

Uchwała Nr 247/XXIV/2008
RADY POWIATU ŁÓDZKIEGO WSCHODNIEGO
z dnia 29 maja 2008 r.

w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego
Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2007 - 2015

Na podstawie art. 12 ust. 4 i 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z 2001 r.; zmiany Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 153, poz. 1271; Nr 200, poz. 1688; Nr 214, poz. 1806; Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; Dz. U. z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Dz. U. z 2007 r. Nr 173, poz. 1218)

Rada Powiatu Łódzkiego Wschodniego
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2007 – 2015” stanowiący Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. „Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2007 – 2015” może podlegać zmianom, każdorazowo przy uchwalaniu budżetu powiatu na kolejne lata oraz według potrzeb w ciągu roku budżetowego.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr 253/XXX/2005 Rady Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawie przyjęcia „Planu rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2005 – 2013”.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Łodzi w terminie 7 dni od daty jej podjęcia i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY RADY POWIATU
ŁÓDZKIEGO WSCHODNIEGO

RYSZARD SUROWIEC

Załącznik
do Uchwały Nr 247/XXIV/2008
Rady Powiatu
Łódzkiego Wschodniego
z dnia 29 maja 2008 r.

Plan Rozwoju Lokalnego
Powiatu Łódzkiego Wschodniego
na lata 2007 – 2015

Łódź, maj 2008 r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE

I.1 Wstęp.....	str.3
II.2 Geneza Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego.....	str.3

II. PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

II. 1	Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	str.5
II. 1.1	Obszar realizacji.....	str.5
II. 1.2	Czas Realizacji.....	str.5
II. 2	Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym Planem Rozwoju Lokalnego.....	str.6
II. 2.1	– Podstawowe dane dotyczące Powiatu Łódzkiego Wschodniego.....	str.6
II.2.1.1	– Położenie.....	str.6
II.2.1.2	– Powierzchnia.....	str.7
II.2.1.3	– Ludność i sytuacja demograficzna.....	str.8
II.2.1.4	– Środowisko przyrodnicze.....	str.10
II.2.1.5	– Rys historyczny.....	str.14
II.2.1.6	– Rys kulturowy.....	str.14
II.2.1.7	– Zagospodarowanie przestrzenne.....	str.15
II.2.1.7.a	– Infrastruktura techniczna.....	str.15
II.2.1.7.b	– Własność nieruchomości.....	str.19
II.2.1.7.c	– Stan obiektów dziedzictwa kulturowego....	str.21
II.2.1.7.d	– Uwarunkowania ochrony środowiska.....	str.23
II.2.1.8	– Sfera społeczna.....	str.29
II.2.1.8.a	– Sytuacja społeczna	str.29
II.2.1.8.b	– Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym poziom bezpieczeństwa.....	str.29
II.2.1.8.c	– Oświata i edukacja.....	str.31
II.2.1.8.d	– Opieka zdrowotna.....	str.33
II.2.1.8.e	– Określenie grup społecznych wymagających wsparcia.....	str.34
II.2.1.8.f	– Organizacje pozarządowe działające na obszarze powiatu.....	str.40
II.2.1.8.g	– Rynek pracy.....	str.41
II.2.1.9	– Sfera ekonomiczna.....	str.44
2.1.9.a	– Sytuacja gospodarcza Powiatu Łódzkiego Wschodniego.....	str.44
2.1.9.b	– Turystyka.....	str.46
II. 2.2	– Identyfikacja najważniejszych problemów występujących w powiecie (Analiza SWOT).....	str.49
II. 3	Cele strategiczne i operacyjne rozwoju powiatu.....	str.52
II. 4	Zadania zmierzające do realizacji celów (poprawy sytuacji na obszarze powiatu) oraz realizacja zadań (w tym zadania inwestycyjne przewidziane do	

realizacji w latach 2007 – 2013 i w okresie po 2013 r.) w podziale na obszary.....	str.54
II.4.a – Obszar 1 - Zmiany w strukturze gospodarczej powiatu (w tym zasad kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej).....	str.54
II.4.b – Obszar 2 – Zmiany w sposobie komunikacji i infrastruktury.....	str.54
II.4.c – Obszar 3 – Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	str.57
II.4.d – Obszar 4 – Poprawa stanu środowiska.....	str.74
II.4.e – Obszar 5 – Poprawa stanu środowiska kulturowego.....	str.74
II.4.f – Obszar 6 – Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców (w tym zmiany w strukturze zamieszkania).....	str.76
II. 5 Powiązanie zadań realizowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego z innymi działaniami realizowanymi na terenie kraju / województwa / powiatu / gmin.....	str.82
II. 6 Oczekiwane wskaźniki efektów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	str.84
II. 7 Realizacja projektów i zadań inwestycyjnych (wraz z planem finansowym na lata 2007-2013).....	str.85
II.7.1 – Planowane projekty i zadania inwestycyjne na lata 2007 – 2013 (wraz z planem finansowym i harmonogramem realizacji zadań)	str.85
II.7.2 – Planowane projekty i zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji po 2013 roku.....	str.86
II. 8 System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego.....	str.95
II. 9 Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego.....	str.96
II.9.1 – System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego.....	str.96
II.9.2 – Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego.....	str.96
II.9.3 – Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.....	str.96
II.9.4 – Działania informacyjne i promocja Planu Rozwoju Lokalnego...	str.96

I – WPROWADZENIE

I.1 Wstęp

Niniejszy dokument zwany Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2007 – 2015 przedstawia aktualną sytuację powiatu oraz główne problemy, z jakimi spotykają się jego mieszkańcy. Omawia najważniejsze zadania stojące przed samorządem w związku ze zdefiniowanymi problemami, ustala ich ważność oraz wskazuje na sposoby rozwiązań, jakie powiat zamierza realizować w nakreślonej perspektywie czasowej. Opracowanie ma posłużyć możliwie szerokiemu i kompleksowemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających szeroko rozumianemu rozwojowi, bądź też ograniczających rozwój, a także zdefiniowaniu mocnych i słabych stron powiatu. Jak każdy dokument planistyczny tak i niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego analizuje i ocenia aktualną sytuację, identyfikuje problemy, diagnozuje potrzeby społeczności lokalnej, określa kierunki działań zmierzających do poprawy istniejącego stanu. Wskazuje wytypowane do realizacji w latach 2007 - 2015 projekty i źródła ich finansowania. Prognozuje przepływy finansowe. Przewiduje sposoby wdrażania, monitorowania, oceny i zmiany Planu.

I.2 Geneza Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego

Określona przepisami prawa rola samorządu powiatowego wykazuje, że dla spełnienia oczekiwań lokalnej wspólnoty samorządowej oraz dla realizacji zadań ustawowych na szczeblu samorządu terytorialnego niezbędna jest identyfikacja kierunków rozwoju i co jest szczególnie istotne, istnienie współpracy lokalnych instytucji, organizacji i środowisk w celu podejmowania wspólnych działań na rzecz dobra wspólnego. Okazją ku temu jest z pewnością realizacja lokalnych programów rozwoju. Planowanie strategiczne jest, bowiem płaszczyzną do zarządzania zmianami oraz budowania szerokiego porozumienia z lokalną społecznością odnośnie wizji przyszłości społecznej i gospodarczej. Jest to proces twórczy, który określa główne obszary problemowe oraz dąży do osiągnięcia zgodności w sprawie zamierzeń, celów i strategii rozwiązywania najważniejszych problemów.

Mając na względzie powyższe uwarunkowania, a zwłaszcza akcesję Rzeczypospolitej Polskiej w struktury Unii Europejskiej i związaną z nią szeroką perspektywę rozwoju, Powiat Łódzki Wschodni dbał o to, aby dysponować tym ważnym dokumentem i jednocześnie o to, aby ów dokument był jak najbardziej aktualny w kontekście dynamicznych zmian zachodzących w naszym kraju, które stale tworzą też implikacje w wymiarze lokalnym.

ETAP I. W związku z tym już w 2005 roku podjęto szerokie prace nad opracowaniem i uchwaleniem Planu rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego. W dniu 28 czerwca 2005 r. Uchwałą Nr 253/XXX/2005 Rady Powiatu Łódzkiego Wschodniego w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2005 – 2013 przyjęto Plan Rozwoju Lokalnego. Jako, że jest to dokument o charakterze otwartym – co oznacza możliwość jego aktualizowania w trakcie pojawiania się nowych uwarunkowań i możliwości zewnętrznych i wewnętrznych – przedmiotowy dokument był kilkakrotnie nowelizowany, tak aby istniał w kształcie najbardziej adekwatnym do potrzeb lokalnej wspólnoty samorządowej. **ETAP II.** W I kwartale 2008 r. rozpoczęto prace nad aktualnym kształtem Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego, co wynikało z kontekstu, jaki wytworzył się w związku z realizacją w kraju nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2007-2013. Plan Rozwoju Lokalnego w nowym kształcie jest ściśle związany z dotychczas obowiązującym Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu (2005-2013). W wyniku prac nad jego aktualizacją został jednak jeszcze bardziej zespolony z najbardziej aktualnymi dokumentami programowymi o zasięgu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym oraz doprecyzowany pod względem

zmieniających się w ostatnich latach uwarunkowań na terenie powiatu (wzięto pod uwagę najbardziej aktualne wskaźniki opisujące sytuację w powiecie). Aktualizacja poprzedzona została przeprowadzeniem stosownych konsultacji zarówno z lokalną społecznością jak i najważniejszymi podmiotami w powiecie, w szczególności z przedstawicielami gmin (które m.in. bezpośrednio działają na styku przedsiębiorcy – administracja). Dodatkowo najistotniejsze kierunki dotyczące rozwoju powiatu, współpracy w tym zakresie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz najważniejsze potrzeby mieszkańców zostały skonfrontowane z wiedzą dwóch firm consultingowych działających w obrębie regionu łódzkiego i posiadających szerokie doświadczenie we współpracy z samorządami. W związku z tym w dniach 17 marca i 9 kwietnia 2008 r. odbyły się zorganizowane przez Starostwo Powiatowe w Łodzi spotkania konsultacyjno – robocze z przedstawicielami kierownictwa gmin Andrespol, Brójce, Koluszki, Nowosolna, Rzgów i Tuszyn oraz firm FPL Sp. z o.o. oraz PHIN Consulting. Efektem konsultacji przeprowadzonych w ramach tych spotkań jest m.in. określenie nowego celu strategicznego w zaktualizowanym Planie Rozwoju Lokalnego tj. Dobre Rządzenie (realizacja celu strategicznego Dobre Rządzenie ma się przyczynić w znacznej mierze do podniesienia potencjału administracyjnego kraju poprzez wzmocnienie zdolności do tworzenia wysokiej jakości prawa, opracowanie długoletnich planów i strategii, wdrożenie systemu wieloletniego planowania budżetowego, wzrost jakości usług publicznych, usprawnienie wymiaru sprawiedliwości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego pociąga za sobą również potrzebę inwestowania w kadry zatrudnione w administracji), oraz zdefiniowanie innych celów operacyjnych i zadań do realizacji.

ETAP III. Do ostatecznych prac nad obecnym kształtem Planu Rozwoju Lokalnego przystąpiono na podstawie Uchwały Zarządu Nr 455/2008 Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 5 maja 2008 r. w sprawie powołania zespołu zadaniowego ds. opracowania aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2007 – 2015, w którego skład weszli m.in. przedstawiciele najważniejszych jednostek organizacyjnych w powiecie i reprezentanci społeczności lokalnej w osobach radnych.

II – PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

II.1 – OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.

II. 1.1 – Obszar realizacji

Realizacja planu obejmuje w sensie przedmiotowym administracyjny obszar Powiatu Łódzkiego Wschodniego wraz z opisanymi sferami życia i działalności m.in. społeczną, gospodarczą, kulturową, rolniczą i infrastrukturalną, które rozpatrywane będą z uwzględnieniem uwarunkowań i powiązań lokalnych, regionalnych i ponadregionalnych. Celem planu jest sprecyzowanie zadań do realizacji w wyznaczonym obszarze i czasookresie z wyszczególnieniem źródeł ich finansowania, w oparciu o prognozy budżetowe.

II. 2 – Czas realizacji

Realizacja planu obejmuje zasadniczo okres 2007 – 2015, a więc okres bieżącej perspektywy finansowej UE z uwzględnieniem zasady n+2. Jednocześnie w ramach planu są zdiagnozowane kierunki działań na lata 2007-2013 oraz długofalowe kierunki działań na lata następne wykraczające poza rok 2013. Zdefiniowanie ram przedmiotowych i czasowych, z uwagi na otwarty i kroczący charakter tego dokumentu (a więc przewiduje on możliwość realizacji kolejnych zadań wpływających pozytywnie na rozwój powiatu), nie wyklucza dynamicznego podejścia do planu i wprowadzania stosownych korekt w przypadku zmiany uwarunkowań dla jego realizacji.

II.2 – AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO- GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO

II. 2.1 – Podstawowe dane dotyczące danego Powiatu Łódzkiego Wschodniego

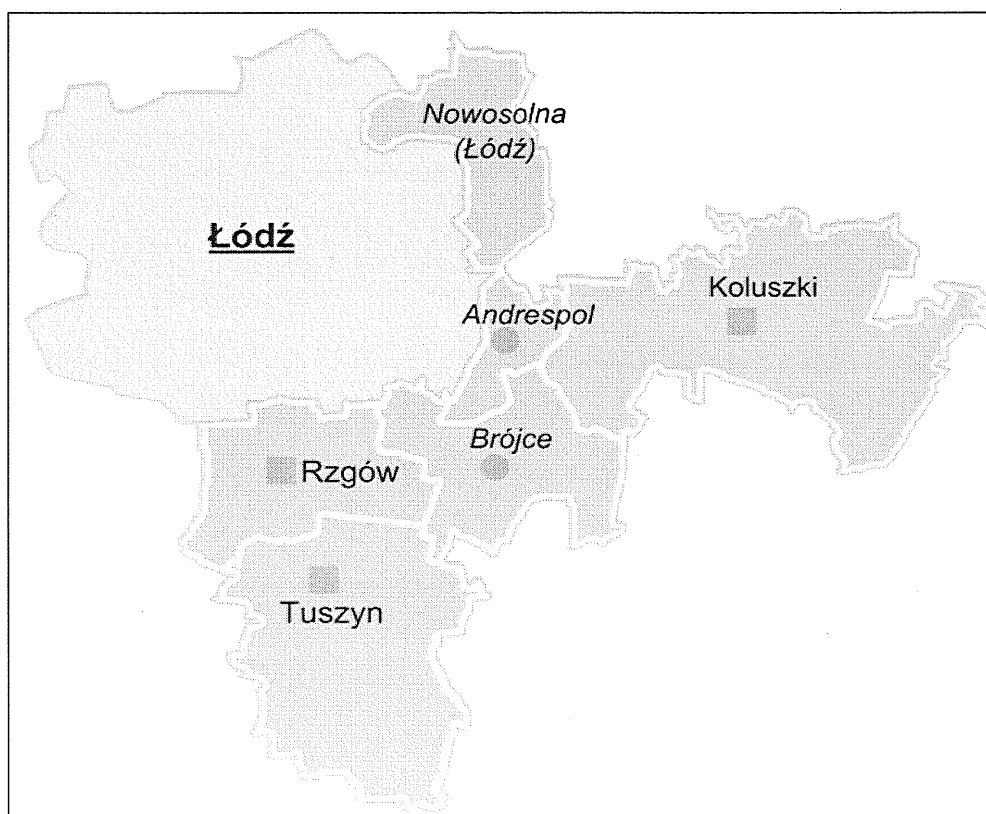
II.2.1.1 – Położenie

Pod względem geograficznym powiat położony jest w Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, Podprowincji Nizin Środkowopolskich, Makroregionie Wzniesień Południowomazowieckich oraz w Mezoregionie Wzniesień Łódzkich i w Mezoregionie Wysoczyzny Bełchatowskiej. Północna część powiatu (gmina Nowosolna) znajduje się w obrębie urozmaiconej rzeźby polodowcowej Wyżyny Łódzkiej; przez północny obszar powiatu przebiega główna krawędź Wyżyny Łódzkiej, na linii Zgierz – Łagiewniki – Dobra – Janów – Plichtów – Brzeziny. Jest to najbliższy Łodzi teren o tak zróżnicowanej rzeźbie terenu: w strefie najwyższych wysokości, które dochodzą tu do 273 m n.p.m. (średnia dla powiatu to 200 m. n.p.m.), nachylenia zboczy sięgają 20%. W części środkowej powiatu dominuje równinna powierzchnia sandrowa o rzeźbie uformowanej wielkimi ilościami materiału piaszczystego i żwirowego naniesionego przez wody roztopowe z zanikającego lodowca. Miejscami tylko urozmaicona jest ona pagórkami kemowymi, częściowo zalesionymi i wznoszącymi się 10 - 15 m powyżej otaczającego terenu. Południowa część powiatu znajdująca się w północnej części Wysoczyzny Bełchatowskiej zajmuje jej najwyższą wyniesioną część. Powierzchnię terenu tworzy tu lekko falista wysoczyzna morenowa położona średnio na wysokości 180-250 m n.p.m. Urozmaicona rzędem pagórków osiagających kulminację w rejonie Górek Dużych (284 m n.p.m.) i Szczukwina. Są to piaszczyste, kopulaste pagórki o wysokościach względnych 10-20 m oraz spadkach 5-10% i więcej. Poza pagórkami morenowymi i kemowymi powierzchnię powiatu urozmaicają liczne formy eoliczne wykształcone w postaci pagórków lub wałów wydmy. Doliny rzek są na ogół słabo zaznaczone, ich stoki dość płaskie i szerokie, a krawędzie dolin niewyraźne. Spotyka się jednak miejscami głęboko wcięte doliny cieków, o stromych stokach (np. dolina Grabki i - w mniejszym stopniu - Dobrzyńki). Spotyka się również na powierzchni wysoczyzn niewielkie zagłębienia bezodpływowe typu „oczek” lub słabo zarysowane rozległe, wklęsłe obniżenia, na ogół włączone w sieć odpływu powierzchniowego. Pod względem geologicznym teren powiatu leży w zasięgu dwóch jednostek tektoniczno-strukturalnych: kredowej niecki łódzkiej oraz w obrębie antyklinorium rawsko-giełniowskiego będącego częścią wału kujawsko-pomorskiego. Kredowa niecka łódzka powstała pod koniec okresu jurajskiego, w fazie największego nasilenia ruchów górotwórczych, jako rozległe obniżenie towarzyszące antyklinalnemu wypiętrzeniu, jakie stanowił ukształtowany na wschód od niej wał środkowopolski. Nieckę budują głównie takie utwory, jak: ilowce, mułowce, wapienie, margle, opoki, gezy oraz kreda piszcząca. W środkowej części powiatu dominują mezozoiczne skały osadowe okresu kredowego (kreda dolna i górna), która jest nośnikiem znacznego w rejonie łódzkim zbiornika wód podziemnych (GZWP 401 „Niecka Łódzka”), od szeregu lat otoczonego ochroną i znacznymi obostrzeniami w ewentualnym poborze wody. Utwory jurajskie wykształcone są głównie jako facja węglanowa a dokładniej wapienno-margliste osady górnej jury oraz ilowcowe, mułowcowe i piaszkowcowe z syderytami przechodzące w piaszkowcowo-wapienne osady jury środkowe. Strop utworów jurajskich zalega na głębokości 70-150 m ppt. Utwory młodsze, trzeciorzędowe, zalegają nieciągłą warstwą wypełniając zagłębienia powierzchni mezozoicznej. Są to głównie osady mułowcowo – ilaste, ilaste i piaszczyste z przewarstwieniami węgla brunatnego o łącznej miąższości ca 5-20m. Materiał ten to głównie luźne żwiry, piaski, mułki iły oraz gliny morenowe o różnym stopniu zapiaszczenia.

Na powierzchni terenu powiatu występują wyłącznie utwory czwartorzędowe o ogólnej miąższości od 60 do 100 m. Są to utwory akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej, wykształcone głównie w postaci glin piaszczystych, piasków różnoziarnistych, pospólek i żwirów. Osady czwartorzędowe charakteryzują się dużą zmiennością materiału. Niekiedy na przestrzeni kilku lub kilkunastu metrów, tak w kierunku poziomym jak i pionowym, występuje kilka warstw. W podłożu występują przeważnie osady wodno-lodowcowe oraz znaczne ilości glin zwałowych, piasków i żwirów. Utwory gliniaste urozmaicone są miejscami licznymi płatami żwirowo-piaszczystymi (kemy). Charakterystyczny jest jednolity, gruby płaszcz utworów gliniasto - piaszczystych z przewagą glin, bez przemieszczenia tektonicznego, co wskazuje że genetycznie jest to morena denną. Najmłodszym utworem, także współczesnym, są aluwia rzeczne występujące wzdłuż cieków i obejmujące materiał żwirowo-piaszczysto-mułowy z utworami organicznymi i często torfami.

II.2.1.2 – Powierzchnia

Powiat Łódzki Wschodni leży w środkowej Polsce w centralnej części województwa łódzkiego i **obejmuje obszar 499,67 km²**.

Rys. 1. Szkic powiatu łódzkiego wschodniego

Powiat Łódzki Wschodni graniczy:

- ✓ Od północy – z powiatem zgierskim,
- ✓ Od północnego zachodu – z powiatem łódzkim grodzkim,
- ✓ Od zachodu – z powiatem pabianickim,
- ✓ Od północnego wschodu – z powiatem brzezińskim,
- ✓ Od wschodu – z powiatem tomaszowskim,
- ✓ Od południa – z powiatem piotrkowskim.

II.2.1.3 – Ludność i sytuacja demograficzna

Powiat Łódzki Wschodni zamieszkuje wg danych Urzędu Statystycznego w Łodzi **na koniec 2006 r. 64 793 mieszkańców.**

Średnia gęstość zaludnienia na 1 km powierzchni wynosi 130 osób / km² w tym tereny miejskie:

- ✓ Miasto **Koluszki** zamieszkuje 13 391 osób co daje gęstość zaludnienia 1 353 osób/km². Jest to wysoki stopień zaludnienia w porównaniu ze średnią miejską województwa wynoszącą 1 455 osób / km².
- ✓ Miasto **Tuszyn** przy liczbie ludności 7 175 posiada stopień zaludnienia 309 osób / km².
- ✓ Miasto **Rzgów** przy liczbie ludności 3 380 posiada stopień zaludnienia 208 osób / km².
- ✓ **Pozostałe tereny gmin wiejskich** zamieszkuje 40 847 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie 91 osób / km².

Ludność powiatu wg płci

Wyszczególnienie	2006 rok
Ludność ogółem, w tym:	64.793
kobiety	33.668
kobiety [%]	51,96%
mężczyźni	31.125
mężczyźni [%]	48,04%

Źródło – GUS w Łodzi 2006 r.

Ludność powiatu wg płci (w układzie dynamicznym lata 1999-2006)

Wyszczególnienie	Lata						
	1999	2000	2001	2003	2004	2005	2006
Ludność ogółem, w tym:	61 102	61 282	61 619	63 334	63 859	64 384	64 793
kobiety	31 524	31 658	31 831	32 817	33 087	33 403	33 668
kobiety [%]	51,59	51,66	51,66	51,81	51,81	51,88	51,96
mężczyźni	29 578	29 624	29 788	30 517	30 772	30 981	31 125
mężczyźni [%]	48,41	48,34	48,34	48,19	48,19	48,12	48,04

Źródło – GUS w Łodzi 2006 r.

Obecnie na 100 mężczyzn przypada 108 kobiet.

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2006 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku						
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	
Powiat Łódzki Wschodni	64 793	12 705	6 251	41 773	20 338	10 315	7 079	
<u>Gminy miejsko-wiejskie :</u>	43 726	8 437	4 125	28 229	13 803	7 060	4 859	
Koluszki	23 015	4 370	2 124	14 940	7 351	3 705	2 582	54
<i>w tym miasto</i>	13 391	2 455	1 197	8 952	4 468	1 984	1 401	50
Tuszyn	11 675	2 305	1 155	7 379	3 549	1 991	1 358	58
<i>w tym miasto</i>	7 175	1 399	709	4 630	2 275	1 146	811	55
Rzgów	9 036	1 762	846	5 910	2 903	1 364	919	53
<i>w tym miasto</i>	3 380	655	304	2 204	1 082	521	356	53
<u>Gminy wiejskie</u>	21 067	4 268	2 126	13 544	6 535	3 255	2 220	
Andrespol	11 741	2 249	1 089	7 613	3 730	1 879	1 294	54
Brójce	5 479	1 213	619	3 453	1 615	813	548	59
Nowosolna	3 847	806	418	2 478	1 190	563	378	55

Źródło – GUS w Łodzi 2006 r.

Ruch naturalny ludności w 2006 r., w liczbach bezwzględnych

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny
			ogółem	niemowląt	
Powiat Łódzki Wschodni	338	619	730	6	
<u>Gminy miejsko-wiejskie</u>	232	442	510	3	
Koluszki	136	248	246	3	2
<i>w tym miasto</i>	87	145	124	2	21
Tuszyn	52	121	168	-	-47
<i>w tym miasto</i>	29	68	96	-	-28
Rzgów	44	73	96	-	-23
<i>w tym miasto</i>	25	26	44	-	-18
<u>Gminy wiejskie</u>	106	177	220	3	
Andrespol	56	99	122	1	-23
Brójce	35	49	65	2	-16
Nowosolna	15	29	33	-	-4

Źródło – GUS w Łodzi 2006 r.

Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały

Wyszczególnienie	Napływ			Odpływ			Saldo migracji	
	ogółem	w tym		ogółem	w tym		ogółem	Na 1000 osób
		Z miast	z zagranicy		z miast	za granicę		
Powiat	1 394	1 061	16	868	543	34	+526	+8,2
Województwo	26 522	15 570	324	29 431	14 770	1 462	-2 909	-1,1

Źródło – GUS w Łodzi 2006 r.

Prognoza liczby ludności

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2025	2030
	w tysiącach				
Powiat	64,6	65,9	67,0	67,7	67,6
Województwo	2527,8	2478,5	2424,8	2360,6	2281,8

Źródło – GUS w Łodzi 2006 r.

Stopa przyrostu naturalnego jest ujemna w całym województwie łódzkim. Wynika to z tzw. falowania demograficznego, starzenia się społeczeństwa, a także powodów społecznych (niedostateczna opieka socjalna państwa), gospodarczych (bezrobocie) itp. Na zmniejszenie się liczby ludności wpływa również niekorzystny ruch migracyjny charakteryzujący się odpływem młodzieży (przeważnie wykształconej) z terenu powiatu. Korzystnym procesem demograficznym jest dodatnie saldo migracji przy ujemnym wskaźniku dla województwa łódzkiego (-2 909). Jest ono wyrazem atrakcyjności regionu.

II.2.1.4 – Środowisko przyrodnicze

W klasyfikacji geobotanicznej wg Szafera obszar powiatu łódzkiego wschodniego obejmuje Państwo Holarktykę (z roślinnością środkowoeuropejską, europejską i cyrkumborealną) z okręgiem Łódzko-Piotrkowskim. Najbardziej naturalną formacją roślinną są tutaj lasy, które zajmują około 20,05% powierzchni powiatu. Lesistość powiatu jest jednak zróżnicowana i tak w gminach Rzgów i Brójce wynosi 5,1 - 10%, w gminach Tuszyn, Andrespol i Nowosolna – 20,1 – 30%, a w gminie Koluszki jest równa 40,21%. Główne gatunki lasotwórcze województwa łódzkiego stanowi sosna zwyczajna (80% drzewostanu), sztucznie wprowadzona na te tereny oraz modrzew, brzoza, świerk, jodła i buk. Występują one w zbiorowiskach m.in. typu bór świeży (ok. 70% powierzchni) i ols (2%), który pełni funkcję wodochronną (w dolinach rzek – w szczególności Neru i Rawki). Najcenniejsze fragmenty drzewostanu objęte są ochroną rezerwatową. Obszary chronionego krajobrazu występują głównie w południowej i północno-wschodniej części powiatu. Przez teren powiatu przebiegają granice zasięgu buka, jodły i świerka. Na terenie powiatu występują również interesujące zespoły roślinności łąkowej i torfowiskowej (związane są one z dolinami rzek, cieków i naturalnymi obniżeniami terenów). Północną granicę zasięgu mają rośliny górskie (np. narecznica górską, kokoryczkę okółkową i inne), a południową m.in. traganek piaskowy, zimoziół północny i inne. Różnorodność biologiczna koncentruje się głównie w zlewniach rzek występujących na obszarze Powiatu. Przez powiat Łódzki Wschodni przebiega dział wodny I rzędu rozgraniczający dorzecza Wisły i Odry. Do najważniejszych rzek odwadniających obszar powiatu należą: Ner (zlewnia Warty), Wolbórka (zlewnia Pilicy), Miazga (dopływ Wolbórki), Piasecznica (zlewnia Pilicy), Mroga (zlewnia Bzury), Struga

(zlewnia Bzury), Moszczenica (zlewnia Bzury) i Dobrzyńka (zlewnia Neru). Średni odpływ wód na terenie powiatu wynosi od 6 do 8 $\text{dm}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$. Wzniesienia Łódzkie zajmujące północny obszar powiatu stanowią węzeł hydrograficzny, gdzie zbiegają się linie wododziałowe. Jest to jednocześnie strefa źródłowa dla wielu rzek. Powierzchniową sieć hydrologiczną północnej części powiatu buduje głównie rzeka Mroga – dopływ Bzury, przechodząca z północnego zachodu na północny wschód i rzeka Piasecznica biorąca tu swój początek. Obszar centralny powiatu odwadniają dwie duże rzeki z dopływami: Ner i Miazga. W przypadku Neru jest to początkowy odcinek spływu wody, Miazgi - bieg środkowy. Południowa część powiatu jest odwadniana przez rzeki: Dobrzyńkę - dopływ Neru - oraz liczne dopływy Grabii. Swoją bieg rozpoczyna tu rzeka Wolbórka - jej teren źródłowy objęty jest ochroną rezerwatową.

Do najważniejszych obszarów chronionych w powiecie należą:

- ✓ **Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich** o powierzchni całkowitej 107,5 km^2 , z czego prawie 29 km^2 na terenie gminy Nowosolna. W obrębie Parku i na terenie gminy wyróżniono ponadto kilka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, użytków ekologicznych i stanowisk dokumentacyjnych oraz złóż surowcowych, które są postulowane do objęcia różnymi formami ochrony.
- ✓ **Koluszkowski Obszar Chronionego Krajobrazu** będący fragmentem korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym.
- ✓ **Rezerwat przyrody „Molenda”** utworzony dla zachowania pierwotnego lasu mieszanego.
- ✓ **Rezerwat „Wolbórka”** utworzony dla zachowania fragmentu lasu naturalnego olszowego, źródeł rzeki Wolbórki oraz motyla szlaczkonii borówkowca będącego reliktem polodowcowym.
- ✓ **Obszar chronionego krajobrazu „Tuszyńsko-Dłutowski”**.
- ✓ **Las Wiączyński** o powierzchni 980 ha.
- ✓ **Rezerwat Bukowy „Wiączyń”** o powierzchni 8,29 ha, położony w północnej części Lasu Wiączyńskiego.
- ✓ **Kompleks lasu w Wiśniowej Górze** wchodzący w zasięg obszarów chronionego krajobrazu oraz korytarza rzecznej Miazgi.
- ✓ **Enklawy lasów ochronnych** zgrupowane w rejonach wsi Kopanka, Grabina i Borchówka.
- ✓ Liczne użytki ekologiczne, z czego 10,16 ha na terenie gminy Koluszki i 2,88 ha na terenie gminy Andrespol, dwa użytki na terenie gminy Brójce (w Woli Rakowej i teren zasilający źródła Wolbórki na południe od Wardzynia).
- ✓ Liczne strefy ochronne dolin rzecznych i obszarów źródłowych (m.in. źródłowy odcinek rzeki Piasecznicy oraz Mrogi).
- ✓ Liczne pomniki przyrody.

Występujące w Powiecie Łódzkim Wschodnim surowce naturalne są pochodną przeszłości i budowy geologicznej. Wapienie i wapienie margliste tworzące mezozoiczne podłoża pochodzą z jury i kredy. Z mezozoiku – głównie z kredy – pochodzą także piaski kwarcowe szklarskie i formierskie. Na terenie powiatu utwory mezozoiczne występują bardzo głęboko i nie są rozpoznane pod względem ich przydatności surowcowej. Bogate złoża surowców ilastych (gliny ceramiczne i ogniotrwałe) związane są z dolną jurą, zaś piaskowce pochodzą z jury i kredy. W okresie czwartorzędowym powstały złoża ilów i pyłów warwowych, gliny morenowe, piaski, żwiry i pospółki oraz torfy. Eksploatowanymi w powiecie surowcami mineralnymi są jedynie surowce ilaste

(gliny, mułki i ropy) i kruszywa naturalne (piaski, żwir). Szereg udokumentowanych złóż ww. surowców jest obecnie nieeksploatowanych. Kruszywo naturalne stanowią żwir, piaski i pospółki pochodzące głównie z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Występują one w morenach czołowych, ozach, kemach, wydmach i tarasach rzecznych. Kruszywo jest surowcem powszechnym w całym województwie łódzkim. Na niektórych obszarach powiatu, zwłaszcza w dolinie Miazgi, eksploatuje się torfy. Na terenie powiatu występują użytkowe poziomy wód podziemnych: głównie związane z utworami jurajskimi, kredowymi oraz czwartorzędowymi. Zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) wymagających szczególnej ochrony pod red. A. Kleczkowskiego teren powiatu leży w obrębie zbiornika kredowego Niecki Łódzkiej (nr 401) oraz górnego jurajskiego zbiornika Koluski – Tomaszów (nr 404) i czwartorzędowego zbiornika morenowego Brzeziny - Lipce Reymontowskie (nr 403). Przeważającą część powiatu leży w zasięgu obszaru najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony wód podziemnych (OWO). Tylko teren gminy Tuszyn oraz południowa i zachodnia część gminy Rzgów pozostaje w obszarze zwykłej ochrony wód. We wschodniej części powiatu występuje górnokredowy poziom wodonośny związany z szczelinowymi osadami węglanowymi (wapień, wapień margliste, i dolomityczne). Strop tej warstwy wodonośnej zalega na głębokości 70-150m p.p.t. Poziom ten charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody stabilizującym się na głębokości 13-24m p.p.t. Wydajności jednostkowe uzyskiwane w poszczególnych otworach studziennych wahają się od 1 m³/h/ms do ponad 20,0 m³/h/ms. Pod względem chemicznym wody z utworów jury górnej są słabo zmineralizowane. Są to wody typu wodorowęglanowego o małej zawartości chlorków oraz brakiem siarczanów i związków azotowych. Z uwagi na doskonałą izolację od nadległych warstw wodonośnych czwartorzędu będących pod presją czynników antropogenicznych chemizm wód poziomu górnokredowego charakteryzuje się wielką stałością mimo wieloletniej jego eksploatacji. Wody z poziomu wodonośnego górnej jury eksploatowane są obecnie w co 3% ujęć wód podziemnych powiatu. Kredowy poziom wodonośny na terenie powiatu związany jest ze spękanymi węglanowymi seriami kredy górnej, wykształconymi jako opoki, margle, i wapień margliste (wody typu szczelinowego) i z piaszczystymi utworami kredy dolnej (wody porowo szczelinowe). Jest to poziom zasobny w wodę o dobrej i bardzo dobrej jakości. Poziom dolnokredowy ma charakter subartezyjski, a wody słodkie występują na głębokości ok. 1000 m p.p.t. Jest to najgłębiej w Polsce położona strefa wód tego rodzaju. Występują tu wody porowe o znacznym ciśnieniu hydrostatycznym. Wody poziomu górnej kredy ujmowane są obecnie w pojedynczych studniach na terenie powiatu w gminach Tuszyn, Rzgów i Brójce na głębokości od 80 do 230m p.p.t. stanowiąca 8,5% wszystkich ujęć wód podziemnych powiatu. Wydajności jednostkowe uzyskiwane z poszczególnych otworów studziennych wahają się od 2,0 m³/h/ms do ok. 15,0 m³/h/ms. Wody porowo-szczelinowe kredy górnej występują w serii węglanowej, tj. górnokredowych marglach, wapieniach, oraz piaszczystych i żelazistych. Pod względem chemicznym wody z utworów kredy generalnie są słabo zmineralizowane. Są to wody typu wodorowęglanowego, twarde, o małej zawartości chlorków i siarczanów oraz ponadnormatywnej zawartości żelaza, niekiedy manganu. Zasadniczym poziomem użytkowym na terenie powiatu jest czwartorzędowy poziom wodonośny charakteryzujący się istnieniem wielu warstw wodonośnych o zmiennym rozprzestrzenieniu i często będących między sobą w związkach hydraulicznych. Pierwsza warstwa wodonośna związana z występowaniem piasków wodolodowcowych i piasków holocenów dolin rzecznych ma zwierciadło współkształtne ze stropem podścielających glin zwałowych jak i z ukształtowaniem

terenu. Poziom ten nie przedstawia żadnego znaczenia ubytkowego z uwagi na małą miąższość i podatność na zanieczyszczenia, a bazuje na nim większość studni kopanych. Następne warstwy wodonośne czwartorzędowe związane są z piaskami różnej genezy (wodnolodowcowe, zastoiskowe, dolin rzecznych) zalegające pod glinami zwałowymi zlodowacenia środkowo i południowo polskiego. Wody te jako główne poziomy użytkowe dla terenu powiatu są bardzo zasobne w wodę (87% wszystkich ujęć wód podziemnych na terenie powiatu eksploatuje wody czwartorzędowe) i charakteryzują się zmienną miąższością i wykształceniem granulometrycznym. Statyczne zwierciadło najczęściej napięte lub lekko napięte, miejscami ma charakter swobodny. Głębokość studni ujmujących poziom wodonośny czwartorzędu wynosi od 12 do 125 m, przeważnie jest jednak w granicach 30-50 m. Pod względem chemicznym wody pierwszej użytkowej warstwy wodonośnej czwartorzędu są słabo zmineralizowane. Są to wody typu wodorowęglanowego, twarde i średnio twarde, o małej zawartości chlorków i siarczanów oraz zawartości żelaza dochodzącej niekiedy do 2 mg/l Fe najczęściej nie przekraczającej 0,2 mg/l Fe. Wody głębszych warstw wodonośnych czwartorzędu, są mniej zmineralizowane i mają bardziej stały skład chemiczny niż wody z pierwszej warstwy. Przepuszczalność gruntów jest zróżnicowana, a głębokość zwierciadła wody zwiększa się w miarę oddalania się od dolin rzecznych, co jest związane z morfologią terenu. Trzeciorzędowy poziom wodonośny ze względu na swoje wykształcenie (głównie ropy i mułki) jest słabo rozpoznany pod względem hydrogeologicznym. Na terenie powiatu tylko jednym ujęciem ujmowane są wody z tego poziomu. Północne tereny powiatu charakteryzują się słabą jakością gleb. Są to głównie gleby bielcowe i brunatne utworzone na bazie piasków i żwirów, pozbawione składników pokarmowych. Przeważają tu gleby o klasie bonitacyjnej V i VI, żytnio-ziemniaczane. W części centralnej powiatu na podłożu gliniasto-piaszczystym utworzyły się gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz brunatne. Wśród nich występują gleby bielcowe utworzone na glinie o na ogół dobrych warunkach nawilgocenia, klasy bonitacyjnej III - IV, zaliczane przeważnie do kompleksu przydatności rolniczej 4 i 5, jako kompleks żytni dobry i bardzo dobry. W pewnych fragmentach spotyka się także kompleks pszenno - dobry. Wschodnie rejony powiatu to przede wszystkim gleby pyłowe, bardzo zapiaszczone, podścielone piaskiem lub gliną zwałową; prawie wszystkie występujące na tym obszarze gleby to gleby bielcowe należące do IV i V klasy bonitacyjnej. W części południowej powiatu również dominują gleby bielcowe i pseudobielcowe o klasie bonitacyjnej IV i V, lecz spotyka się także gleby brunatne o klasie bonitacyjnej III. Najsłabsze grunty orne wykazują najczęściej duże niedobory wilgoci w okresie wegetacji roślin. Obszar powiatu, zgodnie z podziałem W. Wiszniewskiego i W. Chełmońskiego, leży w Łódzko-Wieluńskim regionie klimatycznym. Ze względu na niewielkie urozmaicenie terenu klimat jest jednolity na całej powierzchni powiatu. Średnie roczne temperatury mieszczą się w przedziale 7,5 – 8°C, średnia temperatura półrocza chłodnego waha się w granicach 0,5 - 1°C, półrocza ciepłego w granicach 14 – 14,5°C. Zima jest łagodna, w miesiącu styczniu rzadko notuje się temperatury poniżej -25°C. Większość dni styczniowych charakteryzują słabe mrozy lub przymrozki. Na terenie powiatu notuje się od 30 do 50 dni mroźnych oraz od 100 do 118 dni z przymrozkami. Okres wegetacyjny określany występowaniem średniej temperatury powyżej 5°C jest długi i wynosi – 210 -227 dni. Ciepłe dni pojawiają się już w końcu kwietnia i trwają do końca września. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień. Doliny rzeczne stanowią typowe miejsca akumulacji chłodnego powietrza spływającego z terenów wyżej położonych. Zachmurzenie nie wykazuje większego zróżnicowania na obszarze powiatu i jest charakterystyczne dla całego regionu. Wysokie są natomiast opady wynoszące powyżej 550 mm na rok (w północnej części powiatu

wrejonie Wzniesień Łódzkich nawet powyżej 650 mm na rok). Opady półroczna zimowego stanowią 39% sumy rocznej. Opad stały to około 12 – 14% całości, a pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 50 – 70 dni w roku. Na terenie powiatu łódzkiego wschodniego przeważają wiatry zachodnie z przerywającymi je wiatrami południowo-wschodnimi. Panują tu dobre warunki tzw. „ciszy cyrkulacyjnej”. Jedynym kierunkiem wzmożonych nawietrzeń wobec przewagi cyrkulacji zachodniej jest kierunek od Łodzi. Na środkowej i północnej części powiatu istnieje więc potencjalne zagrożenie przemieszczania się zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz hałasu z aglomeracji łódzkiej.

II.2.1.5 – Rys historyczny

W okresie staropolskim (około XV w.) obszar współczesnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego wchodził w skład dwóch różnych województw. Były to województwa: sieradzkie i łęczyckie. Współczesne gminy Rzgów, Tuszyn oraz częściowo Brójce należały niegdyś do powiatu piotrkowskiego województwa sieradzkiego. Część gminy Brójce, gmina Koluszki, Andrespol i Nowosolna niegdyś wchodziły w skład powiatu brzezińskiego województwa łęczyckiego. Biorąc pod uwagę podziały administracyjne kościoła polskiego stwierdzić należy, iż obszar współczesnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego należał do arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. Dekanat rawski, wchodził w skład archidiakonatu łęczyckiego, a tenże należał do abp gnieźnieńskiego. Obszar dzisiejszego Powiatu Łódzkiego Wschodniego do czasu reformy samorządowej w 1999 r. nie tworzył samodzielnej jednostki administracyjnej, a bezpośrednio przed nią był częścią ówczesnego województwa łódzkiego. Reforma administracyjna z 1999 r. pierwotnie zakładała utworzenie powiatu ziemskiego łódzkiego, otaczającego Miasto Łódź, który miał być siedzibą powiatu grodzkiego, jak i ziemskiego z siedzibą w Łodzi. Ostatecznie zaniechano tej koncepcji w wyniku powstania powiatów zgierskiego i pabianickiego, a z pozostałej części terenów okalających Łódź powstał powiat łódzki wschodni, z siedzibą w Łodzi. Powiat Łódzki Wschodni składał się z 11 gmin, jednej miejskiej – Brzeziny, dwóch miejsko-wiejskich – Tuszyn i Koluszki, oraz ośmiu gmin wiejskich – Andrespol, Brójce, Brzeziny, Dmosin, Jeżów, Nowosolna, Rogów, Rzgów (który w 2006 r. otrzymał prawa miejskie). W 2002 r. wskutek protestów mieszkańców Brzeziny i okolic, z terenu powiatu łódzkiego wschodniego wyodrębniono powiat brzeziński. Z powiatu Łódzkiego Wschodniego odłączono gminę miejską Brzeziny oraz gminy wiejskie: Rogów, Dmosin, Jeżów. W pozostałym obszarze tj. gminy Andrespol, Brójce, Koluszki, Nowosolna, Tuszyn i Rzgów, ustalono obecny kształt powiatu.

II.2.1.6 – Rys kulturowy

Ziemie należące obecnie do Powiatu Łódzkiego Wschodniego od wieków zamieszkiwała rdzenna ludność miejscowa. Tereny te zostały opisane już przez Jana Długosza w Kronikach, ale najwięcej wiadomości dostarczają archiwa kapituły krakowskiej, z których wynika, że ziemie leżące u źródeł Neru były pokryte kniejami, poprzecinanymi siecią strumyków i rzek. W XVI wieku ludność chrześcijańska zamieszkująca obecny obszar powiatu nie była jednolita wyznaniowo. Mieszkało tu oprócz katolików wielu protestantów. Znaczny odsetek ludności stanowili Żydzi. Natomiast w XIX w. nastąpił w całym regionie łódzkim intensywny napływ kolonistów Niemieckich. Ściągający z całej Polski do Łodzi czyli „ziemi obiecanej”, osiedlali się także wokół niej samej. W tym okresie przybyła również duża ilość rzemieślników oraz tkaczy, a ich przybycie znacznie wpłynęło na rozwój przemysłu włókienniczego oraz rzemiosła na współczesnych terenach Powiatu Łódzkiego Wschodniego. Bogactwo kulturowych wpływów spowodowane wielonarodową strukturą społeczności lokalnej oraz niezwykle bogatymi walorami przyrodniczo krajobrazowymi stało się

magnesem przyciągającym wielu twórców. Wśród osób, które mieszkały na tych ziemiach był wybitny polski pisarz Jarosław Iwaszkiewicz, dla którego pobyt w Byszewach był szczególnie istotnym etapem w życiu twórczym. Można powiedzieć, że teren powiatu jest także domem rodzinnym dla innego sławnego pisarza związanego z regionem łódzkim. W 1868 roku rodzina rocznego wówczas Władysława Stanisława Reymonta przeprowadziła się ze wsi Kobile Wielkie do Tuszyna, na zaproszenie ks. proboszcza Szymona Kupczyńskiego, brata matki Władysława Reymonta, który był w późniejszych latach nauczycielem i duchowym przewodnikiem dorastającego Władysława. W wieku 12 lat, Władysław Reymont wyjechał do Warszawy. Od zarania na kulturę mieszkańców tych ziem, swój wpływ wywierały stale kultury: łowicka, sieradzka i opoczyńska. Na terenie współczesnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego można zatem napotkać na wpływy tych najbardziej znanych kultur województwa łódzkiego. Znajduje to obecnie swoje odbicie szczególnie we współczesnej twórczości ludowej na terenie powiatu. Wyraz tego można zaobserwować m.in. w twórczości muzycznej i plastycznej. Wśród najbardziej znanych zespołów ludowych działających w powiecie można wymienić m.in. zespoły pieśni i tańca „Wiśniowa Góra”, „Koluszkowanie”, „Rzgowianie”, „Byszewianie”, „Wiączynianie” oraz znaną w całym kraju twórczynię ludową Panią Stanisławę Kupa. Na terenie powiatu działają prężnie koła gospodyń wiejskich, które są laureatami wielu nagród min. na najlepszy produkt regionalny Województwa Łódzkiego. Od XIX wieku wraz z rozwojem przemysłu w Łodzi, na kulturę tych ziem stały i wciąż zwiększający się wpływ wywierało miasto Łódź i jej przemysłowo-włókienniczy charakter. Wtedy na terenach obecnych gmin Tuszyn, Rzgów i Koluszki rozwinął się znacznie przemysł włókienniczy. Bliskość miasta Łodzi to zarazem bliskość różnego rodzaju instytucji kulturalnych takich jak teatry, filharmonia, muzea, co dla mieszkańców powiatu daje duże możliwości rozwoju różnych form aktywności kulturalnej.

II.2.1.7. – Zagospodarowanie przestrzenne

II.2.1.7.a – Infrastruktura techniczna

System i stan komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej powiatu

Układ drogowy powiatu łódzkiego wschodniego tworzą drogi publiczne: krajowe, powiatowe i gminne. Ponadto na obszarze powiatu występują drogi gospodarcze i obsługujące tereny zabudowy wiejskiej.

Do najważniejszych dróg należą

1. Odcinek autostrady A-1 – od węzła „Tuszyn” do południowej granicy powiatu stanowiący fragment projektowanej autostrady północ-południe relacji Gdańsk – Łódź – Piotrków Trybunalski – Częstochowa – Katowice – Cieszyn.
2. Drogi krajowe:
 - a) 1 – Gdańsk - Toruń - Łódź – węzeł „Tuszyn”,
 - b) 14 – Łowicz - Łódź - Pabianice - Sieradz - Złoczew – Walichnowy,
 - c) 71 – Stryków – Zgierz – Aleksandrów Łódzki – Konstantynów Łódzki – Pabianice – Rzgów,
 - d) 72 - Konin - Turek - Uniejów - Balin - Łódź - Brzeziny - Rawa Mazowiecka,
 - e) 91 – Głuchów – Piotrków Trybunalski.
3. Drogi wojewódzkie:
 - a) droga nr 713 relacji Łódź - Andrespol - Kurowice - Ujazd - Tomaszów Mazowiecki.
 - b) droga nr 714 relacji Pabianice - Rzgów – Kurowice.

- c) droga nr 715 relacji Brzeziny – Budziszewice – Ujazd,
- d) droga nr 716 relacji Koluszki – Rokiciny – Piotrków Trybunalski.

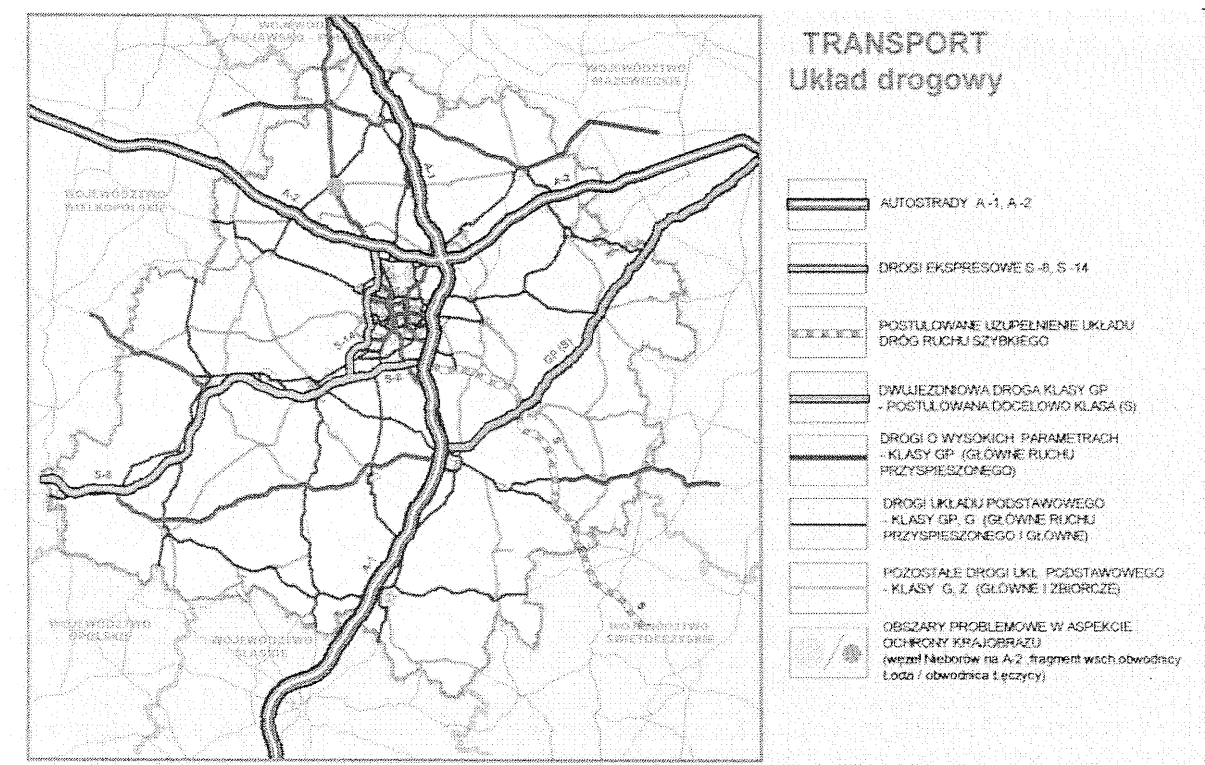
Oprócz ww. dróg podstawową sieć zapewniającą bezpośrednią obsługę terenów zainwestowanych oraz powiązanie z drogami wyższych klas zapewniają drogi powiatowe i gminne. Generalnie posiadają one jezdnie dwupasmowe o nawierzchni w większości bitumicznej, a w przypadku dróg gminnych – również tłuczniowe, żwirowe i gruntowe.

W stosunku do wzrostu natężenia ruchu drogowego i gabarytów pojazdów posiadają one zbyt niskie parametry i zły stan nawierzchni. Większość dróg posiada wąskie jezdnie oraz nawierzchnię bitumiczną w złym stanie technicznym.

Wykaz i stan dróg powiatowych [Powiat Łódzki Wschodni]

Gmina	DROGI ZAMIEJSKIE										DROGI MIEJSKIE							
	Długość w km				Powierzchnia naw. w tys. m ²						Długość w km.				Powierzchnia w tys. m ²			
	ogółem	Nawierzchnia			ogółem	Twarda	Nawierzchnia			ogółem	twarda	Nawierzchnia		ogółem	twarda	Nawierzchnia		
		twarda	Ulepszc.	Nieul.			Ulepszc.	Gruntowa	Ulepszc.			Nieul.	Ulepszc.			Gruntowa	Ulepszc.	Nieul.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Andrespol	16,7	16,7	-	-	89,1	89,1	-	-										
Brójce	33,2	33,2	-	-	180,2	180,2	-	-										
Koluszki	41,5	40,8	0,7	-	209,8	205,0	4,8	-	1,8	1,8	-	-	15,8	15,8	-	-		
Nowosolna	18,6	15,7	2,9	-	97,9	82,4	15,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Rzgów	30,9	30,6	0,9	-	166,9	161,7	5,2	5,2	9,5	9,5	-	-	52,5	52,5	-	-		
Tuszyn	47,9	47,1	-	0,8	228,5	223,7	-	4,8	23,4	18,0	2,1	3,3	134,1	116,3	10,9	6,9		
Razem	188,8	183,5	4,5	0,8	972,4	942,1	25,5	4,8	34,7	29,3	2,1	3,3	206,6	188,8	10,9	6,9		
Ogółem powiat																		
Długość i powierzchnia	188,8				972,4				34,7				206,6					
Długość dróg w km.	223,5																	
Powierzchnia dróg w tys. m ²	1179,0																	

Mapa sieci dróg województwa łódzkiego

Linie kolejowe i inne środki transportu

Sieć kolejowa na terenie powiatu łódzkiego obejmuje wyłącznie gminy Andrespol i Koluszki.

Przez teren miasta i gminy Koluszki przebiegają linie kolejowe:

- ✓ linia kolejowa pierwszorzędna Warszawa – Częstochowa,
- ✓ linia pierwszorzędna Łódź – Tomaszów Mazowiecki

Przez obszar gminy Andrespol przebiega trasa kolejowa czterotorowa, zelektryfikowana, tworząca układ dwóch linii kolejowych:

- ✓ Łódź Fabryczna – Bedoń – Koluszki i dalej,
- ✓ Łódź Kaliska – Łódź Olechów – Bedoń – Koluszki i dalej.

Infrastruktura komunikacyjna

Obsługę komunikacyjną zbiorową powiatu w zakresie przewozu osób zapewnia Przedsiębiorstwo Komunikacji Państwowej Samochodowej oraz prywatni przewoźnicy (szczególnie na trasie dojazdu do Łodzi). Generalnie linie PKS przebiegają drogami krajowymi, wojewódzkimi i niektórymi powiatowymi.

W zakresie powiązań wewnętrznych (w tym wewnątrzgminnych) sieć drogowa jest wystarczająco gęsta. Wszystkie wsie i miejscowości są obsługiwane komunikacyjnie, mają połączenia z siedzibami gmin i ze sobą. Większość dróg wymaga obecnie modernizacji bądź przebudowy, szczególnie w zakresie poszerzenia jezdni i wzmocnienia nawierzchni.

Wąskie korytarze komunikacyjne są problemem powszechnym i stanowią pewne ograniczenie w połączeniach komunikacyjnych. Dochodzi do tego dodatkowo tendencja obustronnego zabudowywania terenów leżących wzdłuż szlaków komunikacyjnych, często w bliskiej odległości od jezdni, co jeszcze bardziej utrudnia warunki jazdy lub przewozu stwarzając również niebezpieczeństwo wypadków. Na terenie powiatu brak jest rozwiązań technicznych ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu (np. pasy zieleni ochronnej, ekrany akustyczne) przy drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Energetyka

W Powiecie Łódzkim Wschodnim nie ma zlokalizowanych ośrodków produkcji energii elektrycznej ani głównych punktów zasilania. Przez teren powiatu przebiegają linie napięcia 110, 220 i 400 kV, m.in.:

- ✓ linie 110 kV relacji Janów - Tomaszów Mazowiecki, Łódź – Koluszki, Łódź – Skierniewice, Łódź – Rawa Mazowiecka,
- ✓ linia 220 kV relacji Janów – Rogowiec,
- ✓ linia 220 kV relacji Janów - Piotrków Trybunalski,
- ✓ linie 400 kV relacji Bełchatów – Płock, Rogowiec – Miłosna, Rogowiec – Płock.

Powiat jest zelektryfikowany w 100%.

Operatorami układu sieci dystrybucyjnej w powiecie łódzkim wschodnim są: Zakład Energetyczny Łódź – Teren S.A. z siedzibą w Łodzi działający na obszarze gmin Tuszyn i Koluszki oraz Łódzki Zakład Energetyczny SA w Łodzi działający na obszarze gmin Andrespol, Brójce, Nowosolna, Rzgów.

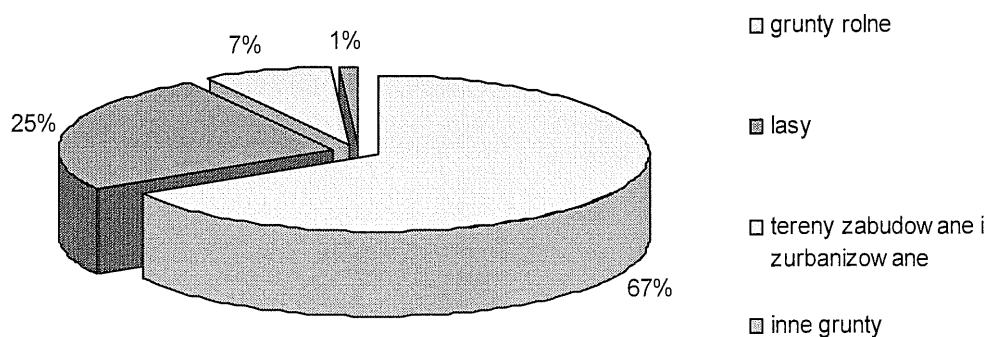
Tereny zlokalizowane przy liniach 220 i 400 kV stanowią obszary największego zagrożenia promieniowaniem jonizującym i wzdłuż tras tych linii występują strefy ochronne o szerokościach 90 i 60 m, w obrębie których nie może być lokalizowana zabudowa przeznaczona pod mieszkalnictwo.

Linie elektromagnetyczne 400 kV i/lub linie 220 kV przebiegają przez wszystkie gminy powiatu. Z tego względu, każda gmina powiatu łódzkiego wschodniego ma na swoim obszarze strefy ochronne oraz strefy ograniczonego użytkowania, które muszą zostać uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

II.2.1.7.b – Własność nieruchomości

Łączna powierzchnia obszaru powiatu łódzkiego-wschodniego wynosi 49 967 ha. W przeważającej większości obszar powiatu zajmują użytki rolne stanowiące 67 % łącznej powierzchni (33145 ha), 25% stanowią lasy (12554 ha), natomiast tereny zurbanizowane wraz ze terenami komunikacyjnymi stanowią 7 % powierzchni, tj. 3690 ha.

Na poniższym rysunku przedstawiono procentowy udział gruntów w stosunku do łącznego obszaru powiatu.

Rys.2 Wyszczególnienie rodzaju użytków na terenie powiatu łódzkiego wschodniego. Opracowanie własne na podstawie danych ewidencji gruntów.

Większość terenów stanowią grunty prywatne, a tendencja ta w ostatnich latach sugeruje wzrost udziału własności prywatnej w ogólnej strukturze własnościowej na terenie powiatu. Grunty Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego stanowią grunty wykorzystane pod budownictwo mieszkaniowe, grunty oddane w użytkowanie wieczyste oraz obiekty o charakterze użyteczności publicznej (obiekty oświatowe, kulturalne, sportowe, drogi publiczne,

itp.). Ponadto w skład gruntów Skarbu Państwa wchodzi także grunty znajdujące się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (9961 ha) oraz grunty Agencji Nieruchomości Rolnych (674 ha).

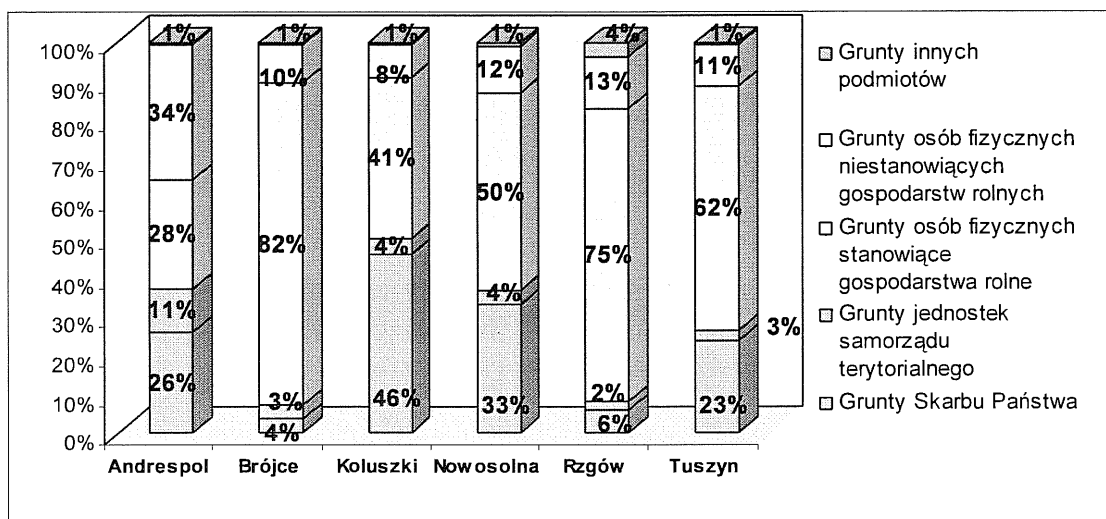
Struktura własnościowa powiatu łódzkiego wschodniego zdominowana jest przez własność osób fizycznych, które są właścicielami 68% ogólnej powierzchni powiatu. Większość (83%) tych nieruchomości to grunty stanowiące gospodarstwa rolne (wyjątkiem są 2 gminy – Koluszki oraz Andrespol, w których gospodarstwa rolne nie stanowią większości).

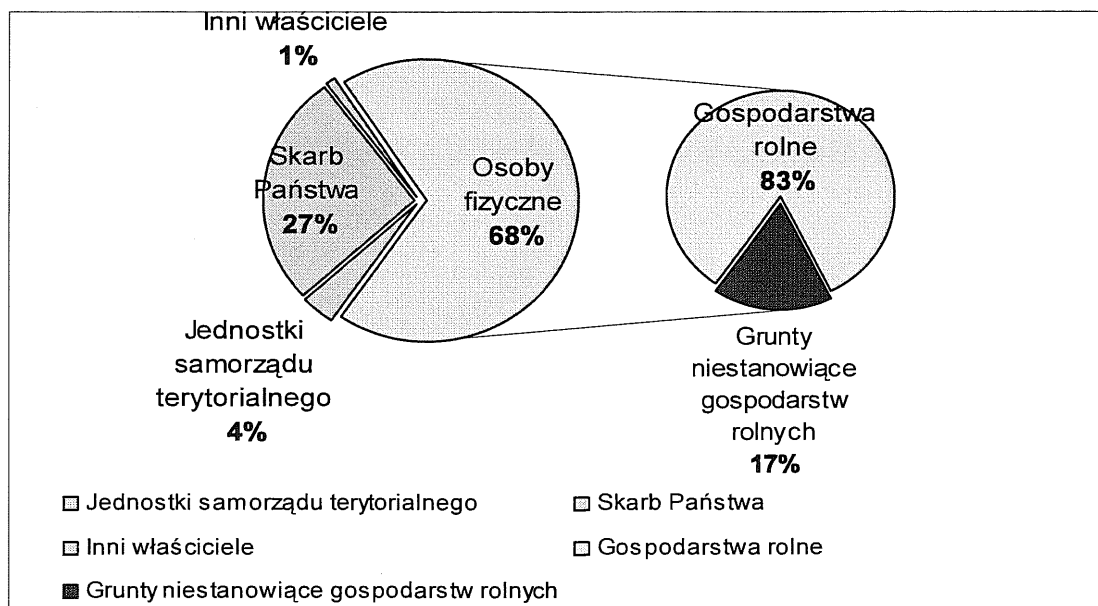
Pozostały udział stanowią grunty Skarbu Państwa (27%) oraz grunty jednostek samorządu terytorialnego (4%).

W skład gruntów Skarbu Państwa wchodzi także te nieruchomości, które zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych. Pozostałe grunty stanowią m. in. grunty spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot gruntowych, kościołów i związków wyznaniowych oraz grunty stanowiące własność spółek prawa handlowego, partii politycznych i stowarzyszeń.

Jedyną gminą, w której własność osób fizycznych nie stanowi znaczącej większości są Koluszki, w której Skarb Państwa wraz z jednostkami samorządu terytorialnego posiada 50% gruntów.

Na przedstawionym poniżej rysunku zaprezentowana została struktura własnościowa dla poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu.

Rys. 3 i 4. Struktura własności gruntów w obrębach poszczególnych gmin oraz ogólna struktura własności na terenie powiatu. Opracowanie własne na podstawie danych ewidencji gruntów.

Z uwagi na doskonałe położenie powiatu, tj. bliskość trzeciego (stan wg liczby ludności na II kwartał 2007 r.) co do wielkości miasta w Polsce – Łodzi, wielość centrów handlowych oraz bardzo dobrze skomunikowaną infrastrukturę drogową, a także potrzeby mieszkaniowe aglomeracji łódzkiej w powiecie są znakomite warunki sprzyjające rozwojowi gospodarczemu. Prowadzi to do ogromnego zainteresowania inwestorów oraz osób fizycznych gruntami położonymi w bliskim sąsiedztwie z Łodzią. Tylko w 2007 roku zanotowano 1340 transakcji kupna-sprzedaży nieruchomości na łączną wartość 197,764 mln zł. Wiodącą rolę w tych transakcjach odgrywają zabudowane działki gruntu położone w obrębach miast, choć grunty rolne również stanowią niemały udział w obrocie nieruchomościami na terenie powiatu. Tendencja ta prawdopodobnie nie ulegnie zmianie w najbliższych latach. Powiat Łódzki Wschodni stanowi doskonałą alternatywę dla Miasta Łodzi. Wielu mieszkańców Łodzi nabywa nieruchomości w dobrze skomunikowanych podmiejskich miejscowościach, co w połączeniu z walorami turystycznymi i rekreacyjnymi powiatu stanowi niemałą motywację dla ewentualnych nabywców.

II.2.1.7.c – Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Dziedzictwo kulturowe to zasób rzeczy nieruchomych i ruchomych wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, uznawany za godny ochrony prawnej dla dobra społeczeństwa i jego rozwoju, oraz przekazania następnym pokoleniom z uwagi na zrozumiałe i akceptowane wartości historyczne, patriotyczne, religijne i artystyczne, mające znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju politycznego, społecznego i kulturalnego, dowodzenia prawd i upamiętniania wydarzeń historycznych kultywowania poczucia piękna i wspólnoty cywilizacyjnej.

Jednym z ważniejszych czynników, który może się przełożyć na sukces w dziedzinie turystyki w powiecie są jego walory przyrodniczo-ekologiczne i kulturowo-zabytkowe. Urzekające są malownicze pejzaże otwartego krajobrazu, falista i pagórkowata powierzchnia wzniesień, z rozsianymi między nimi lasami i zespołami zwartej zieleni wysokiej. W wyraźnie zarysowanych dolinach i dolinkach, wśród drzew, łąk, pól i lasów wiją się rzeki i połyskują tafle stawów i rozlewisk. Na tle wzniesień i obniżeń dolinnych oraz

falistych wysoczyzn rysują się elementy dziedzictwa kulturowego (współczesne i zabytkowe): sylwety miasteczek, pasma osadnicze zabudowań wsi ulicowych, siedliska i majątki ziemskie, pojedyncze obiekty architektoniczne. W wielu przypadkach wtapiają się harmonijnie w krajobraz i podnoszą jego walory estetyczne. Strukturę krajobrazu kulturowego dopełniają elementy mniejsze, ale bardzo znaczące dla tożsamości regionu: miejsca pamięci, cmentarze, pomniki, ślady dawnego osadnictwa oraz bardzo liczne kapliczki i krzyże przydrożne.

Na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego znajduje się wiele zabytkowych i wartościowych obiektów urbanistycznych i architektonicznych. Wśród nich na uwagę zasługują: zabytkowe rezydencje wraz z towarzyszącymi im zespołami parkowymi i folwarkami, kościoły, obiekty techniki (przede wszystkim dawne młyny wodne oraz zabytki związane z kolejnictwem), a także wymienione już wcześniej miejsca pamięci, cmentarze i elementy małej architektury, stanowią atrakcję dla odwiedzających turystów.

Do najciekawszych zabytków sakralnych Powiatu Łódzkiego Wschodniego należą:

- ✓ Murowany kościół neogotycki w Kurowicach z lat 1902-1913,
- ✓ Murowany kościół p.w. Św. Barbary w Starych Skoszewach z lat 1934-36.

Na obszarze powiatu znajdują się liczne cmentarze, zwłaszcza ewangelickie. Większość z nich niestety jest zaniedbana, zniszczona i nie jest możliwe odczytanie inskrypcji na nagrobkach. Jednak na szczególną uwagę zasługuje cmentarz w Wiączyniu Dolnym, który składa się z dwóch części: rosyjskiej i niemieckiej.

Wymienione powyżej obiekty, elementy urbanistyczne i architektoniczne są dość znacznie rozproszone w terenie. Zdecydowanie natomiast brakuje czytelnej informacji o terenie w formie kierunkowskazów i tablic informacyjnych. Odczuwalny jest również brak folderów i przewodników, które opisywałyby atrakcyjne elementy dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego terenu, zawierające ponadto propozycje szlaków wiodących od jednej perełki architektonicznej do drugiej.

II.2.1.7.d – Uwarunkowania ochrony środowiska

Stopień uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Ilość ścieków odprowadzonych na terenie powiatu łódzkiego wschodniego w roku 2006 wyniosła 3 950 m³/dobę. W tabelach poniżej zaprezentowana jest charakterystyka ścieków odprowadzonych z obiektów na terenie powiatu oraz charakterystyka oczyszczalni ścieków. Tabela zawiera zestawienie danych ilościowych i jakościowych głównych wskaźników zanieczyszczenia w poszczególnych zakładach. Stwierdza się, że na terenie powiatu większość odprowadzanych ścieków to oczyszczone ścieki komunalne z Koluszek, Tuszyna i Rzgowa. Poważny udział mają również zrzuty ze Stacji Uzdatniania Wody w Kalinku gmina Rzgów. Głównie są to stosunkowo czyste wody odprowadzane z kładowników, do rzeki Strugi i dalej do Neru. Wszystkie obiekty posiadają pozwolenia wodno-prawne na odprowadzanie ścieków.

Charakterystyka ścieków odprowadzonych z obiektów na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego

Nr	Nazwa zakładu	Odbiornik	Ilość ściek	BZT5	ChZT	Azot ogóln	Fosfor ogólny
		- rzeka	m ³ /rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok
1.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie	Wolbórka	233 000	1 514	8 425	-	-
2.	Wojewódzki Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej – Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi. (lokalizacja w Tuszynie)	Dobrzyńka	47 815	255	1 387	-	-
3.	Osiedlowa Oczyszczalnia Ścieków Żeromin gm. Tuszyn	Wolbórka	6 417	18	65	-	-
4.	ZWiK Sp z o.o. Stacja Uzdatniania Wody Kalinko	Struga	252 092	358	2 650	220	35
5.	Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Rzgowie	Ner	292 730	4 891	20 951	5 767	383
6.	Oczyszczalnia gminy Andrespol w Kraszewie	Miazga	47 085	1 058	3 102	-	-
7.	Spółdzielnia Mleczarska w Kraszewie	Miazga	100 740	1 679	5 402	-	-
8.	Stone Masters (d. Ceramika Budowlana) w Andrespolu	Miazga	7 300	182	438	-	-
9.	Miejska Oczyszczalnia Ścieków Koluszek	Piasecznica	432 730	5 292	43 435	-	-
10.	Baza Paliw Nr 1 Koluszek	Mroga	29 200	73	1 387	-	-
11.	Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach	Mroga	3 553	7	59	-	-
12.	Oczyszczalnia Ścieków Byszewy	Moszczenica	657	18	77	-	-

Charakterystyka oczyszczalni ścieków

Nr	NAZWA ZAKŁADU	RODZAJ OCZYSZCZALNI	URZĄDZENIA OCZYSZCZAJĄCE
1	2	3	4
1	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie	mechaniczno - biologiczna	przepompownia z komorą krat, bioblok WS 400x2, komory stabilizujące osad, basen fermentacyjny, poletka osadowe
2	Wojewódzki Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej – Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi. (lokalizacja w Tuszynie)	mechaniczno - biologiczna	2 kraty, piaskownik, osadniki Imhoffa, złożo biologiczne, reaktor osadu czynnego, osadnik wtórny, chlorator, komora odkażania osadu, poletka osadowe
3	Osiedlowa Oczyszczalnia Ścieków Żeromin gmina Tuszyn	mechaniczno - biologiczna	kanal odpływowy ścieków wraz z kratą ręczną TKR-400, budynek przepompowni ścieków, osadnik gnilny 3 komorowy, kanal odpływowy ścieków po osadniku, 2 stawy ściekowe
4	ZWiK Sp z o.o. Stacja Uzdatniania Wody Kalinko gmina Rzgów a - ścieki przemysłowe b - ścieki bytowe	mechaniczna mechaniczno - biologiczna	13 poziomych osadników, 6 pól osadowych, przepompownia ścieków, osadnik Imhoffa, złożo biologiczne, studnia zbiorcza ścieków sanitarnych
5	Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Rzgowie	mechaniczno - biologiczna	punkt zlewny, krata koszowa, zbiornik z przepompownią, BOS-500, staw stabilizacyjny, poletka osadowe
6	Oczyszczalnia gminy Andrespol w Kraszewie	mechaniczno - biologiczna	punkt zlewny, krata, piaskownik, zbiornik retencyjno-uśredniający, 2 komory osadu czynnego z dozowaniem PIX, zbiornik osadu nadmiernego, stacja odwadniania osadu z polielektrolitem
7	Spółdzielnia Mleczarska w Kraszewie	mechaniczno - biologiczna	rów biologiczny
	Stone Masters (d. Ceramika Budowlana) w Andrespolu	mechaniczna	osadnik gnilny
9	Miejska Oczyszczalnia Ścieków Koluszki	mechaniczno - biologiczna	BIOBLOK PS-1200, piaskownik poziomy, sito bębnowe, złożo biologiczne,
10	Baza Paliw Nr 1 Koluszki	mechaniczno - biologiczna	krata koszowa, zbiornik retencyjny, BIOBLOK Mu-50 (reaktor SBR), zagęszczacz

Nr	NAZWA ZAKŁADU	RODZAJ OCZYSZCZALNI	URZĄDZENIA OCZYSZCZAJĄCE
1	2	3	4
11	Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach	mechaniczno - biologiczna	MINIBLOK M-9
12	Oczyszczalnia Ścieków Byszewy	mechaniczno - biologiczna	krata w studni, zbiornik wyrównawczy, 2 pompy zatapialne, osadnik wstępny z przegrodą szczelinową, 2 komory napowietrzania, reaktor Nebraska z dmuchawą, osadnik wtórny

Zaopatrzenie w wodę

Zwodociągowanie powiatu ocenia się na 90%. Brak jest przeważnie wodociągów na tych terenach, gdzie ich prowadzenie nie było uzasadnione ekonomicznie (pojedyncze zabudowania położone z dala od większych skupisk ludności i głównych ciągów komunikacyjnych).

Przez powiat przechodzą 2 główne magistrale wodociągowe dostarczające wodę z Pilicy do Łodzi, generalnie jednak zaopatrzenie w wodę w poszczególnych gminach oparte jest o wody podziemne ujmowane za pośrednictwem studni głębinowych z czwartorzędowych, trzeciorzędowych, kredowych i jurajskich utworów wodonośnych i dostarczane odbiorcom siecią wodociągów. Na terenie powiatu eksploatowanych jest obecnie 40 komunalnych i wiejskich ujęć wód podziemnych, z tego w gminie Andrespol – 6 ujęć, w gminie Brójce – 8 ujęć, w gminie Koluszki – 7 ujęć, w gminie Nowosolna – 6 ujęć, w gminie Rzgów – 6 ujęć i w gminie Tuszyn – 7 ujęć wód podziemnych. Z magistrali „Pilica-Łódź” zasilana jest dodatkowo gmina Andrespol. Problemem (szczególnie w gminie Nowosolna) jest jakość rur wodociagowych budowanych w dawniejszym okresie z azbestu, co wymusza konieczność wymiany niektórych odcinków sieci. Zgodnie z” Informacją o stanie środowiska na obszarze powiatu łódzkiego wschodniego” WIOŚ ,2008 - zużycie wody na terenie powiatu łódzkiego wschodniego wg informacji zakładów przemysłowych i komunalnych wyniosło w roku 2006 – 9 306 m³/dobę.

Ilość wody pobranej w latach 2005 - 2006 z miejskich sieci wodociagowych przez przemysł i gospodarkę komunalną zamieszczono w tabelach poniżej:

Ilość wody pobieranej przez przemysł w latach 2005 - 2006 z ujęć własnych (m³/dobę) wg źródeł WIOŚ 2008r

Powiat	Ujęcia				Łącznie	
	głębinowe		powierzchniowe			
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
łódzki wschodni	475	911	-	-	475	911

Ilość wody pobieranej przez przemysł w latach 2005 - 2006 z sieci miejskich (m³/dobę)

Powiat	Ujęcia				Łącznie	
	głębinowe		powierzchniowe			
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
łódzki wschodni	179	258	-	-	179	258

Źródło danych WIOŚ 2008

Ilość wody pobieranej przez gospodarkę komunalną w latach 2005 - 2006 (m³/dobę)

2005 - 2006 (m³/robę)

Powiat	Ujęcia				Łącznie	
	głębinowe		powierzchniowe			
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
łódzki wschodni, w tym:	7 478	7 959	139	178	7 617	8 137
m. Koluszki	2 433	2 515	-	-	2 433	2 515
m. Tuszyn	1 059	1 302	-	-	1 059	1 302
wodociągi wiejskie	3 986	4 142	139	178	4 125	4 320

Źródło danych WIOŚ 2008

Gospodarka odpadami

W 2007 r. na terenie powiatu eksploatowano cztery składowiska. Ilości odpadów przyjętych w 2007 roku na te obiekty zamieszczono w poniższej tabeli

Składowisko	Typ składowiska	Powierzchnia całkowita składowiska [ha]	Data rozpoczęcia i zakończenia eksploatacji	Roczna ilość odpadów [Mg]
Składowisko odpadów stałych w Kruszwie gm. Tuszyn	IN	2,10	1980	1 081,95
Miejskie wysypisko odpadów komunalnych w Koluśkach	IN	2,54	1975	88,80
Składowisko odpadów komunalnych w Rzgowie	IN	2,54	1999	2 590,56
Zakładowe pola osadowe dla Wydziału Produkcji Wody -Sulejów w Kalinku	O	13,80	1974	424,32

Źródło: Dane WIOŚ Łódź

Data zakończenia eksploatacji składowiska:

przed 2009

między 2009 - 2012

po 2012

IN - składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

N - składowisko odpadów niebezpiecznych

O - składowisko odpadów obojętnych

Gospodarka odpadami przemysłowymi w powiecie łódzkim wschodnim w 2006 r.

Ilość odpadów innych niż niebezpieczne [Mg]				
wytworzona	magazynowanych	odzyskanych	umieszkodliwiona	składowana
18 409,724	310,059	17 323,479	59,259	716,927
Ilość odpadów niebezpiecznych [Mg]				
wytworzona	magazynowanych	odzyskanych	umieszkodliwiona	składowana
7,503	2,495	1,062	3,946	-

Źródło: Dane WIOŚ Łódź

Najwięksi producenci odpadów przemysłowych w Powiecie Łódzkim Wschodnim w 2006 roku

Producent	Ilość odpadów [Mg]				
	wytworzona	magazynowana	wykorzyst.	umieszkod.	składowana
Koluszki Foundry & Machinery w Koluszkach	16 335,72	266,03	16 052,40	0,09	17,20
Zakład Przetwórstwa Mięsnego „GROT” w Starowej Górze	951,887		951,822	0,065	

*Źródło: Dane WIOS Łódź***Najwięksi producenci odpadów niebezpiecznych w Powiecie Łódzkim Wschodnim w 2006 roku**

Producent	Ilość odpadów [Mg]				
	wytworzona	magazynowana	wykorzyst.	umieszkod.	składowana
AGROPHARM S.A. Zakład w Przypuście	2,729	-	-	2,729	-

*Źródło: Dane WIOS Łódź***Pozostałe uwarunkowania w tym hałas**

W sytuacji niedostatku danych monitoringowych (w tym całkowity brak państwowego monitoringu hałasu) trudno jednoznacznie udokumentować wpływ niedomagań infrastruktury komunikacyjnej na stan środowiska powiatu. Opisane wyżej uwarunkowania upoważniają jednak do następujących stwierdzeń:

- ✓ przebieg wąskich korytarzy komunikacyjnych w sąsiedztwie zabudowy, a przy tym ich nienajlepszy stan techniczny, to przyczyna znaczących uciążliwości akustycznych zarówno na terenach miejskich, jak wiejskich;
- ✓ znaczny udział dwutlenku azotu w powietrzu na terenie powiatu świadczy o istotnym udziale komunikacji drogowej w generowaniu zanieczyszczeń;
- ✓ gęsta sieć dróg, w tym autostrada, drogi krajowe i wojewódzkie spowodowała fragmentację przestrzeni przyrodniczej powiatu i przyczyniła się do degradacji lokalnych korytarzy ekologicznych, jakimi są niewielkie doliny rzeczne;
- ✓ w miarę porządkowania gospodarki ściekowej na terenie powiatu, jako istotne zaczęły być postrzegane zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych (niewielkich cieków) zanieczyszczeniami zawartymi w wodach opadowych odprowadzanych z dróg;
- ✓ o ile uciążliwości środowiskowe ze strony infrastruktury kolejowej mają tendencję spadkową, o tyle uciążliwości związane z funkcjonowaniem sieci drogowej mogą być ograniczone pod warunkiem poprawy stanu technicznego dróg, rozbudowy systemów komunikacji publicznej oraz bezwzględnej eliminacji pojazdów nie spełniających wymogów technicznych.

II.2.1.8 – Sfera społeczna

II.2.1.8.a – Sytuacja społeczna

Mianem problemu społecznego określa się zjawisko niekorzystne dla społeczności, w której występuje, oceniane przez tą zbiorowość jako zagrażające, niebezpieczne, konieczne do wyeliminowania. Transformacja i rozwój polskiej gospodarki w latach 1989-2007 wiązały się z występowaniem szeregu negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych. Pojawiły się nowe problemy, nasiliły się inne, występujące dotychczas w ograniczonym zakresie. Wśród dominujących problemów społecznych występujących współcześnie w Polsce wymienia się przede wszystkim: bezrobocie, utrwalanie i rozszerzanie się ubóstwa, w tym ubóstwa dzieci, bezdomność, uzależnienia, przestępczość, przemoc. Problemy te wiążą się z wykluczeniem społecznym, dezintegracją społeczną, marginalizacją wielu wspólnot. Wśród wymienionych niekorzystnych zjawisk społecznych bezrobocie jawi się jako najważniejsza kwestia. Bezrobocie swym destrukcyjnym oddziaływaniem dotyka bowiem bezpośrednio nie tylko jednostkę czy rodzinę, ale także całe społeczności, Państwo. Wiąże się ono z szerokimi negatywnymi skutkami psychologicznymi. Stanowi również podłoże do występowania dysfunkcji o charakterze patologii społecznych. Pomoc społeczna w swych codziennych oddziaływaniach spotyka się z osobami i rodzinami dotkniętymi wszystkimi z wyżej wymienionych problemów. Wśród dominujących przyczyn korzystania z pomocy społecznej wymienia się najczęściej ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę, potrzebę ochrony macierzyństwa, alkoholizm. Powyższe czynniki znajdują swoje odzwierciedlenie także w Powiecie Łódzkim Wschodnim.

II.2.1.8.b – Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym poziom bezpieczeństwa

Na warunki i jakość życia mieszkańców bezpośredni wpływ ma sytuacja społeczna i gospodarcza w panująca w skali kraju, ponadto sfera życia kształtowana jest przez lokalnie występujące czynniki, które na bieżąco są diagnozowane. Najczęstszy wpływ na sferę życia mieszkańców wpływają w Powiecie Łódzkim Wschodnim takie czynniki jak bezrobocie i ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełność rodzin, wielodzietność, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, przemoc w rodzinie, które są płaszczyzną do wdrażania rozwiązań systemowych mających na celu ich wyeliminowanie. Kwestią społeczną szczególnie dolegliwą dla środowisk lokalnych na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego jest zjawisko ubóstwa. W Powiecie Łódzkim Wschodnim funkcjonuje 8 instytucji prowadzących działalność wspierającą społeczność lokalną. W tym 4 instytucje działające na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonych patologią natomiast pojedyncze instytucje pomagające osobom niepełnosprawnym, z uzależnieniami oraz starszym. Ponadto w powiecie obok instytucji wsparcia działa szereg organizacji pozarządowych. Jeśli chodzi o poziom bezpieczeństwa to należy stwierdzić, że w okresie od stycznia do grudnia 2007 r., na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego stwierdzono ogółem 1728 przestępstw, w analogicznym okresie 2006 roku stwierdzono 2028 przestępstw, wskaźnik dynamiki wyniósł 84,8%. Odnotowano o 310 przestępstw mniej niż w roku 2006. Stwierdzono 107 przestępstw gospodarczych. W tym obszarze wskaźnik dynamiki wyniósł 132,1%. Ogółem w 2007r., wykryto 1121 przestępstw a w roku 2006 wykryto 1065. Wykrywalność ogólna w 2007r., kształtowała się na poziomie 65,7% natomiast w 2006r., na poziomie 51,9%. W zakresie wykrywalności przestępczości kryminalnej w 2007r., wyniosła ona 50,5% a w 2006r., wskaźnik ten wyniósł 33,1%. W roku 2007 przedstawiono zarzuty 371 osobom, w tym 129 nieletnim. Łącznie skierowano 303 wnioski o zatwierdzenie aktu oskarżenia, 58 wniosków do Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich. W zakresie przestępstw gospodarczych odnotowano 68 podejrzanych – w tym skierowano 21 aktów oskarżenia. Najczęstsze zjawiska patologiczne występujące wśród dzieci, młodzieży i w rodzinie na terenie powiatu to:

1. narkomania

2. alkoholizm
3. przemoc wobec dzieci i młodzieży
4. przemoc w rodzinie
5. subkultury młodzieżowe (ze szczególnym rozpoznaniem w obszarze problematyki dotyczącej kibiców)
6. sekty nowe ruchy religijne
7. prostytutka nieletnich
8. wykorzystywanie seksualne małoletnich
9. bezrobocie
10. samobójstwa
11. hazard
12. inne zagrożenia negatywnie wpływające na rozwój młodzieży.

Mając na uwadze efektywne realizowanie zadań służbowych wynikających ze strategii Komendanta Wojewódzkiej Policji i planów wykonawczych KPP Powiatu Łódzkiego Wschodniego służby prewencyjne KPP powiatu łódzkiego wschodniego realizowały między innymi poniższe cele:

- ✓ Konsekwentna realizacja zadań określonych w rządowym programie „Razem Bezpieczniej”.
- ✓ Utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia przestępczością przeciwko życiu i zdrowiu oraz mieniu.
- ✓ Wdrażanie działań profilaktycznych skierowanych dla młodzieży do młodzieży wobec nasilających się negatywnych zjawisk społecznych.
- ✓ Zapobieganie popełnianiu i zdecydowanie ściganie sprawców wykroczeń. Ograniczenie skali występowania czynów o charakterze chuligańskim.
- ✓ Poprawa bezpieczeństwa w środkach komunikacji publicznej.
- ✓ Zapobieganie przestępczości pospolitej poprzez kierowanie policjantów adekwatnie do występujących zagrożeń. Zwiększenie ilości widocznych patroli w miejscach publicznych.

Działania podejmowano w poniższych obszarach:

- ✓ I obszar działania – Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania. W ramach zadania „aktywny dzielnicowy – policjant pierwszego kontaktu identyfikujący lokalne problemy oraz dostarczający informacji uzyskanych podczas obchodu rejonu służbowego Rozkazem Organizacyjnym Komendant Powiatowy Policji powiatu łódzkiego wschodniego z dniem 15 kwietnia utworzył w Sekcji Prewencji Zespół ds. Wykroczeń. Zadaniem funkcjonariuszy jest prowadzenie postępowań w sprawach o wykroczenia, co dotychczas dokonywali dzielnicowi. Tym samym zapewniono obecność dzielnicowych w rejonach służbowych. Podobne rozwiązanie organizacyjne zaplanowane zostało na 2008r., w strukturze organizacyjnej KP Tuszyn.
- ✓ II obszar – ograniczenia liczby kradzieży z włamaniami do obiektów poprzez zastosowanie i wykorzystanie nowoczesnych środków techniki operacyjnej”.
- ✓ III obszar – Kontrola punktów sprzedaży alkoholu pod kątem ujawnienia nielegalnych punktów sprzedaży. Łącznie likwidacja 28 punktów nielegalnego posiadania i wytwarzania, sprzedaży alkoholu.
- ✓ IV obszar – Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej.
- ✓ V obszar – Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym wedle zadania „Prowadzenie działalności profilaktycznej skierowanej na zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na drogach”
- ✓ VI obszar – Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej w celu objęcia wzmocnionym dozorem policyjnym miejsc, gdzie prowadzenie działalności jest szczególnie zagrożone kontynuowano współpracę z OPP w Łodzi. Komendant Wojewódzkiej Policji w Łodzi skierował do Dyspozycji Komendanta Powiatowego Policji powiatu łódzkiego wschodniego 121 razy jedną do dwóch drużyn OPP w Łodzi do pełnienia służby na największych targowiskach w województwie łódzkim, tj. w Rzgowie, Tuszynie i Głuchowie.

- ✓ VII obszar – Ochrona dziedzictwa narodowego funkcjonariusze podjęli działania zmierzające do poprawy ochrony obiektów sakralnych oraz innych obiektów, w których zgromadzone są dobra kultury narodowej. Policjanci ponownie nawiązali kontakt z proboszczami parafii uaktualniając listę dóbr i miejsc ich przechowywania. Propagowali właściwe zabezpieczenie techniczne oraz uczulali na nienaturalne zainteresowanie dobrami kultury nieznanym im osób.

Wdrażanie działań profilaktycznych skierowanych do młodzieży wobec nasilających się negatywnych zjawisk społecznych:

- ✓ Krajowy program niedostosowania społecznego i przestępczości wśród dzieci i młodzieży.
- ✓ Krajowy program przeciwdziałania narkomani na lata 2006 – 2010
- ✓ Krajowy program przeciwdziałania Przemocy w rodzinie (w szczególności informacja dotycząca tworzenia zespołów interdyscyplinarnych w ramach lokalnych koalicji przeciw przemocy). W roku 2007 kontynuowano działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Działania profilaktyczne KPP powiatu łódzkiego wschodniego:

- ✓ zapobieganie demoralizacji wśród nieletnich
- ✓ inicjatywy na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa (przykład akcji, wzmożonych działań z wykorzystaniem sił własnych i przydzielonych)
- ✓ współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci , młodzieży i rodziny
- ✓ przykłady programów prewencyjnych wraz z ich krótką charakterystyką (nazwa, adresaci, cele, sposób realizacji, podmioty współpracujące)
- ✓ współpraca z innymi komórkami Policji (obieg informacji o nieletnich)
- ✓ przedsięwzięcia własne podjęte na rzecz przeciwdziałania demoralizacji, przestępczości i patologii wśród nieletnich oraz realizowane we współpracy z innymi podmiotami.

II.2.1.8.c – Oświata i edukacja

Do zadań własnych powiatu łódzkiego wschodniego należy prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych, szkół specjalnych, specjalnego ośrodka szkolno – wychowawczego oraz poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Wykaz i rozmieszczenie szkół i placówek:

Miasto Koluszki

I Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza ul. Kościuszki 16

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 ul. Wigury 2

- ✓ Technikum Nr 1
- ✓ Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- ✓ Technikum Uzupełniające dla Dorosłych

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 ul. Budowlanych 8

- ✓ I Liceum Profilowane
- ✓ Technikum Nr 2
- ✓ II Liceum Ogólnokształcące

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy ul. Budowlanych 8

- ✓ Szkoła Podstawowa Nr 3
- ✓ Gimnazjum Nr 3

- ✓ Szkoła Przysposabiająca do Pracy (od dnia 1.09.2008r.)
- ✓ internat

Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna , ul. Korczaka 5

Miasto Tuszyn

1) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, ul. Żeromskiego 31

- ✓ Liceum Ogólnokształcące
- ✓ Liceum Profilowane
- ✓ Technikum
- ✓ Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
- ✓ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych

W liceach ogólnokształcących utworzono klasy o rozszerzeniach programowych w następujących przedmiotach:

- ✓ j. angielski, matematyka, geografia, informatyka
- ✓ biologia, chemia, fizyka, matematyka
- ✓ historia, j. polski, geografia, wiedza o społeczeństwie
- ✓ biologia, historia, geografia

W szkołach typu technikum kształci się w zawodach:

- ✓ technik elektryk, specjalność elektroenergetyka
- ✓ technik mechanik, specjalność obsługa i naprawa pojazdów samochodowych
- ✓ technik handlowiec
- ✓ technik informatyk
- ✓ technik elektronik
- ✓ technik mechatronik
- ✓ technik logistyk

Liceum profilowane kształci w następujących profilach:

- ✓ ekonomiczno – administracyjny
- ✓ socjalny

Liczba uczniów, oddziałów i pracowników placówek oświatowych.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE					
l.p.	Szkoła	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba zatrudnionych nauczycieli [etat]	Liczba pozostałych pracowników [etat]
1	Liceum Ogólnokształcące w Koluszkach	377	12	27,03	9
2	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Koluszkach	322	12	29,15	11
3	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Koluszkach	292	12	27,03	9
4	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Tuszynie	117	4	9,47	4,5
	w tym Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	20	1		
Razem		1 108	40	92,68	33,5
SZKOŁY SPECJALNE					
5	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Koluszkach: Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Szkoła Przystosowująca do Pracy	64	6	26,39	8,5
PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W KOLUSZKACH					
6	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koluszkach	-	-	12	4,25
Ogółem		1 172	46	131,07	46,25

Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Łodzi

II.2.1.8.d – Opieka zdrowotna

W Powiecie Łódzkim Wschodnim w gminach działają placówki służby zdrowia, które zapewniają mieszkańcom podstawową opiekę medyczną. Jedyne gmina Nowosolna nie posiada gminnego ośrodka zdrowia – tu pacjenci leczą się głównie w ośrodkach w Łodzi i Brzezinach. Zakłady Opieki Zdrowotnej w powiecie zatrudniają lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, lekarzy specjalistów (w wielu specjalnościach) oraz pielęgniarki środowiskowe i położne.

Na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego działają niżej wymienione zakłady opieki zdrowotnej:
Gmina Andrespol:

- 1) Gminna Przychodnia Zdrowia w Andrespolu
- 2) NZOZ „Medmax” w Andrespolu
- 3) NZOZ „Medar” w Andrespolu

Gmina Brójce:

- 1) Samodzielny Publiczny ZOZ w Brójcach z/s w Kurowicach

Miasto i Gmina Koluszki:

- 1) NZOZ „Med.-Kol” w Koluszkach
- 2) NZOZ „Przychodnia Lekarska Zdrowie” w Koluszkach
- 3) NZOZ „Eskulap” w Koluszkach

Miasto i Gmina Tuszyn:

- 1) Samorządowa Przychodnia w Tuszynie
- 2) "Medan" NZOZ w Tuszynie

Miasto i Gmina Rzgów:

- 1) SP ZOZ Gminna Przychodnia Zdrowia w Rzgowie

Na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego w 2007 roku realizowane były przez gminy następujące programy zdrowotne:

- ✓ Program profilaktyki choroby zwyrodnieniowej stawów, choroby zakrzepowej żył oraz nowotworów jelita grubego.
- ✓ Badania mammograficzne.
- ✓ Badania densytometryczne.
- ✓ Badania rentgenowskie klatki piersiowej.
- ✓ Zapobieganie chorobom i urazom.

II.2.1.8.e – Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

Na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego funkcjonuje sześć Ośrodków Pomocy Społecznej w tym trzy Gminne, jeden Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i dwa Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej. W Ośrodkach tych jest zatrudnionych 48 osób, w tym 23 pracowników socjalnych. Objętych pomocą społeczną było 3.107 środowisk ogółem, co stanowi około 10.720 osób. Do tego dochodzi pomoc świadczona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Z analizy danych zebranych przez Ośrodki Pomocy Społecznej wynika, że wymierną pomocą finansową objętych było 12% ludności Powiatu (7.209 osób). Nie oznacza to jednak, że tylko tylu jest potrzebujących. W wielu przypadkach Ośrodki odmawiały pomocy z powodu braku środków finansowych, które niekiedy zabezpieczają tylko świadczenia obligatoryjne. Zdarza się też tak, że osoby potrzebujące pomocy nie mają dostępu do instytucji bądź też nie są świadome tego, jaki rodzaj pomocy i świadczeń im przysługuje. Sytuacja taka się zdarza dość często wśród mieszkańców wsi. Opiekę całodobową ludziom starszym, osobom chorym psychicznie i niepełnosprawnym intelektualnie zapewniają trzy Domy Pomocy Społecznej: 1 placówka niepubliczna i 2 publiczne, w których miejsc statutowych na dzień 31 grudnia 2007r., było 243. Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i dla osób przewlekle somatycznie chorych z chorobą Alzheimera przy Stowarzyszeniu Serc Jezusa i Maryi w Koluszkach przeznaczony jest dla 38 osób. Dom Pomocy Społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet w Lisowicach – 60 miejsc oraz Dom Pomocy Społecznej dla osób psychicznie chorych w Wiśniowej Górze przeznaczony dla 145 osób. W aktualnym stanie prawnym przy współfinansowaniu pobytu osób umieszczanych w Domach Pomocy Społecznej przez pensjonariusza, rodzinę i gminę liczba miejsc dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób starszych jest wystarczająca, a nawet dochodzi do sytuacji, w której pozostają w domach wolne miejsca. Natomiast w przypadku osób chorych psychicznie i domów przeznaczonych dla tej kategorii mieszkańców nie ma problemów ze skierowaniami przez gminę. Znaczne zainteresowanie placówką na terenie Powiatu wykazuje gmina Łódź i jej mieszkańcy. Mankamentem jest jednak brak standardów, szczególnie w warunkach bytowych oraz brak środków na szybkie dokończenie rozpoczętej inwestycji. Z powodu braku w Powiecie schroniska oraz noclegowni – w sytuacjach trudnych na bazie Domów Pomocy Społecznej zabezpieczane są odpowiednie formy pomocy i wsparcia dla osób potrzebujących, szczególnie w okresie jesienno – zimowym. Powiat Łódzki Wschodni z placówek opiekuńczo – wychowawczych posiada Rodzinny Dom Dziecka w Bukowcu (placówka całodobowa) oraz placówkę wsparcia dziennego - Świetlicę Dworcową w Koluszkach. Przy

Stowarzyszeniu dla osób niepełnosprawnych „RAZEM” w Koluszkach funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej dla 30 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Na terenie Powiatu funkcjonuje Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koluszkach z punktem filialnym w Tuszynie. Ogółem w Powiecie liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej wynosi 3.107. Najwięcej środowisk zamieszkuje w Koluszkach (46% - 1.438 środowisk), a najmniej mieszka na terenie gminy Brójce (6% - 179 środowisk). W całym powiecie jest 2 977 osób niepełnosprawnych, w tym z pomocy wymiernej skorzystało 731 osób natomiast z niewymiernej 948 osób niepełnosprawnych. Najliczniejsza grupa niepełnosprawnych skorzystała z pomocy w gminie Andrespol (37% - 1.100 osób) natomiast jedynie 1.7% stanowią osoby niepełnosprawne korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brójcach (51 osób). Z analizy danych Ośrodków Pomocy Społecznej wynika, iż ilość bezrobotnych korzystających z pomocy w Powiecie wynosi 4.627 osób. Pomocy wymiernej udzielono 1.361 osobom natomiast pomoc niewymierną otrzymała grupa 2.264 osoby. Aż 2.584 osoby bezrobotne zarejestrowano w Koluszkach (56%) natomiast jedynie 1.8% bezrobotnych korzysta z pomocy Ośrodka w gminie Brójce (82 osoby). Następną analizowaną grupą mieszkańców są rodziny niepełne. W Powiecie Łódzkim Wschodnim ogółem są 2.490 rodziny niepełne. W tym 392 rodziny skorzystały z pomocy wymiernej, natomiast 704 rodzin skorzystało z pomocy niewymiernej. 59% rodzin niepełnych zamieszkuje teren gminy Andrespol – grupa 1.400 rodzin, natomiast jedynie 1% rodzin korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie – grupa 26 rodzin. W Powiecie jest 511 rodzin wielodzietnych. Ośrodki Pomocy Społecznej udzieliły 347 rodzinom pomocy wymiernej, a 97 niewymiernej. Przeważająca liczba 307 rodzin (60% rodzin wielodzietnych) zamieszkuje Koluszki, natomiast 2% rodzin wielodzietnych (grupa 9 rodzin) korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie. Na terenie powiatu zarejestrowano 95 środowisk dotkniętych przemocą. W tym 62 środowiska korzystające z niebieskiej karty. 71% rodzin (65 rodzin) korzysta z pomocy Miejsko Gminnego Ośrodka w Koluszkach, natomiast jedynie 3% rodzin (3 rodziny) mieszka na terenie gminy Brójce. Wśród osób dotkniętych uzależnieniami w powiecie korzysta z pomocy 105 osób. Wszystkie te osoby są uzależnionymi od alkoholu. Z czego 37 osób (35% uzależnionych) zamieszkuje gminę Rzgów, a 10 osób (9%) gminę Andrespol. W Powiecie Łódzkim Wschodnim 23 osoby korzystają z pomocy po opuszczeniu zakładu karnego. Pomoc ta ma zarówno charakter wymierny – z którego skorzystało 12 osób, jak i niewymierny – skorzystało z niego 11 osób. 12 osób korzysta z pomocy ośrodka w Tuszynie, 9 osób w Koluszkach natomiast 2 osoby są podopiecznymi ośrodka w gminie Brójce. Ostatnim środowiskiem osób korzystających z pomocy społecznej są osoby bezdomne. W powiecie jest 14 osób bezdomnych. Korzystają one z pomocy ośrodków w Koluszkach oraz Tuszynie – po 7 osób zarówno w jednym, jak i w drugim.

Poniższa tabela ukazuje pomoc społeczną udzieloną osobom zaliczającym się do grup ryzyka z punktu widzenia powodów / przyczyn przyznania pomocy

Ośrodek	<i>GOPS Andrespol</i>	<i>GOPS Brójce</i>	<i>MGOPS Rzgów</i>	<i>GOPS Nowosolna</i>	<i>MGOPS Koluszki</i>	<i>MGOPS Tuszyn</i>	<i>OGÓŁEM</i>
<i>Bezrobocie i ubóstwo</i>	Bezrobocie 1.150 ubóstwo 309	Bezrobocie 82 ubóstwo 94	Bezrobocie 158 ubóstwo 202	Bezrobocie 246 ubóstwo 34	Bezrobocie 2.548 ubóstwo 177	Bezrobocie 407 ubóstwo 498	Bezrobocie 4.627 ubóstwo 1.314
<i>Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych</i>	114	61	35	27	382	234	853
<i>Niepełność rodzin</i>	1.400	51	98	38	740	163	2.490
<i>Wielodzietność</i>	150	24	9	33	307	21	544
<i>Długotrwała lub ciężka choroba</i>	43	68	47	16	288	68	468
<i>Niepełno – sprawność</i>	1.100	51	116	387	863	460	2.977
<i>Potrzeba ochrony macierzyństwa</i>	30	7	28	9	268	60	402
<i>Przemoc w rodzinie</i>	8	3	0	4	65	15	95

Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Jeśli chodzi o formy pomocy świadczonej w Powiecie Łódzkim Wschodnim to w całym powiecie przyznano ogółem 3.865 zasiłków rodzinnych. Do zasiłków rodzinnych przyznano dodatki: z tytułu urodzenia dziecka - 122, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 385, samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych - 18, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 1.223, rozpoczęcia roku szkolnego – 220, oraz podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - 602. Na terenie całego Powiatu Łódzkiego Wschodniego łącznie przyznano 7.314 świadczeń, zasiłków oraz usług. W powiecie ogólna liczba zasiłków stałych wypłacanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej wyniosła 275 świadczeń. Z czego 191 zasiłków zostało przyznanych dla osób samotnie gospodarujących natomiast 84 zasiłki przyznano osobom pozostającym w rodzinie. Liczba zasiłków okresowych przyznanych w Powiecie wyniosła 863 świadczeń. Wśród powodów przyznania zasiłku największa ilość została wypłacona z powodu: bezrobocia – 662, długotrwałej choroby - 83, niepełnosprawności – 91, oraz możliwości utrzymania lub nabycia świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego – 6.

Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego ogółem wypłaciły zasiłki celowe w ilości 1748 świadczeń. Z czego wypłacono 355 zasiłków celowych specjalnych oraz 17

zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne. W powiecie z tytułu ochrony macierzyństwa przyznano 57 zasiłków. Na terenie powiatu przyznano ogółem 21 biletów kredytowych. Dane statystyczne mówią o świadczonych 50 usługach opiekuńczych na terenie Powiatu. Ośrodki Pomocy Społecznej skierowały ogółem 19 osób do Domów Pomocy Społecznej. Z czego 13 osób zostało skierowanych do placówek publicznych natomiast 6 do placówek prywatnych. Miejsko Gminne oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej wypłaciły świadczenia opiekuńcze, których liczba wyniosła 401 w Powiecie. W tym został ujęty zasiłek pielęgnacyjny w ilości 269 świadczeń oraz 132 świadczeń pielęgnacyjnych. Ośrodki Pomocy Społecznej jako najczęstszy powód przyznania pomocy mieszkańcom wymieniali bezrobocie. Aby niwelować skutki bezrobocia oraz przeciwdziałać temu zjawisku przyznano w całym Powiecie pomoc 1.205 środowiskom.

Kwestią społeczną szczególnie dolegliwą dla środowisk lokalnych na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego jest zjawisko ubóstwa. W celu złagodzenia skutków ubóstwa na terenie Powiatu pomoc otrzymały 1.314 osoby. Problem bezdomności na terenie Powiatu dotyczy grupy 14 osób. Grupie 5 osób przyznano pomoc ze względu na sieroctwo naturalne. Wśród mieszkańców Powiatu Łódzkiego Wschodniego 731 osoby otrzymały pomoc z tytułu niepełnosprawności członków ich rodzin. Z problemem długotrwałej i ciężkiej choroby w społeczności lokalnej boryka się 468 osób. Ośrodki Pomocy Społecznej przyznały pomoc 62 osobom, w których wystąpiło zjawisko przemocy w rodzinie. Na terenie Powiatu przyznano 401 świadczeń opiekuńczych. Nie mniej ważnym powodem przyznania pomocy jest zjawisko bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ogółem 853 osobom przyznano pomoc ze względu na problem bezradności. Zjawisko uzależnienia od alkoholu było przyczyną przyznania pomocy dla 105 osób. Ogółem 23 osoby zostały objęte pomocą społeczną z powodu trudności w przystosowaniu się do życia w społeczeństwie po opuszczeniu zakładu karnego. Ośrodki Pomocy Społecznej ze względu na zaistniałe zdarzenia losowe przyznały pomoc 10 osobom. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przyznało 1.013 świadczeń rodzinom zastępczym na pomoc bieżącą w tym:

- ✓ 781 świadczeń dla rodzin spokrewnionych z dzieckiem,
- ✓ 97 świadczeń dla rodzin niespokrewnionych z dzieckiem,
- ✓ 135 świadczeń dla rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego.

Rodziny zastępcze otrzymały 273 świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki oraz 17 świadczeń w formie rzeczowej na zagospodarowanie. Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego otrzymały 7 świadczeń pieniężnych na kontynuowanie nauki oraz jedno w formie rzeczowej na zagospodarowanie. Specjalne Ośrodki Szkolno – Wychowawcze otrzymały od Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie 2 świadczenia pieniężne na usamodzielnienia oraz 8 świadczeń pieniężnych na kontynuowanie nauki. W ramach zadań własnych Powiatu realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest sprawowanie nadzoru nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Na terenie Powiatu odpowiednio funkcjonują następujące placówki opiekuńczo – wychowawcze:

- ✓ Świetlica Dworcowa w Koluszkach,
- ✓ Rodzinny Dom Dziecka w Bukowcu.

Świetlica Dworcowa jest placówką wsparcia dziennego działającą od 1951 r. Jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży oraz uczniów dojeżdżających do szkół średnich, zawodowych i gimnazjów. Liczba miejsc wynosi 32, średnia ilość dzieci uczęszczających – około 90 miesięcznie. Świetlica zapewnia wychowankom opiekę podczas oczekiwania na pociąg, pomoc w odrabianiu lekcji, pomoc w rozwiązywaniu trudnych spraw oraz prowadzi zajęcia rozwojowe w formie pogadanek

i wykładów. Plan pracy był ułożony zgodnie z potrzebami młodzieży przebywającej w Świetlicy. W 2007r., zrealizowano zajęcia na takie tematy, jak: relacje panujące w rodzinie, wybór przyszłego zawodu, techniki uczenia się, zapamiętywania, sporządzania notatek, sposoby relaksacji. Poruszono również tematykę dotyczącą zagrożeń związanych z alkoholizmem i nikotynizmem, przemocą, HIV i AIDS. Druga placówka opiekuńczo – wychowawcza funkcjonująca w Powiecie Łódzkim Wschodnim – Rodzinny Dom Dziecka w Bukowcu – przeznaczona jest dla 8 dzieci. Potrzeby w zakresie zapewnienia opieki dzieciom pozbawionym opieki i wychowania, mają tendencję wzrostową. Wynika to nie tylko ze zubożenia społeczeństwa, ale również z przedmiotowego traktowania małoletnich oraz bezkarności naturalnych opiekunów nie wypełniających należycie swojej roli, a czasem nawet brak współdziałania pomiędzy instytucjami, które mają obowiązek zapewnić dzieciom bezpieczne warunki życia, wychowania i nauki.

Na terenie Powiatu wg stanu na dzień 31.12.2007r. były 74 rodzin zastępcze, w których przebywało 112 dzieci. Z tego 76 dzieci wychowywało się w rodzinach spokrewnionych, a 21 dzieci w rodzinach niespokrewnionych. Rodziny zastępcze otrzymywały świadczenia związane z bieżącym utrzymaniem dzieci, kontynuacją nauki, usamodzielnieniem i zagospodarowaniem. Na terenie Powiatu funkcjonują 2 zawodowe niespokrewnione rodziny zastępcze o charakterze pogotowia, w których w 2007 r. umieszczonych było 15 dzieci.

W 2007 r. dwunastu usamodzielniającym się wychowankom przyznano pomoc pieniężną z tytułu kontynuowania nauki. Potrzeby usamodzielnianych wychowanków są bardzo różnorodne od konieczności w pozyskaniu własnego mieszkania, poprzez pomoc w doradztwie dotyczącym dalszej kontynuacji nauki, pomocy w rozwiązywaniu problemów życia codziennego, pomocy w regulowaniu spraw w instytucjach publicznych oraz w poszukiwaniu zatrudnienia. Ośrodki Gminne z uwagi na brak środków nie udzielają żadnej pomocy finansowej usamodzielnionym wychowankom. Dzieci z niezamożnych rodzin zastępczych, a takich na naszym terenie jest przeważająca większość kwalifikują się do pomocy w formie rzeczowej. Poza tym najważniejszą sprawą staje się brak mieszkań dla wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze.

W ramach realizacji programu pomocy osobom w kryzysie rozszerzył swą działalność Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym pomocy udzielają specjaliści pracy socjalnej, pracownik socjalny, psycholog, prawnik. Z porad skorzystało 468 potrzebujących. Z tego 8% osób korzystających z porad psychologa i prawnika przychodzi do Punktu cyklicznie. Zasadnym jest nadal rozszerzać działalność Punktu Interwencji Kryzysowej i dofinansowywać i rozpropagować jego działalność. W ramach porozumienia z gminą Brójce, od miesiąca listopada 2004r., nadal 2 razy w miesiącu osoby przyjmujące w Punkcie Interwencji Kryzysowej wyjeżdżają do gminy przyjmując w terenie Kurowic mieszkańców społeczności lokalnej. Miejsko – Gminne, Miejskie oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej przyznały dodatkowe formy pomocy łącznie 4.356 osobom. Łącznie Ośrodki Pomocy Społecznej przyznały 7.314 świadczeń, zasiłków i usług. Dane statystyczne dotyczące form pomocy oraz ilości osób, które otrzymały pomoc na terenie Powiatu kształtują się w następujący sposób:

- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej w Koluszkach udzieliły schronienia 3 osobom,
- ✓ w całym Powiecie posiłki wydano 1.489 osobom, w tym objęto dożywianiem grupę 1.343 dzieci,
- ✓ na terenie Powiatu nie udzielano pomocy w formie zakupu odzieży,
- ✓ 241 osobom zapewniono opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- ✓ 61 osobom zapewniono opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe,
- ✓ Ośrodki Pomocy Społecznej sprawiły pogrzeb 7 osobom z terenu powiatu,
- ✓ pomoc z tytułu zdarzenia losowego przyznano 6 środowiskom,
- ✓ z pomocy w postaci pracy socjalnej skorzystało 3.068 osób,
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej w Brójcach udzielił pomocy 65 kombatanom

Poniższa Tabela ukazuje ilość rodzin i osób korzystających z pomocy w podziale na gminy z terenu powiatu

Ośrodek	<i>GOPS Andrespol</i>	<i>GOPS Brójce</i>	<i>MGOPS Rzgów</i>	<i>GOPS Nowosolna</i>	<i>MGOPS Koluszki</i>	<i>MGOPS Tuszyn</i>	<i>OGÓŁEM</i>
<i>Osoby korzystające z pomocy</i>	2.260	147	311	644	3.482	902	7.746
<i>Rodziny niepełne oraz wielodzietne</i>	Niepełne 1.400 Wielodzietne 150	Niepełne 51 Wielodzietne 24	Niepełne 98 Wielodzietne 9	Niepełne 38 Wielodzietne 33	Niepełne 740 Wielodzietne 307	Niepełne 163 Wielodzietne 21	Niepełne 2.490 Wielodzietne 544
<i>Rodziny dotknięte przemocą oraz korzystające z niebieskiej karty</i>	Przemoc 8 korzystające z niebieskiej karty 6	Przemoc 3 korzystające z niebieskiej karty 3	Przemoc 0 korzystające z niebieskiej karty 0	Przemoc 4 korzystające z niebieskiej karty 4	Przemoc 65 korzystające z niebieskiej karty 42	Przemoc 15 korzystające z niebieskiej karty 7	Przemoc 95 korzystające z niebieskiej karty 62
<i>Liczba osób dotkniętych uzależnieniami</i>	10	12	37	11	19	16	105
<i>Liczba osób, które opuściły zakład karny</i>	0	2	0	0	9	12	23

Odrębną kwestią społeczną identyfikowaną i będącą w obrębie aktywnej działalności powiatu jest problematyka niepełnosprawności. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką realizującą ustawowe zadania z zakresu pomocy społecznej zarówno własne jak i zlecone zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Na terenie Powiatu znajduje się około 2.977 osób niepełnosprawnych, najwięcej wśród ludności gmin Andrespol oraz miasta Koluszki. Osoby te powinny mieć miejsce w którym będą mogły uzyskać pomoc w charakterze porad, diagnozy lub terapii psychologicznej. Porady i zajęcia są szczególnie ważne dla tych osób, które zamieszkują tereny wiejskie z czym wiąże się ograniczenie a nawet całkowita niedostępność do instytucji oferujących pomoc dla osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne powinny uzyskać pomoc w celu poprawy lub wyrównywania szans samodzielnego funkcjonowania, poradnictwa oraz rozwijania pewności siebie. Należy zwrócić szczególną uwagę na kwestię rehabilitacji osób z dysfunkcjami, która oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia oraz integracji społecznej. Prowadzenie kompleksowych oddziaływań skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest niezbędnym warunkiem wspomagającym zwiększenie aktywności życiowej tej części społeczności powiatu. Niepełnosprawność może powstać w różnym okresie życia osób. Bywa

następstwem wypadków, wad wrodzonych, choroby. Tworzenie takich warunków lokalnych, które umożliwią osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym takie samo jak osobom sprawnym, jest podstawą wszelkich działań kierowanych do tej grupy ludzi. Osoby niepełnosprawne napotykać w swoim życiu na różne bariery: architektoniczne, społeczne i psychiczne. Osoby niepełnosprawne nie tylko zmagają się w swoim życiu z ograniczeniami spowodowanymi niesprawnością, ale też muszą przełamywać negatywne stereotypy w społecznym odbiorze tych osób. Dotyczy to także rodzin osób niepełnosprawnych, zwłaszcza w aspekcie akceptacji niepełnosprawności bliskich osób. Pokonywanie społecznych i psychicznych skutków niepełnosprawności z pewnością przyczynia się do osiągania optymalnego poziomu życia przez osoby niepełnosprawne. Znajdowanie oparcia w środowisku rodzinnym jest jak najbardziej oczekiwanym aspektem życia. Jednakże ścisłe uzależnienie od rodziny może powodować zahamowanie rozwoju indywidualnego. Rodzina osoby niepełnosprawnej szczególnie musi uczyć się odróżniania nadopiekuńczości i lęku od wspierania osoby niepełnosprawnej w jej dążeniu do osiągnięcia samodzielności. Podejmowanie przedsięwzięć i prowadzenie instytucji służących szeroko pojętej rehabilitacji jest nieodzownym czynnikiem w poprawie warunków życia osób niepełnosprawnych. Oddziaływania winny być tu kierowane zarówno na osoby niepełnosprawne jak i na ich rodziny. Według danych szacunkowych liczba osób niepełnosprawnych w Polsce wynosi ok. 4,8 mln, w tym około 300 tysięcy dzieci i młodzieży. Pomimo tak dużej skali występowania zjawiska niepełnosprawności ilość opracowań naukowych oraz przeprowadzonych badań wciąż jest niewystarczająca. Dlatego też przy użyciu środków unijnych warto byłoby zainicjować badania mające na celu dokładne poznanie sytuacji życiowej, jej uwarunkowań oraz cech demograficzno – społecznych osób niepełnosprawnych. Co z pewnością zwiększy efektywność działań podejmowanych zwłaszcza w sferach usuwania barier architektonicznych, społecznych i psychicznych. Szczegółowa diagnoza przyczyni się do wydobywania istniejących możliwości prowadzenia samodzielnego życia przez osoby niepełnosprawne. Stwarzania korzystnych lokalnie warunków do powstawania grup samopomocowych, a także do zwiększenia integracji ze środowiskiem lokalnym, co zaowocuje poszerzeniem życiowej samodzielności osób i rodzin niepełnosprawnych i ich rodzin.

II.2.1.8.f – Organizacje pozarządowe działające na obszarze powiatu

W Powiecie Łódzkim Wschodnim funkcjonuje 8 instytucji prowadzących działalność wspierającą społeczność lokalną. W tym 4 instytucje działające na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonych patologią natomiast pojedyncze instytucje pomagające osobom niepełnosprawnym, z uzależnieniami oraz starszym. W Powiecie działa ponadto wiele organizacji trzeciego sektora. 5 organizacji zajmuje się wspieraniem młodzieży zagrożonej patologią, 9 zapewnia wsparcie dla osób niepełnosprawnych, z uzależnieniami oraz osób starszych. Pojedyncze organizacje oferują pomoc samotnym matkom, osobom zagrożonym przemocą w rodzinie oraz osobom bezdomnym. Najliczniejsza grupa organizacji i instytucji działających na rzecz społeczności lokalnych obejmuje swoimi działaniami teren gminy Andrespol (4 instytucje wsparcia oraz 5 organizacji pozarządowych), natomiast najmniej jest ich w gminie Brójce oraz Nowosolna (jedynie 4 organizacje pozarządowe). Liczba instytucji wsparcia dla społeczności lokalnej jest ciągle za mała. Co wpływa na narastanie kwestii społecznych takich jak ubóstwo, bezrobocie czy też niepełnosprawność. Dlatego też współpraca między gminami a Powiatem oraz rozwój agendy pozarządowej zapewni sprawniejsze działanie i funkcjonowanie systemu pomocy na rzecz wszystkich potrzebujących. Na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego swoją siedzibę mają 162 stowarzyszenia oraz 3 fundacje.

W poniższej tabeli przedstawiamy zarejestrowane organizacje pozarządowe w podziale na rodzaj oraz ich liczbę w poszczególnych gminach.

	Gmina Koluszki	Gmina Nowosolna	Gmina Tuszyn	Gmina Rzgów	Gmina Andrespol	Gmina Brójce	Razem
Uczniowskie kluby Sportowe	4	4	2	1	5	x	16
Pozostałe stowarzyszenia kultury fizycznej	6	5	8	3	2	x	24
Ochotnicze Straże Pożarne	6	3	13	11	3	10	46
Pozostałe stowarzyszenia	31	10	14	7	11	3	76
Fundacje	2	x	x	1	x	x	3
Razem	49	22	37	23	21	13	165

Każdego roku Rada Powiatu Łódzkiego Wschodniego przyjmuje program współpracy Powiatu Łódzkiego Wschodniego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego określający cele programu, przedmiot współpracy, listę zadań publicznych do realizacji w danym roku. Program współpracy ma na celu stworzenie warunków do zwiększenia aktywności obywatelskiej mieszkańców powiatu oraz uzupełnienie działań powiatu w zakresie nie obejmowanym przez struktury samorządu. Na podstawie w/w programu Powiat realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, podtrzymywania tradycji narodowej oraz rozwoju świadomości obywatelskiej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ekologii, ochrony zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego oraz ochrony i promocji zdrowia. Zadania objęte programem współpracy Powiat realizuje m. in. poprzez organizowanie, współorganizowanie, fundowanie nagród i sprawowanie przez władze Powiatu patronatu nad konkursami, zawodami, wystawami, festiwalami, wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania.

II.2.1.8.g – Rynek pracy

W Powiecie Łódzkim Wschodnim na koniec grudnia 2007 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 3166 osób i była niższa o 1256 osób w porównaniu z końcem 2006 roku (4422 bezrobotnych). Liczba kobiet na koniec grudnia 2007 r. wyniosła 1486, co stanowi 46,9% w odniesieniu do ogółu bezrobotnych. Osoby z prawem do zasiłku to 12,9% w odniesieniu do ogółu zarejestrowanych. Stopa bezrobocia dla powiatu łódzkiego wschodniego w grudniu kształtowała się na poziomie 12,4% . W porównaniu do grudnia 2006 r. wysokość tego wskaźnika spadła o 4,8 punktu procentowego. Osoby pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy na koniec IV kwartału 2007 r. stanowiły 54,9% ogółu bezrobotnych (1738).

2,8% ogółu zarejestrowanych na koniec grudnia 2007 r. stanowiły osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, czyli 88 bezrobotnych, w tym 41 kobiet. Liczną grupą wśród zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2007 r. są osoby bez zawodu – 811, co stanowi 25,6% do ogółu bezrobotnych, z czego 359 kobiet. Duża grupa osób nie posiadających zawodu - 205 bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, z czego 93 kobiety. Zgodnie

z przeprowadzonym monitoringiem zawodów za 2007 r. opracowano w PUP Łódź - Wschód wykaz zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, a także określono kierunki i zmiany jakie zachodzą w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej bezrobotnych oraz w branżach gospodarki mających kluczowe znaczenie dla rozwoju powiatu. W grupie zawodów deficytowych (robotniczych) można wyróżnić m.in. takie zawody, jak: fryzjer, blacharz samochodowy, cukiernik, technik budownictwa, sprzedawca, kucharz, pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni, dziewiarz, piekarz, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, posadzkarz, frezer, ubojowy, murarz, stolarz, stolarz meblowy, krojczy, robotnik budowlany, sprzątaczką, rzeźnik-wędliniarz, szwaczka, pakowacz, bukieciarz, cieśla, tynkarz, brukarz, zbrojarz, glazurnik, magazynier, kierowca autobusu. Natomiast wśród deficytowych zawodów nierobotniczych można wyróżnić, m.in: sekretarka, handlowiec, nauczyciel języka obcego, pracownik administracyjny, wychowawca w placówkach oświatowych, recepcjonista, siostra PCK, technik architekt, nauczyciel przedszkola, księgowy, psycholog, masażysta, pracownik biurowy. W grupie nadwyżkowych zawodów robotniczych, występowali: elektromonter, monter centralnego ogrzewania, ogrodnik terenów zieleni, elektromonter instalacji elektrycznych, gospodarz domu, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, betoniarz, stolarz budowlany, tokarz, lakiernik samochodowy, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, mechanik samochodów ciężarowych, formierz odlewnik, kucharz małej gastronomii, mechanik samochodów osobowych, ślusarz. W grupie zawodów nadwyżkowych nierobotniczych występowali głównie: pedagog szkolny, specjalista ds. finansów, technik technologii odzieży, pedagog, fizjoterapeuta, technik dentystyczny, specjalista bankowości, nauczyciel języka polskiego, technik informatyk, specjalista ds. marketingu i handlu, nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka, technik technologii żywności, asystent ekonomiczny, administrator danych osobowych, kosmetyczka, biolog, lekarz weterynarii, dziennikarz, bibliotekarz. Należy zauważyć, że mimo zbieżności w strukturze zawodowej zarejestrowanych bezrobotnych a zgłoszonymi przez pracodawców ofertami pracy, nie zawsze dochodzi do zatrudnienia bezrobotnego i zrealizowania oferty pracy, na przykład w przypadku zawodu sprzedawcy, napływ bezrobotnych w tym zawodzie w 2007 r. wyniósł 175 osób, zgłoszono dla nich 235 wolnych miejsc pracy. Decydują więc tutaj indywidualne uwarunkowania, takie jak: wiek, posiadane wykształcenie, czy kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, cechy osobowościowe oraz długie przerwy w zatrudnieniu, co powoduje dezaktualizowanie się uprawnień i kwalifikacji zawodowych bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2007 r. nadal dużą grupę stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 36,3% (1 149 osób).

Bezrobotni według wykształcenia

Wykształcenie	wg stanu na dzień 31.12.2007 r.		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wyższe	182	121	61
Policealne i średnie zawodowe	612	342	270
Średnie ogólnokształcące	297	200	97
Zasadnicze zawodowe	926	381	545
Gimnazjalne i poniżej	1149	442	707
Razem	3166	1486	1680

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

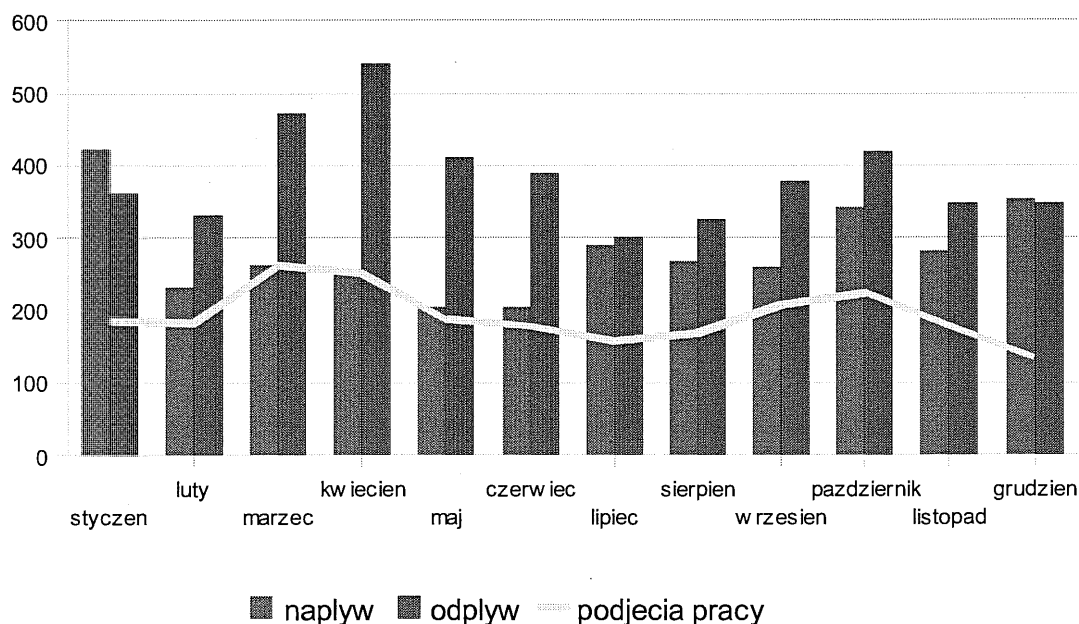
W okresie od 01.01.-31.12.2007 r. do urzędu pracy zgłosiło się 1094 bezrobotnych w wieku do 25 roku życia. Wyrejestrowało się 1369 osób, w tym z powodu podjęcia pracy 568 bezrobotnych (41,5% do wyrejestrowanych w tej grupie) oraz z tytułu rozpoczęcia szkolenia i stażu – 307 osób.

Według stanu na koniec grudnia 2007 r. w rejestrach bezrobotnych pozostawały 394 osoby, co stanowi 12,4% do ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do grudnia 2006 r. ich liczba spadła o 393 osoby. Według stanu na 31.12.2007 r. **bezrobotni powyżej 50 roku życia** stanowili 29,4% ogółu bezrobotnych (932). Napływ do bezrobocia tej kategorii osób wyniósł w okresie 01.01.-31.12.2007 r. 611 osób, odpływ 735 osób. Spośród osób wyrejestrowanych 361 osób podjęło pracę (49,1% do wyrejestrowanych w tej grupie). Liczba **długotrwale bezrobotnych**, tj. osób pozostających w rejestrach urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, kształtowała się w końcu grudnia 2007 r. na poziomie 2024 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 63,9%. Napływ tej grupy do bezrobocia w analizowanym okresie 2007 r. kształtował się na poziomie 1415 osób, a odpływ wyniósł 2238 bezrobotnych. Pracę z tej kategorii bezrobotnych podjęło 1075 osób, co stanowi 48% wyrejestrowanych z tej grupy. Z liczby tej w wyniku działań urzędu pracy, pracę subsydiowaną rozpoczęło 197 osób, szkolenie – 61 osób oraz skorzystało ze staży 44 długotrwale bezrobotnych.

Napływ i odpływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2007 r.

Okres	„ Napływ ”	„ Odpływ ”	Stan na koniec miesiąca
Grudzień 2006 r.	470	403	4422
Styczeń	422	362	4482
Luty	233	332	4383
Marzec	264	473	4174
Kwiecień	249	542	3881
Maj	206	411	3676
Czerwiec	206	390	3492
Lipiec	289	302	3479
Sierpień	268	326	3421
Wrzesień	261	379	3303
Październik	342	419	3226
Listopad	283	348	3161
Grudzień	354	349	3166
Razem	3377	4633	-

Dynamika bezrobocia w 2007 r.

Poziom bezrobocia kształtuje się pod wpływem napływów, czyli nowych rejestracji osób bezrobotnych w ciągu roku oraz odpływów, czyli wyrejestrowań bezrobotnych w ciągu roku. W okresie 01.01. - 31.12.2007 r. zarejestrowano 3377 osób, wyrejestrowano 4633 bezrobotnych; 2322 osoby podjęły pracę, co stanowi 50,1% wszystkich wyłączeń z czego m.in.:

- ✓ zatrudnienie niesubsydiowane – 1956
- ✓ zatrudnienie subsydiowane – 366

Łącznie w roku 2007:

- ✓ Przyznano 75 osobom bezrobotnym jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.
- ✓ Skierowano 284 osoby na staż,
- ✓ Skierowano 11 osób na przygotowanie zawodowe,
- ✓ Skierowano 155 osób do wykonywania robót publicznych,
- ✓ Skierowano 77 osób do wykonywania prac interwencyjnych,
- ✓ Dopuszono 39 stanowisk pracy,
- ✓ Przeszkolono 197 osób w ramach szkoleń grupowych oraz skierowano 38 osób na szkolenia indywidualne.

2.1.9 – Sfera ekonomiczna

2.1.9.a – Sytuacja gospodarcza powiatu łódzkiego wschodniego

Powiat Łódzki Wschodni jest jednym z niewielu powiatów o dodatnim saldzie migracji, dowodzi to atrakcyjności obszaru dla osiedlania się ludzi ze względu na jego środowisko naturalne, bliskie sąsiedztwo Łodzi oraz na bardzo dobry poziom zagospodarowania.

Gospodarka powiatu opiera się na trzech głównych filarach:

- ✓ **podmioty gospodarcze - zróżnicowane branżowo**
- ✓ **rolnictwo - dobrze rozwinięte na całym obszarze powiatu**
- ✓ **handel.**

Powiaty: zgierski, pabianicki, tomaszowski i łódzki wschodni skupiają 20% funkcjonujących w całym województwie firm. Handel to w naszym powiecie najbardziej dynamiczna sfera działalności gospodarczej. Charakterystycznym elementem krajobrazu gospodarczego powiatu jest zespół targowisk położonych na południe od Łodzi (Rzgów, Tuszyn), jest to największy kompleks targowy w Polsce. Rozwinęła się tu sieć dróg dojazdowych, parkingów, przybyło stacji benzynowych, powstały banki i kantory, mała i duża gastronomia, także hotele i pensjonaty. Zespół targowisk aktualnie osiągnął względną stabilizację zapewniając tysiącom firm regionu miejsce zbytu i pracy, a rzeszom nabywców stałą i bogatą ofertę oraz coraz lepsze warunki zakupów. Gminy położone w bezpośredniej bliskości Łodzi stwarzają doskonałe warunki dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Dogodne położenie firm wynikające z sąsiedztwa wielkiego miasta, centrum handlowego, europejskich szlaków handlowych w połączeniu z niewielkimi kosztami rozpoczęcia i prowadzenia działalności przyciąga tu wielu krajowych, a nawet zagranicznych inwestorów. O atrakcyjności świadczyć może fakt, że np. w gminie Rzgów liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest niewiele niższa od liczby mieszkańców. Siłę ekonomiczną powiatu uzupełniają: rozbudowany system usług oraz dogodny układ transportu kolejowego (węzeł Koluszkowski) i drogowego (trasa północ – południe). Warto zaznaczyć, iż potencjał transportowy wzrośnie wraz z realizacją budowy autostrad i węzłów w Andrespolu, Ludwikowie, Głuchowie oraz Strykowie.

**Zestawienie liczbowe podmiotów gospodarki narodowej wg klas wielkości oraz sekcji PKD
stan na 30.09.2006 r.**

	Wyszczególnienie		Ogółem			
			razem	małe	średnie	duże
	1		2	3	4	5
K		KLUCZ	K2	K3	K4	K5
powiat	łódzki wschodni	10060000	6844	6480	324	40
sekcja	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1006000A	226	215	10	1
sekcja	górnictwo i kopalnictwo	1006000C	8	8	0	0
sekcja	przetwórstwo przemysłowe	1006000D	1295	1142	133	20
sekcja	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1006000E	3	0	2	1
sekcja	budownictwo	1006000F	573	560	11	2
sekcja	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	1006000G	2692	2634	55	3
sekcja	hotele i restauracje	1006000H	176	168	8	0
sekcja	transport, gospodarka magazynowa i łączność	1006000I	384	369	15	0
sekcja	pośrednictwo finansowe	1006000J	154	152	1	1
sekcja	obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1006000K	562	537	24	1

	Wyszczególnienie		Ogółem			
			razem	małe	średnie	duże
	1		2	3	4	5
K		KLUCZ	K2	K3	K4	K5
powiat	łódzki wschodni	10060000	6844	6480	324	40
sekcja	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechnie ubezpieczenia zdrowotne	1006000L	55	48	2	5
sekcja	edukacja	1006000M	114	71	39	4
sekcja	ochrona zdrowia i opieka społeczna	1006000N	189	173	14	2
sekcja	pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1006000O	413	403	10	0

Źródło: na podstawie danych GUS

Północna część powiatu znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, są to tereny położone w gminie Nowosolna, stwarzają one dogodne warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji. Jednak w powiecie można zaobserwować niski udział nowych rodzajów działalności, w których wiedza i innowacje przesądzą o konkurencyjności gospodarczej regionu, brak również silnych powiązań kooperacyjnych między lokalnymi przedsiębiorcami. Mało jest w powiatach woj. łódzkiego organizacji pośredniczących w innowacyjności, t.j. parki technologiczne, przemysłowe, inkubatory, ośrodki transferu technologii, tego rodzaju organizacje są zlokalizowane jedynie w powiecie grodzkim piotrkowskim, ziemskim tomaszowskim, bełchatowskim, kutnowskim, łódzkim i zgierskim.

2.1.9.b – Turystyka

Powiat Łódzki Wschodni posiada bogate walory turystyczno-rekreacyjne, jednakże turystyka na terenie powiatu jest słabo rozwinięta i związana głównie z aktywnością rowerzystów, amatorów grzybobrania i mieszkańców Łodzi, którzy na terenie powiatu posiadają działki rekreacyjne. Na terenach powiatu rozwija się stale zabudowa domków letniskowych. Ponadto poszczególne gminy posiadają ośrodki kolonijne oraz Gminne Ośrodki Sportu i Rekreacji. Najchętniej uczęszczanym obszarem jest położony na północy powiatu (gmina Nowosolna) Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich. Rekreacyjne wykorzystanie lokalnych rzek i cieków jest możliwe, ale obecnie niewykorzystywane z uwagi na częste zanieczyszczenie ich wód, niewielkie rozmiary koryta rzeczne lub ochronę rezerwatową doliny rzecznej. Brak jest również na terenie powiatu większych zbiorników wód stojących. To co z pewnością jest problemem, to słabo rozwinięta, lub niedostosowana do dzisiejszych standardów infrastruktura turystyczna. Najważniejsze walory turystyczne, krajobrazowe i rekreacyjne powiatu to przede wszystkim:

- ✓ kompleksy leśne, często leżące w obszarach chronionego krajobrazu (m.in. Las Wiączyński o powierzchni 980 ha oraz Koluszkowski Obszar Chronionego Krajobrazu),
- ✓ Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich,
- ✓ rezerwat lasu naturalnego,
- ✓ doliny rzek (w szczególności rzeki Mrogi),
- ✓ zabytkowe parki.

Miasto i Gmina Koluszki

Dysponuje licznymi walorami przyrody. Na jej obszarze zlokalizowanych jest kilkadziesiąt drzew będących pomnikami przyrody, użytków ekologicznych oraz położona w miejscowości Będzelin ścieżka ekologiczno-edukacyjna.

Ochronie podlegają:

- ✓ rzeka Mroga w miejscowości Lisowice
- ✓ źródłowy odcinek rzeki Piasecznicy (2 km), od granicy z Gminą Rokiciny do torów kolejowych
- ✓ rezerwat jodłowo- bukowy Gałków
- ✓ zespół pałacowo- parkowy w Lisowicach.

Mimo to gmina nie posiada bogatych tradycji turystycznych, na terenie gminy nie ma typowej infrastruktury turystycznej. Brak jest hoteli i miejsc noclegowych dla turystów. Nie ma ścieżek krajoznawczo-dydaktycznych, rowerowych, itp.

Wykaz najważniejszych obiektów zabytkowych na terenie gminy Koluszki :

- ✓ zespół dworski wraz z parkiem w Lisowicach z XVIII w. aktualnie dom Pomocy społecznej;
- ✓ kościół parafialny pw. Najświętszej Marii Panny z 1896 r. w stylu neogotyckim w Koluszkach
- ✓ kościół w Galkowie Dużym pw. Św. Trójcy z 1897 r. w stylu nadwiślańsko – gotyckim.

Tereny wokół zbiornika wodnego w Lisowicach o powierzchni 28,8 ha są przeznaczone w planie zagospodarowania przestrzennego na tereny rekreacyjne i usługi związane z turystyką. Obszar o powierzchni 8,6 ha przeznaczono pod budowę ośrodka wypoczynkowego, sportowego i szkoleniowego o podwyższonym standardzie z hotelem, sauną, boiskami, kortami, polem golfowym, polem namiotowym. Przewidywany koszt budowy to 2.000.000 zł. Gmina Koluszki jest otwarta na rozwój osadnictwa rekreacyjno-letniskowego (Zielona Góra, Borowa, Gałków Mały, Kaletnik, Żakowice).

Gmina Andrespol

Prawnie chronione są na terenie gminy pomniki przyrody, którymi są tutaj 22 drzewa (w Andrespolu, Bedoniu Nowym i Wiśniowej Górze). Prawnie chroniony jest również kompleks lasu w Wiśniowej Górze wchodzący w zasięg obszarów chronionego krajobrazu oraz korytarza rzeczno- Miazgi. W kompleksie tym występują stare dęby w naturalnym siedlisku. W obręb Andrespola wchodzi kilka osiedli wypoczynkowych, takich jak Justynów, Bedoń i Wiśniowa Góra. Wraz z Andrespołem są one tradycyjnymi ośrodkami wypoczynku świątecznego mieszkańców Łodzi i aglomeracji łódzkiej. W południowej części Andrespola - pośród lasu w Wiśniowej Górze mieści się ośrodek wypoczynkowy, na który składają się: zespół domków turystycznych, dom wycieczkowy, basen i pole namiotowe. W Bedoniu warto zobaczyć murowany kościół p.w. Matki Boskiej Królowej Polski, wzniesiony w latach 1921 - 35 na kamiennym fundamencie, według planów architekta Józefa Korskiego.

Gmina Brójce

Wieś Bukowiec na Wzniesieniach Łódzkich, w dolinie Miazgi (dopływ Wolbórki), składa się z trzech części: Bukowiec Górny, Bukowiec Dolny i Bukowiec Mały. O wsi Bukowiec wspomina w swych powieściach "Komediantka" i "Fermenty" wybitny polski pisarz i nowelista, laureat literackiej Nagrody Nobla Władysław Stanisław Reymont. Sama wieś była do czasów II wojny światowej zdominowana przez osadników niemieckich. Po tamtych czasach pozostał bardzo zaniedbany cmentarz ewangelicki. Dziś we wsi działa ludowy zespół folklorystyczny, którego członkowie tańczą w strojach opoczyńskich i kurowickich.

Gmina Nowosolna

Wieś Byszewy leży nad rzeką Moszczenicą, w obrębie Wzniesień Łódzkich, w granicach Parku Krajoobrazowego Wzniesień Łódzkich.

W Byszewach warto zobaczyć zabytkowy, murowany, klasycystyczny dwór wiejski z końca XVIII w., wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta, z gankiem wspartym na czterech kolumnach, kryty gontem. Inicjatorem jego budowy był Teodor Plichta. Dwór ten związany jest z postacią wybitnego polskiego pisarza Jarosława Iwaszkiewicza, który wielokrotnie przebywał w Byszewach, opisując to miejsce z wielkim sentymentem m.in. w „Książce moich wspomnień”... Otoczenie dworu stanowi park podworski, znajdujący się na południe od dworu i niestety bardzo zaniedbany. Nie zachował się staw niegdyś istniejący przy wjeździe. Najokazalszym dziś drzewem w parku jest spróchniały wewnątrz pomnikowy dąb szypułkowy o obwodzie 6 m. Ważnym miejscem dla potencjalnych turystów może być także wieś Grabin. W zachodniej części Grabina, na wzgórzu porośniętym lasem znajduje się zabytkowy cmentarz ewangelicki. Do dziś zachowały się jedynie resztki ogrodzenia z kamieni polnych i ślady mogił. Wieś Janów leży również w obrębie Wzniesień Łódzkich, w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Na północny wschód od wsi Janów wznosi się wzgórze o wysokości 252 m n.p.m., będące jedną z wyższych kulminacji regionu Wzniesień Łódzkich. Z wierzchołka wspomnianego wzgórza podziwiać można krajobraz dorzecza Moszczenicy (której źródła znajdują się na wschód od Byszew), a zwłaszcza malowniczą panoramę wsi Stare Skoszewy otoczonej od zachodu Lasem Dobieszkowskim a od wschodu - Lasem Janinów. Nad rzeką Moszczenicą, na Wzniesieniach Łódzkich, w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, leży również wieś Stare Skoszewy. Pierwsza wzmianka o Skoszewach jako osadzie będącej własnością rycerską pochodzi z 1386 r. Były one wówczas siedzibą rodu Skoszewskich. W 1426 roku Władysław Jagiełło nadał Skoszewom prawa miejskie. Z powodu słabego rozwoju Skoszewy utraciły je 1702r. Najcenniejszym zabytkiem Skoszew, wyprzedzającym czasowo wszystkie dotychczas znane wzmianki historyczne o wsi, jest wczesnośredniowieczne grodzisko, usytuowane około 650 metrów na południe od kościoła parafialnego. Gród w Skoszewach stanowił pierwszy w regionie łódzkim ośrodek władzy i administracji. Powstał prawdopodobnie już w VI wieku n.e. Na wschodnim wale grodziska usytuowany jest pomnik upamiętniający bohaterską walkę i śmierć żołnierzy poległych w czasie walk powstania styczniowego 1863 r. Na uwagę w Starych Skoszewach zasługuje również murowany kościół parafialny p.w. św. Barbary wybudowany w latach 1934 - 36 w miejscu XVII - wiecznej świątyni, spalonej w 1914 roku. W świątyni znajduje się, uznawany za cudowny, obraz Matki Boskiej Skoszewskiej. Na placu przykościelnym, w jednym z dwóch istniejących grobowców spoczywa Teodor Plichta, dziedzic dóbr w Byszewach zmarły w 1833 roku.

Miasto i Gmina Rzgów

W południowej części Wzniesień Łódzkich, leży w gminie Rzgów, wieś Gadka Stara. Na jej południowo - wschodnim skraju, na zalesionym wzniesieniu w miejscu wielkiej bitwy stoczonej w czasach I wojny światowej, znajduje się wielki cmentarz wojenny. Spoczywają tu prochy żołnierzy rosyjskich i niemieckich. Na szczycie wzniesienia zachował się kamienny obelisk z łacińskim napisem „Pro Patria” (Za Ojczyznę) a w sąsiedztwie nieliczne kamienne nagrobki i zarośnięte, zdewastowane kopce mogił ziemnych. Dawne miasteczko Rzgów - dziś siedziba Miasta i gminy, nad rzeką Ner, w południowej części Wzniesień Łódzkich. Będąc w Rzgowie warto zobaczyć przede wszystkim najcenniejszy zabytek miasta, późnorenesansowy kościół p.w. św. Stanisława, wzniesiony ok. 1630r. kosztem kapituły krakowskiej.

Miasto i Gmina Tuszyn

Jest ośrodkiem letniskowo - wypoczynkowym (kapielisko Ośrodek Sportu i Rekreacji Tuszyn - Młynek,), handlowym (pobliskie targowiska w Głuchowie i Rzgowie) oraz ośrodkiem drobnego przemysłu, głównie drzewnego, włókienniczego i spożywczego. Czworokątny rynek Tuszyna leży na szczycie niewysokiego pagórka - ulice wychodzące z rynku opadają na wszystkie strony. Przy rynku stoi kościół parafialny (1862), w zabudowie miasteczka odnaleźć można domy z XIX

stulecia. W pobliżu Tuszyna znajdują się dwa częściowe rezerваты leśne: Molenda i Wolbórka. Wśród bogatego runa leśnego można spotkać marzanę wonną, zerwę kłosową i barwinka mniejszego. Występują tu również bluszcz, widłaki i lilia złotogłów. Teren rezerwatu jest ostoją zwierzyny leśnej. Szczegółowe zwiedzanie rezerwatu jest możliwe po uzgodnieniu z pracownikami Nadleśnictwa. Przez teren rezerwatu "Molenda" wiedzie, znakowany na czerwono Szlak Okrężny wokół Łodzi. Rezerwat chroni naturalny łąg olszowy, z dominującą tu olszą czarną charakterystyczną dla terenów podmokłych. Występuje tu bogate poszycie i runo leśne - już podczas przedwiośnia kwitnie tu wawrzynek wilczelyko oraz przylaszczka.

II.2.2. – Identyfikacja najważniejszych problemów występujących w powiecie (Analiza SWOT)

Opisana powyżej sytuacja społeczno-gospodarcza Powiatu Łódzkiego Wschodniego pozwala na zdefiniowanie najistotniejszych problemów, które wymagać będą podjęcia szeregu działań, stanowiących narzędzia do rozwiązania tak kreślonych problemów. Zaobserwowane w powiecie najistotniejsze problemy można scharakteryzować w szczególności w następujący sposób:

1. Bardzo luźne związki powiatu i gmin utrudniające współpracę pomiędzy samorządami (brak „stolicy” powiatu)
2. Mała ilość i niska jakość infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, pozostała infrastruktura)
3. Niska dostępność do usług służby zdrowia i opieki lekarskiej
4. Niska jakość gruntów rolnych
5. Zły stan dróg i infrastruktury drogowej
6. Zły stan infrastruktury edukacyjnej, społecznej
7. Negatywny wpływ infrastruktury na środowisko
8. Zanieczyszczenie powietrza
9. Niepełny stan ewidencji gruntów
10. Bezrobocie
11. Wysoki stopień zagrożenia wykluczeniem społecznym
12. Starzenie się społeczeństwa

Analiza SWOT to metoda diagnozy sytuacji lokalnej wspólnoty samorządowej powiatu łódzkiego wschodniego ukazująca jej mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia jej rozwoju. Jest to analiza zasobów powiatu i otoczenia zewnętrznego w oparciu o aktualny opis sytuacji społeczno – gospodarczej, uwarunkowania charakterystyczne dla powiatu oraz szeroko rozumiany potencjał Powiatu Łódzkiego Wschodniego. Technika ta ocenia zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie realizacji planowanych działań i stanowi użyteczną pomoc dla dokonania analizy zasobów i otoczenia powiatu oraz określenia na tej podstawie priorytetowych kierunków rozwoju.

S	Strengths	Silne strony, atuty	ZASOBY POWIATU
W	Weaknesses	Wady, słabe strony	ZASOBY POWIATU
O	Opportunities	Okazje, możliwości, szanse	OTOCZENIE POWIATU
T	Threats	Trudności, zagrożenia	OTOCZENIE POWIATU

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się **SILNE STRONY** i **WADY** (Słabe strony) jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ. A **OKAZJE** i **TRUDNOŚCI** (Zagrożenia) jako czynniki zewnętrzne znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym.

Analiza SWOT dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

ZASOBY POWIATU

SILNE STRONY	WADY (Słabe strony)
Położenie geograficzne: ✓ Centralne położenie w regionie, Polsce, UE ✓ Sąsiedztwo Miasta Łodzi i aglomeracji łódzkiej Walory przyrodnicze i krajobrazowe sprzyjające osiedlaniu się i rozwojowi mieszkalnictwa Dogodne ukształtowanie terenu Rozwinięta sieć dróg i kolej (duży węzeł kolejowy Koluszki) Doskonałe warunki dla funkcjonowania i dalszego rozwoju segmentu MSP i mikro - przedsiębiorców Dogodne warunki dla podejmowania i prowadzenia działalności rolniczej i około rolniczej Wysokie kwalifikacje mieszkańców ✓ Dogodna baza dydaktyczna ✓ Bezpośrednia bliskość ośrodka akademickiego ✓ Rozwinięty rynek pracy Dodatni bilans migracji (osiedlanie się dotychczasowych mieszkańców Łodzi) Funkcjonowanie dużych firm oraz bardzo duża ilość podmiotów z sektora MSP i mikro-przedsiębiorców Aktywni i zdolni mieszkańcy	Bardzo luźne związki powiatu i gmin utrudniające współpracę pomiędzy samorządami (brak „stolicy” powiatu) Mała ilość i niska jakość infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, pozostała infrastruktura) Niska dostępność do usług służby zdrowia i opieki lekarskiej Niska jakość gruntów rolnych Zły stan dróg i infrastruktury drogowej Zły stan infrastruktury edukacyjnej, społecznej Negatywny wpływ infrastruktury na środowisko Zanieczyszczenie powietrza Niepełny stan ewidencji gruntów Bezrobocie Wysoki stopień zagrożenia wykluczeniem społecznym Starzenie się społeczeństwa

OTOCZENIE POWIATU

OKAZJE (możliwości, szanse)	TRUDNOŚCI (zagrożenia)
Napływ kapitału krajowego i zagranicznego	Globalizacja
Zmiany legislacyjne dostosowujące prawo do prawa UE	Niekorzystne warunki dla eksportu (wysoki kurs złotego)
Rozwój i napływ nowoczesnych technologii	Niestabilność prawa – liczne i częste zmiany
Rozwój inwestycji	Niekorzystna polityka fiskalna państwa wobec przedsiębiorców (pracodawców)
Zwiększenie dbałości o ochronę środowiska naturalnego i przyrodniczego	Wspólny rynek europejski – zagrożenie ze strony silniejszych kapitałowo przedsiębiorstw
Fundusze strukturalne UE	Utrudniony dostęp do nowoczesnych rozwiązań technologicznych (przyczyny finansowe)
Kontakty i współpraca partnerska (lokalna, krajowa i zagraniczna, partnerstwo publiczno - prywatne)	Utrudniony dostęp do środków finansowych (kredyty i fundusze pomocowe)
Wykorzystanie centralnego położenia w regionie, Polsce, UE i bezpośredniego sąsiedztwa wielkomiejskiej aglomeracji ✓ Dobra komunikacja ✓ Nowe technologie ✓ Wyższe uczelnie ✓ Instytucje kultury ✓ Rozwijający się rynek pracy ✓ Port lotniczy	Niestabilność polityczna w kraju powodująca brak spójnej wizji rozwoju w regionach
Wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa	Niedostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy w regionie, kraju i UE
Tworzenie sprzyjających warunków do osiedlania się	Niewłaściwy stan infrastruktury drogowej
	Budowa autostrad bez zjazdów do gmin z terenu powiatu

II.3 – CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE ROZWOJU POWIATU

Cel strategiczny I

ROZWÓJ SPOŁECZNY POWIATU I POPRAWA POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel operacyjny I.1

Ograniczenie bezrobocia i obszarów biedy

Cel operacyjny I.2

Wzrost zatrudnienia w nowych kierunkach działalności gospodarczej

Cel operacyjny I.3

Reorientacja zawodowa bezrobotnych

Cel operacyjny I.4

Podnoszenie poziomu wykształcenia

Cel operacyjny I.5

Rozwój aktywnej integracji

Cel operacyjny I.6

Zmniejszenie patologii społecznej

Cel strategiczny II

ROZWÓJ GOSPODARCZY I WZROST KONKURENCYJNOŚCI POWIATU

Cel operacyjny II.1

Rozwój infrastruktury komunalnej, transport i łączność

Cel operacyjny II.2

Rozwój infrastruktury społecznej

Cel operacyjny II.3

Tworzenie korzystnych warunków dla działalności gospodarczej

Cel operacyjny II.4

Wykorzystanie bezpośredniej styczności z aglomeracją łódzką

Cel operacyjny II.5

Wykorzystanie potencjału centralnego położenia w Polsce i UE

Cel operacyjny II.6

Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Cel strategiczny III
OCHRONA ŚRODOWISKA, WYKORZYSTANIE WALORÓW PRZYRODNICZO –
KRAJOBRAZOWYCH POWIATU I ENERGETYKA

Cel operacyjny III.1

Ochrona środowiska i energetyka

Cel operacyjny III.2

Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych

Cel operacyjny III.3

Infrastruktura turystyczno – rekreacyjna

Cel strategiczny IV
DOBRE RZĄDZENIE

Cel operacyjny IV.1

Modernizacja systemów zarządzania i odnoszenie kompetencji kadr

Cel operacyjny IV.2

Wdrażanie systemu zarządzania finansowego w ujęciu zadaniowym

Cel operacyjny IV.3

Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej

Cel operacyjny IV.4

Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych

Cel operacyjny IV.5

Rozwój dialogu obywatelskiego

II.4 – ZADANIA ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI CELÓW (POPRAWY SYTUACJI NA OBSZARZE POWIATU) ORAZ REALIZACJA ZADAŃ (W TYM ZADANIA INWESTYCYJNE PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI W LATACH 2007 – 2013 I W OKRESIE PO 2013 r.) W PODZIALE NA OBSZARY

II.4.a – Obszar 1 - Zmiany w strukturze gospodarczej powiatu (w tym zasad kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej)

Cel strategiczny: II – Wzrost Konkurencyjności powiatu

Cel operacyjny: II.3 – Wykorzystanie korzystnych warunków dla działalności gospodarczej

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Porządkowanie Gospodarki Przestrzennej
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	tak
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2008 - 2015
Oczekiwane rezultaty	Ujawnienie tytułu własności Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego w księgach wieczystych. Aktualizacja bazy danych ewidencji gruntów i budynków
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, gminy Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
Przewidywane nakłady do poniesienia	250 000 zł

II.4.b – Obszar 2 – Zmiany w sposobie komunikacji i infrastruktury

Cel strategiczny: II – Wzrost konkurencyjności powiatu

Cel operacyjny: II.6 – Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Udział Powiatu Łódzkiego Wschodniego w projekcie „Infrastruktura Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej”
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2008 - 2013
Oczekiwane rezultaty	Świadczenie przez powiat usług wysokiej jakości poprzez budowę systemu wspomagania zarządzania GIS (System Informacji Przestrzennej)
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
Przewidywane nakłady do poniesienia	3 400 000 zł

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Zwiększenie dostępności usług publicznych „Budowa Zintegrowanego Systemu e-USług Publicznych Województwa Łódzkiego (Wrota Regionu Łódzkiego)”
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2008-2010
Oczekiwane rezultaty	Dostępność usług oferowanych przez Powiat Łódzki Wschodni z wykorzystaniem elektronicznej transmisji danych, system elektronicznego obiegu dokumentów, możliwość monitorowania stanu załatwienia spraw. Stworzenie społecznego nadzoru nad funkcjonowaniem administracji.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat Łódzki Wschodni – partner; (Zadanie realizowane w Starostwie Powiatowym w Łodzi oraz jednostkach organizacyjnych Powiatu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy Łódź Wschód, Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej)
Przewidywane nakłady do poniesienia	2008 – 68 000 zł, 2009 – 341 600 zł

Cel strategiczny: I - Rozwój społeczny powiatu i poprawa poziomu życia mieszkańców

Cel operacyjny: I. 6 Zmniejszenie patologii społecznej

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Instalacja monitoringu w szkołach
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2008 rok
Oczekiwane rezultaty	Poprawa bezpieczeństwa w szkołach
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	powiat , placówki oświatowe
Przewidywane nakłady do poniesienia	42.379 zł, z czego: środki własne powiatu – 8.476zł środki do pozyskania przez powiat – 33.903zł

Cel strategiczny: IV – Dobre rządzenie

Cel operacyjny IV.2 - Wdrażanie systemu zarządzania finansowego w ujęciu zadaniowym

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Podnoszenie wiedzy z zakresu prawa finansów publicznych
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2013
Oczekiwane rezultaty	Szkolenie pracowników Starostwa Powiatowego w Łodzi i Jednostek Organizacyjnych przyczyni się do wzrostu jakości wykonywanych obowiązków.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Opracowanie i wdrożenie systemu ewaluacji zadań publicznych opartych na wskaźnikach
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2013
Oczekiwanie rezultaty	Analiza wzorców w zakresie tworzenia wskaźników realizacji zadań publicznych, tworzenie baz danych wskaźników, stworzenie kompleksowego systemu ewaluacji zadań publicznych.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	powiat
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Szkolenia z zakresu metodologii przygotowań wieloletniego planowania budżetu oraz planowania strategicznego.
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2013
Oczekiwanie rezultaty	Wyodrębnienie głównych celów strategicznych i zaplanowanie wydatków w systemie wieloletnim. Wdrożenie systemu wieloletniego zarządzania finansowego i zarządzania przez cele.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	powiat
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

Cel strategiczny: IV – Dobre rządzenie

Cel operacyjny IV.5 – Rozwój dialogu obywatelskiego

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Tworzenie i wdrażanie programów z zakresu społecznego nadzoru nad funkcjonowaniem administracji publicznej.
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2013
Oczekiwanie rezultaty	Realizowane m.in. poprzez spotkania Skarbników i Sekretarzy gmin wchodzących w skład Powiatu Łódzkiego Wschodniego przyczyni się w znacznym stopniu do upowszechnienia konsultacji społecznych w kluczowych dla powiatu sprawach.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

II.4.c – Obszar 3 – Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

Cel strategiczny: II. – Rozwój gospodarczy i wzrost konkurencyjności powiatu

Cel operacyjny: II.1 – Rozwój infrastruktury komunalnej, transport i łączność

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Przebudowa i modernizacja drogi powiatowej nr 2912E (24156) w Gminie Andrespol
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2001-2008
Oczekiwanie rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat Urząd Gminy w Andrespolu, UE;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 9 971 810 zł.

Zadanie nr 2.

Nazwa zadania	2911E – ul. Marysińska w Andrespolu – przebudowa drogi na długości 1000m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwanie rezultaty	Poprawa dostępności komunikacyjnej, wzrost konkurencyjności powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 050 000 zł.

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	2911E – ul. Łódzka w Justynowie – wykonanie nakładki asfaltowej na dł. 1369m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwanie rezultaty	Poprawa dostępności komunikacyjnej; podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się po terenie powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 410 700 zł.

Zadanie nr 4.

Nazwa zadania	2912E – od ul. H. Sawickiej do granicy gminy Andrespol – wykonanie nakładki asfaltowej na dł. 1957m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Poprawa dostępności komunikacyjnej; podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się po terenie powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 587 100 zł.

Zadanie nr 5

Nazwa zadania	2912E – ul. Brzezińska – przebudowa drogi od ul. Słowiańskiej do granicy gminy Andrespol na długości 2000m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 2 100 000 zł.

Zadanie nr 6.

Nazwa zadania	2906E – ul. Słowiańska wykonanie nakładki asfaltowej na długości 1948 m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Poprawa dostępności komunikacyjnej; podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się po terenie powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 584 400 zł.

Zadanie nr 7

Nazwa zadania	2921E – ul. Główna w Justynowie – przebudowa drogi na odcinku 800 m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 840 000 zł.

Zadanie nr 8.

Nazwa zadania	2921E – ul. Główna w Janówce – przebudowa drogi na odcinku 800 m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 700 000 zł.

Zadanie nr 9.

Nazwa zadania	1130E – ul. H. Sawickiej – wykonanie nakładki na długości 510 m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 183 000 zł.

Zadanie nr 10

Nazwa zadania	1234 – ul. Feliksińska - wykonanie nakładki na długości 382 m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Poprawa dostępności komunikacyjnej; podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się po terenie powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 114 600 zł.

Zadanie nr 11

Nazwa zadania	2911E – ul. Marysińska w Andrespolu – wykonanie chodnika i ścieżki rowerowej na długości 1100 m i szer. 2x1,50m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; wzrost konkurencyjności oraz rozwoju powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 495 000 zł.

Zadanie nr 12

Nazwa zadania	2911E – ul. Łódzka w Justynowie – wykonanie chodnika i ścieżki rowerowej na długości 1100 m i szer. 2x1,50m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; wzrost konkurencyjności oraz rozwoju powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 495 000 zł.

Zadanie nr 13

Nazwa zadania	2912E – ul. Tuszyńska w Stróży – budowa chodnika i ścieżki rowerowej 2x1,50m od ul. H. Sawickiej do granicy gminy na długości 1200m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; wzrost konkurencyjności oraz rozwoju powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 540 000 zł.

Zadanie nr 14

Nazwa zadania	2906E – ul. Słowiańska w Bedoniu – budowa chodnika o szerokości 2m na długości 1948m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 487 000 zł.

Zadanie nr 15

Nazwa zadania	2921E – ul. Główna w Justynowie – budowa chodnika i ścieżki rowerowej 2x1,50m na długości 1200m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; wzrost konkurencyjności oraz rozwoju powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 540 000 zł.

Zadanie nr 16

Nazwa zadania	1130E – ul. H. Sawickiej – budowa chodnika i ścieżki rowerowej 2x1,50m na długości 510m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; wzrost konkurencyjności oraz rozwoju powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 229 500 zł.

Zadanie nr 17

Nazwa zadania	1234E – ul. Feliksińska – budowa chodnika o szer. 2m na długości 382m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; wzrost konkurencyjności oraz rozwoju powiatu łódzkiego wschodniego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Gmina Andrespol;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 95 500 zł.

Zadanie nr 18

Nazwa zadania	2915E – Karpin – Borowa - utwardzenie grysem na odcinku 700m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 50 000 zł.

Zadanie nr 19

Nazwa zadania	2924E Kurowice – Dalków – wykonanie nakładki na odcinku 500m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się; Polepszenie jakości usług komunikacyjnych
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 168 000 zł.

Zadanie nr 20

Nazwa zadania	2923E Bukowiec – Brójce – utwardzenie grysami na odcinku 8800m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 360 000 zł.

Zadanie nr 21

Nazwa zadania	2923E Bukowiec – Brójce – Wykonanie nakładki asfaltowej na odcinku 500m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 168 000 zł.

Zadanie nr 22.

Nazwa zadania	2927E Parczew – Wardzyń – utwardzenie grysami na odcinku 2338m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 145 000 zł.

Zadanie nr 23

Nazwa zadania	2926E Wola Rakowa – Pałczew - utwardzenie grysami na odcinku 4782m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 325 000 zł.

Zadanie nr 24

Nazwa zadania	2912E Wola Rakowa – Romanów - utwardzenie grysami na odcinku 2912m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 180 000 zł.

Zadanie nr 25

Nazwa zadania	2912E Wola Rakowa – Stróża - utwardzenie grysami na odcinku 1261m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 105 000 zł.

Zadanie nr 26

Nazwa zadania	1164E Wiskitno - Wola Rakowa - utwardzenie grysami na odcinku 2095m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 150 000 zł.

Zadanie nr 27

Nazwa zadania	2920E Stefanów – Kalino – wykonanie nakładki asfaltowej na odcinku 300m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 105 000 zł.

Zadanie nr 28

Nazwa zadania	2920E Stefanów – Kalino – utwardzenie grysami na odcinku 800m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 58 000 zł.

Zadanie nr 29

Nazwa zadania	1512E Parczew – Wola Kutowa – Modlica - utwardzenie grysami na odcinku 835m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 60 000 zł.

Zadanie nr 30

Nazwa zadania	2925E – Kurowice – Zamość – przebudowa drogi na odcinku 700m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Gmina Brójce
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 250 000 zł.

Zadanie nr 31

Nazwa zadania	2925E Kurowice – Zamość - utwardzenie grysami na odcinku 3356m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Gmina Brójce
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 228 000 zł.

Zadanie nr 32

Nazwa zadania	2911E – Witkowice – Gałków - przebudowa wraz z poszerzeniem na długości 6400m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Miasto i Gmina Koluszki;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 6 720 000 zł.

Zadanie nr 33

Nazwa zadania	2914E Gałków Duży – Żakowice - przebudowa wraz z poszerzeniem na długości 5000m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Miasto i Gmina Koluszki;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 5 250 000 zł.

Zadanie nr 34

Nazwa zadania	2915E Gałków Duży – Borowa – Karpin - przebudowa wraz z poszerzeniem na długości 9200m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Miasto i Gmina Koluszki;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 9 660 000 zł.

Zadanie nr 35

Nazwa zadania	2915E – budowa jednostronnego chodnika szer. 1,50m na długości 8000m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Miasto i Gmina Koluszki;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 500 000 zł.

Zadanie nr 36

Nazwa zadania	2918E – ul. 11 Listopada w Koluszkach na długości 1800m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwanie rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Miasto i Gmina Koluszki;
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 890 000 zł.

Zadanie nr 37.

Nazwa zadania	1150E – budowa kładki dla pieszych przy moście w Skoszewach
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwanie rezultaty	Podniesienie sprawności i bezpieczeństwa przemieszczania się;
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 200 000 zł.

Zadanie nr 38

Nazwa zadania	1148E – Łódź – Kalonka – wykonanie nakładki i poszerzenie na długości 1727m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwanie rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 036 200 zł.

Zadanie nr 39

Nazwa zadania	1151E – Nowosolna – Wiączyń – wykonanie nakładki na długości 2000m w Wiączyńniu
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwanie rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 600 000 zł.

Zadanie nr 40

Nazwa zadania	1186E - Wilanów – Janów – przebudowa drogi w Bukowcu na długości 800m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 650 000 zł.

Zadanie nr 41

Nazwa zadania	1151E – Nowosolna – Wiączyń – wykonanie nakładki na długości 1000m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 300 000 zł.

Zadanie nr 42

Nazwa zadania	1150E – Nowosolna – Skoszewy – wykonanie nakładki na długości 300m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 90 000 zł.

Zadanie nr 43

Nazwa zadania	2913E – Wiączyń – Jordanów – wykonanie nakładki asfaltowej na długości 1316m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat; Gmina Nowosolna
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 329 000 zł.

Zadanie nr 44

Nazwa zadania	2941E Starowa Góra – Konstantyna – Grodziski – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Starowej Górze, Konstantynie i Grodzisku na odcinku 5316m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Rzgów
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 5 316 000 zł.

Zadanie nr 45

Nazwa zadania	1195E Łódź – Ruda – Rzgów - przebudowa drogi wraz z poszerzeniem, budową chodnika i ścieżki rowerowej na długości 3502m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Rzgów
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 2 100 000 zł.

Zadanie nr 46

Nazwa zadania	2922E – Stefanów – Kalino – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Kalinie na długości 4352m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2011
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Gmina Rzgów
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 4 116 800 zł.

Zadanie nr 47

Nazwa zadania	3303E Wola Zaradzińska – Prawda – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Prawdzie na odcinku 2105m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2012
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Gmina Rzgów
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 4 210 000 zł.

Zadanie nr 48

Nazwa zadania	2916E Łódź – Gadka Stara – Gospodarz – Prawda – Tuszyn – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Starej Gadce i Prawdzie na odcinku 8112m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Gmina Rzgów
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 7 300 800 zł.

Zadanie nr 49

Nazwa zadania	2909E Rzgów – Kalino – Romanów -przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Rzgowie, Kalinku i Romanowie na odcinku 6697m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Gmina Rzgów
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 6 027 300 zł.

Zadanie nr 50

Nazwa zadania	1512E Dr Nr 1 – Zofiówka – wykonanie nakładki wraz z poszerzeniem i utwardzeniem poboczy w Modlicy na odcinku 2,2km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2007-2009
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 540 000 zł.

Zadanie nr 51

Nazwa zadania	2900E Tuszyn-Czarnocin – ułożenie nakładki na odcinku 2,2km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2007-2008
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 800 000 zł.

Zadanie nr 52

Nazwa zadania	2904E Tuszyn-Czyżemin-przebudowa drogi od ul. Szpitalnej do granicy gminy na odcinku 3,2km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2008-2009
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 240 000 zł.

Zadanie nr 53

Nazwa zadania	2928E Zofiówka-Tuszyn-przebudowa istn. Nawierzchni w Zofiówce na odcinku od ul. Recznej do ul. Źródlanej o długości 1,8km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2007-2008
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 480 000 zł.

Zadanie nr 54

Nazwa zadania	2929E Tuszyn-Garbów-przebudowa drogi w Szczukwinie od posesji nr 36 do skrzyżowania z ul. Aleksandrówek w Garbowie o dł. 1.1km oraz na odcinku od skrzyżowania z drogą Garbów-Szczukwin do posesji nr 36 o dł. 1,4km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2007
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 850 000 zł.

Zadanie nr 55

Nazwa zadania	2929E – budowa chodnika w ul. Starościńskiej w Tuszynie z rowem krytym na długości 692,5m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2007
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 293 900 zł.

Zadanie nr 56

Nazwa zadania	2929E Garbów-Szczukwin- wykonanie nakładki na odcinku 2.5km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2007-2008
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 915 000 zł.

Zadanie nr 57

Nazwa zadania	2929E – przebudowa drogi na odcinku między Szczukwinem a Głuchowem o długości 1,1km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 000 000 zł.

Zadanie nr 58

Nazwa zadania	2930E Głuchów-Lubanów przebudowa drogi na długości 6,33km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 2 100 000 zł.

Zadanie nr 59

Nazwa zadania	2931E Górki Duże-Jutroszew przebudowa drogi na długości 1,539 km od skrzyżowania z drogą w Jutroszewie do granicy gminy Tuszyn
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2008
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 811 230 zł.

Zadanie nr 60

Nazwa zadania	2932E Mąkoszyn-Srock przebudowa drogi na odcinku od drogi powiatowej nr 2930E do granicy gminy Tuszyn na długości 1,7km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2011
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 450 000 zł.

Zadanie nr 61

Nazwa zadania	3313E przebudowa ul. Polska Wola w Górkach Dużych na długości 2,2km
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2011
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 4 730 000 zł.

Zadanie nr 62

Nazwa zadania	2901E –przebudowa ul. 3 maja w Tuszynie Lesie na odcinku 0,6km od ul. Prusa do ul. Poniatowskiego
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2012
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 660 000 zł.

Zadanie nr 63

Nazwa zadania	2904E przebudowa ul. Króla Wł. Jagiełły na odcinku 0.6km od ul. Rzgowskiej do dr. Nr 1
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2012
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 350 000 zł.

Zadanie nr 64

Nazwa zadania	2904 przebudowa ul. Ks. Ściegiennego wraz z istn. Przepustem ramowym na odcinku od ul. Starościńskiej do ul. Poprzecznej o długości 912m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2012
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 1 200 000 zł.

Zadanie nr 65

Nazwa zadania	2907E przebudowa ul. Poprzecznej w Tuszynie na odcinku 160m od ul. Rzgowskiej do drogi Nr 1
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 380 000 zł.

Zadanie nr 66

Nazwa zadania	2908E przebudowa ul. Łowickiej w Tuszynie na odcinku 224m
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Po 2013
Oczekiwane rezultaty	Polepszenie jakości usług komunikacyjnych i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 600 000 zł.

II.4.d – Obszar 4 – Poprawa stanu środowiska

Cel strategiczny: III - Ochrona środowiska, wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych powiatu i energetyka

Cel operacyjny: III.1 – Ochrona środowiska i energetyka

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Termomodernizacja Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Koluszkach
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2009-2010
Oczekiwane rezultaty	Racjonalizacja kosztów zużycia energii, redukcja ilości emitowanych do powietrza gazów i pyłów
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat
Przewidywane nakłady do poniesienia	Okolo 3 170 875 zł.

II.4.e – Obszar 5 – Poprawa stanu środowiska kulturowego

Cel strategiczny: II - Rozwój gospodarczy i wzrost konkurencyjności powiatu

Cel operacyjny: II. 3 Wykorzystanie bezpośredniej styczności z aglomeracją łódzką

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Tworzenie atrakcyjnych programów kulturalnych i sportowych
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Imprezy kulturalne i sportowe na poziomie lokalnym i regionalnym
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, gminy, organizacje pozarządowe
Przewidywane nakłady do poniesienia	20 000 zł. / rok

Cel strategiczny: I - Rozwój społeczny powiatu i poprawa poziomu życia mieszkańców

Cel operacyjny: I. 4 – Podnoszenie poziomu wykształcenia

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Akcje informacyjne promujące wzrost poziomu wykształcenia
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Podnoszenie wykształcenia i kwalifikacji
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, placówki oświatowe, gminy,
Przewidywane nakłady do poniesienia	5 000 zł. / rok

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Rozszerzenie oferty edukacyjnej, doskonalenie zawodowe nauczycieli
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Zwiększenie szans zatrudnienia absolwentów poprzez dostosowywanie oferty edukacyjnej do rynku pracy
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	powiat, placówki oświatowe, gminy
Przewidywane nakłady do poniesienia	45 000 zł. / rok

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Preferencje dla najzdolniejszych uczniów
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Poprawa wyników w nauce
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat
Przewidywane nakłady do poniesienia	10 000 zł. / rok

Zadanie nr 4

Nazwa zadania	Wspieranie oddolnych inicjatyw edukacyjnych
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2020
Oczekiwane rezultaty	Podniesienie poziomu wiedzy, wyższe kompetencje,
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, gminy, organizacje pozarządowe
Przewidywane nakłady do poniesienia	100 000 zł./rok (środki zewnętrzne z UE)

Cel strategiczny: I - Rozwój społeczny powiatu i poprawa poziomu życia mieszkańców

Cel operacyjny: I. 6 Zmniejszenie patologii społecznej

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Rozwój działalności wychowawczej szkół
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Poprawa efektywności wychowawczej roli szkoły
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, placówki oświatowe, gminy
Przewidywane nakłady do poniesienia	5 000 zł./rok

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Rozwój działalności wychowawczej organizacji pozarządowych w dziedzinie społecznych zainteresowań, kultury i zagospodarowania wolnego czasu
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Ukształtowanie umiejętności korzystania z dóbr kultury i spędzania wolnego czasu z ukierunkowaniem na rozwijanie zainteresowań
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, organizacje pozarządowe, gminy,
Przewidywane nakłady do poniesienia	30 000 zł./rok

II.4.f – Obszar 6 – Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców (w tym zmiany w strukturze zamieszkania)

Cel strategiczny: I - Rozwój społeczny powiatu i poprawa poziomu życia mieszkańców

Cel operacyjny: I. 1 Ograniczenie bezrobocia i obszarów biedy

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Szkolenia dla bezrobotnych
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Przygotowanie osób bezrobotnych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiatowy Urząd Pracy
Przewidywane nakłady do poniesienia	300 000 zł./rok

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Preferencje dla rozpoczynających działalność gospodarczą
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Wzrost liczby osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiatowy Urząd Pracy
Przewidywane nakłady do poniesienia	400 000 zł./rok

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Program aktywności zawodowej
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2007-2013
Oczekiwane rezultaty	Wdrożenie i realizacja programu aktywizacji zawodowej
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiatowy Urząd Pracy
Przewidywane nakłady do poniesienia	2 500 000 zł./rok

Cel strategiczny: II – Rozwój Gospodarczy i wzrost konkurencyjności Powiatu

Cel operacyjny: II.2 – Rozwój infrastruktury społecznej

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Rozbudowa Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale w okresie 2001-2013
Oczekiwane rezultaty	Dochodzenie do standardów określonych dla domów pomocy społecznej
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat
Przewidywane nakłady do poniesienia	15 200 000 zł.

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Budowa hali sportowej dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Tuszynie
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2008
Oczekiwane rezultaty	Poprawa sprawności fizycznej młodzieży
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i Gmina Tuszyn, inne
Przewidywane nakłady do poniesienia	1 200 000 zł.

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Budowa hali sportowej dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Koluszkach
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodne z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	2009
Oczekiwane rezultaty	Poprawa sprawności fizycznej młodzieży
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Miasto i gmina Koluszki, inne;
Przewidywane nakłady do poniesienia	1 300 000 zł.

Cel strategiczny: IV – Dobre rządzenie

Cel operacyjny IV.1 - Modernizacja systemów zarządzania i odnoszenie kompetencji kadr

Cel operacyjny IV.3 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Podnoszenie jakości usług publicznych
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2013
Oczekiwane rezultaty	Zwiększenie ilości załatwianych spraw w krótszym okresie czasu. Wzrost zaufania obywateli do administracji samorządowej.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne.
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg budżetu i pozyskanych środków UE

Cel strategiczny: IV – Dobre rządzenie

Cel operacyjny IV.1 - Modernizacja systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji kadr

Cel operacyjny IV.4 – Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Szkolenia dla pracowników Starostwa Powiatowego
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2013
Oczekiwane rezultaty	Wdrożenie usprawnień zarządczych w Starostwie Powiatowym na poziomie całej organizacji w zakresie komunikacji wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, zarządzania zasobem ludzkim, planowania strategicznego.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Standard obsługi interesantów
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Identyfikowanie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie obsługi interesantów, organizacji i funkcjonowania urzędu realizowanych poprzez wymianę doświadczeń, kampanię informacyjno – promocyjną i seminaria.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Podnoszenie poziomu kultury zarządzania
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2007-2015
Oczekiwane rezultaty	Wdrożenie zasad, mechanizmów i procedur wzmacniających przejrzystość administracji oraz podnoszącej poziom kultury etycznej kadr.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne
Przewidywane nakłady do poniesienia	wg środków własnych i pozyskanych środków UE

Zadanie nr 4

Nazwa zadania	Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Lepsza jakość i wydajność pracy. Nabycie umiejętności komunikowania się z osobami głuchoniemymi
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	RCPS
Przewidywane nakłady do poniesienia	50 000 zł./rok

Cel strategiczny I: Rozwój społeczny Powiatu i poprawa poziomu życia mieszkańców

Cel operacyjny 1.5: Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Aktywizacja społeczna i zawodowa wychowanków usamodzielniających się
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2015
Oczekiwane rezultaty	Osiągnięcie wykształcenia i umiejętności pozwalających na samodzielny start w dorosłe życie
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR
Przewidywane nakłady do poniesienia	95 855 zł./rok

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Aktywna integracja cudzoziemców o statusie uchodźcy
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Zmniejszenie bariery językowej i kulturowej
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR
Przewidywane nakłady do poniesienia	7 800 zł./rok

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników WTZ
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Wzrost samodzielności i poczucia przydatności społecznej uczestników WTZ
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR, WTZ
Przewidywane nakłady do poniesienia	450 000 zł/rok

Zadanie nr 4

Nazwa zadania	Aktywizacja społeczna i zawodowa bezrobotnych osób niepełnosprawnych
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Przygotowanie do aktywnego wejścia na rynek pracy
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR
Przewidywane nakłady do poniesienia	60 000 zł./rok

Cel strategiczny I Rozwój społeczny Powiatu i poprawa poziomu życia mieszkańców

Cel operacyjny 1.6 Zmniejszenie patologii społecznej

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych zagrożonych patologią społeczną
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR, PIK
Przewidywane nakłady do poniesienia	30 800 zł. /rok

Zadanie nr 2

Nazwa zadania	Prowadzenie specjalistycznej opieki dla osób uzależnionych, ofiar i sprawców przemocy
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Zmniejszenie zjawiska uzależnień i przemocy w rodzinie
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR, Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych
Przewidywane nakłady do poniesienia	11 700 zł. /rok

Zadanie nr 3

Nazwa zadania	Realizacja programów edukacyjnych skierowanych dla dzieci i młodzieży z zakresu przemocy w rodzinie
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Nie dotyczy
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2013
Oczekiwane rezultaty	Nabywanie wiedzy pozwalającej na ochronę praw dziecka i poszanowania jego godności
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	PCPR, IPZ
Przewidywane nakłady do poniesienia	20 000 zł. /rok

Cel strategiczny II Rozwój gospodarczy i wzrost konkurencyjności Powiatu

Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie bezpośredniej styczności z aglomeracją łódzką

Zadanie nr 1

Nazwa zadania	Modernizacja Domu Pomocy Społecznej w Lisowicach
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Zgodny z planem
Etapy realizacji zadania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Stale 2008 – 2010
Oczekiwane rezultaty	Osiągnięcie wymaganego standardu i wpisu stałego
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Powiat, Jednostki Organizacyjne
Przewidywane nakłady do poniesienia	200 000 zł. całość

II.5 – POWIĄZANIE ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PLANU ROZWOJU LOKALNEGO Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE KRAJU, WOJEWÓDZTWA, POWIATU, GMIN

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2007-2015 jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo-ekologicznego, społecznego, gospodarczo-infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie Unii Europejskiej, krajowym, wojewódzkim jak i gminnym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji. Dokument ten dlatego oparty został m.in. na założeniach ujętych w Strategii Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego, Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Powiatu Łódzkiego Wschodniego, Wieloletnim Programie Inwestycyjnym Powiatu Łódzkiego Wschodniego, konsultacjach społecznych oraz wnioskach mieszkańców Powiatu Łódzkiego Wschodniego. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego swoimi celami wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020, którego głównym celem jest podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako obszaru sprzyjającego zamieszkanemu ludzi i gospodarce oraz dążenie do budowy wewnętrznej spójności regionu przy zachowaniu różnorodności jego miejsc, przekształcenia jego gospodarki z produkcyjnej (przemysłowo-rolniczej) na usługowo-produkcyjną, a ponadto podniesienie ogólnego poziomu cywilizacyjnego w regionie łódzkim poprzez poprawienie jakości życia i jej zbliżanie do przeciętnego standardu europejskiego oraz zapewnienie trwałego rozwoju wspartego na solidnej, nowoczesnej bazie gospodarczej. Plan Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego jest spójny z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego, którymi są:

1. Cel społeczny – wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa,
2. Cel ekonomiczny – poprawa pozycji konkurencyjnej województwa,
3. Cel funkcjonalno-przestrzenny – stworzenie rzeczywistego regionu społeczno-ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą.

Większość z działań przewidzianych do realizacji w Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego wynika z założeń programowych Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego. Są to zarówno zadania, których wdrożenie należy do kompetencji władz samorządowych Powiatu Łódzkiego Wschodniego, jak również inne projekty, których realizacja zależy od zaangażowania władz gmin (tj. gmin Andrespol, Brójce, Miasta i Gminy Koluszki, gminy Nowosolna, Miasta i Gminy Rzgów, Miasta i Gminy Tuszyn), władz powiatowych, wojewódzkich, lokalnej społeczności (coraz prężniejsze jednostki pomocnicze gmin) jak i inwestorów prywatnych.

Cele ogólne i cele szczegółowe zakładane przez Powiat Łódzki Wschodni dla zadań realizowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego są ponadto zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi i programowymi:

- ✓ Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
- ✓ Narodowa Strategia Spójności 2007-2013
- ✓ Strategia Rozwoju Kraju 2007-2013
- ✓ System Realizacji PO Kapitał Ludzki 2007-2013
- ✓ Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
- ✓ Szczegółowy Opis Priorytetów PO Kapitał Ludzki 2007-2013
- ✓ Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013
- ✓ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013

- ✓ Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020
- ✓ Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2005-2013
- ✓ Gminne Plany Rozwoju Lokalnego – gmin z terenu Powiatu (gmina Andrespol – Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013 przyjęty Uchwałą Nr XXV/252/04 Rady Gminy Andrespol z dnia 16 listopada 2004 r; gmina Koluszki – Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2010 przyjęty Uchwałą Nr XX/57/04 z dnia 01 lipca 2004 r; gmina Nowosolna – Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 przyjęty Uchwałą Nr XXV/177/04 Rady Gminy Nowosolna z dnia 10 listopada 2004 r; pozostałe gminy: Brójce, Rzgów oraz Tuszyń są w trakcie prac nad Planami Rozwoju Lokalnego).

II.6 – OCZEKIWANE WSKAŹNIKI EFEKTÓW REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wskaźniki produktu	Jednostka
Długość wybudowanych dróg	Km
Długość wybudowanych chodników	Km
Liczba wybudowanych przejść dla pieszych	Szt.
Liczba wybudowanych budynków	Szt.
Liczba zmodernizowanych budynków	Szt.
Liczba wybudowanych obiektów sportowo – rekreacyjnych	Szt.
Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej	Szt.
Liczba zmodernizowanych obiektów sportowo – rekreacyjnych	Szt.
Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej	Szt.
Powierzchnia budynków poddanych termomodernizacji	m2
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	Szt.
Wskaźniki rezultatu	
Liczba osób korzystających z infrastruktury drogowej	Osoby
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej	Osoby
Natężenie ruchu na drodze	Pojazdy/h
Liczba pensjonariuszy domów pomocy społecznej	Osoby
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury sportowo - rekreacyjnej	Osoby
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej	Osoby
Liczba uczniów w szkołach korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	Osoby
Liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje	Osoby
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie	Osoby
Wskaźniki oddziaływania	
Wysokość nakładów na bieżące utrzymanie (drogi, pozostała infrastruktura)	Zł.
Liczba wypadków i innych zdarzeń	Szt.
Natężenie hałasu na obszarach oddziaływania inwestycji	%
Liczba osób korzystających z urządzeń infrastruktury	Osoby
Średni czas załatwiania spraw	Dni
Liczba nowych miejsc pracy	Szt.
Liczba utrzymanych miejsc pracy	Szt.
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Osoby
Liczba uczniów	Osoby

II.7 – REALIZACJA PROJEKTÓW I ZADAŃ INWESTYCYJNYCH (WRAZ Z PLANEM FINANSOWYM NA LATA 2007-2013)

II.7.1 – Planowane projekty i zadania inwestycyjne na lata 2007 – 2013 (wraz z planem finansowym i harmonogramem realizacji zadań)

[illegible]

II.7.2 – Planowane projekty i zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji po 2013 roku

Lp.	Zadanie / projekt	Okres realizacji	Koszty w tys. PLN	Źródła finansowania w tys. PLN						Rodzaj pomocy UE	
				JST			Budżet Państwa	UE	PFRON		Inne
				Powiat	Gmina						
1	2911E – ul. Marysińska w Andrespolu – przebudowa drogi na długości 1000m	Po 2013 r.	1 050,00	78,75	78,75	-	892,50	-	-	Fundusz strukturalny EFRR	
2	2911E – ul. Łódzka w Justynowie – wykonanie nakładki asfaltowej na dł. 1369m	Po 2013 r.	410,70	205,35	205,35	-	-	-	-	-	
3	2912E – od ul. H. Sawickiej do granicy gminy Andrespol – wykonanie nakładki asfaltowej na dł. 1957m	Po 2013 r.	587,10	293,55	293,55	-	-	-	-	-	
4	2912E – ul. Brzezińska – przebudowa drogi od ul. Słowiańskiej do granicy gminy Andrespol na długości 2000m	Po 2013 r.	2 100,00	157,50	157,50	-	1 785,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR	
5	2906E – ul. Słowiańska wykonanie nakładki asfaltowej na długości 1948 m	Po 2013 r.	584,40	292,20	292,20	-	-	-	-	-	
6	2921E – ul. Główna w Justynowie – przebudowa drogi na odcinku 800 m	Po 2013 r.	840,00	63,00	63,00	-	714,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR	

7	2921E – ul. Główna w Janówce – przebudowa drogi na odcinku 800 m	Po 2013 r.	700,00	350,00	350,00	-	-	-	-	-
8	1130E – ul. H. Sawickiej – wykonanie nakładki na długości 510 m	Po 2013 r.	183,00	91,50	91,50	-	-	-	-	-
9	1234 – ul. Feliksińska - wykonanie nakładki na długości 382 m	Po 2013 r.	114,60	57,30	57,30	-	-	-	-	-
10	2911E – ul. Marysińska w Andrespolu – wykonanie chodnika i ścieżki rowerowej na długości 1100 m i szer. 2x1,50m	Po 2013 r.	495,00	247,50	247,50	-	-	-	-	-
11	2911E – ul. Łódzka w Justynowie – wykonanie chodnika i ścieżki rowerowej na długości 1100 m i szer. 2x1,50m	Po 2013 r.	495,00	247,50	247,50	-	-	-	-	-
12	2912E – ul. Tuszyńska w Stróży – budowa chodnika i ścieżki rowerowej 2x1,50m od ul. H. Sawickiej do granicy gminy na długości 1200m	Po 2013 r.	540,00	270,00	270,00	-	-	-	-	-
13	2906E – ul. Słowiańska w Bedoniu – budowa chodnika o szerokości 2m na długości 1948m	Po 2013 r.	487,00	36,50	36,50	-	-	414,00	-	Fundusz strukturalny EFRR
14	2921E – ul. Główna w Justynowie – budowa chodnika i ścieżki rowerowej 2x1,50m na długości 1200m	Po 2013 r.	540,00	40,50	40,50	-	-	459,00	-	Fundusz strukturalny EFRR

15	1130E – ul. H. Sawickiej – budowa chodnika i ścieżki rowerowej 2x1,50m na długości 510m	Po 2013 r.	229,50	17,20	17,20	-	195,10	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
16	1234E – ul. Feliksińska – budowa chodnika o szer. 2m na długości 382m	Po 2013 r.	95,50	7,15	7,15	-	81,20	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
17	2915E – Karpin – Borowa - utwardzenie grysem na odcinku 700m	Po 2013 r.	50,00	50,00	-	-	-	-	-	-
18	2924E Kurowice – Dalków – wykonanie nakładki na odcinku 500m	Po 2013 r.	168,00	168,00	-	-	-	-	-	-
19	2923E Bukowiec – Brójce – utwardzenie gryсами na odcinku 8800m	Po 2013 r.	360,00	360,00	-	-	-	-	-	-
20	2923E Bukowiec – Brójce – Wykonanie nakładki asfaltowej na odcinku 500m	Po 2013 r.	168,00	168,00	-	-	-	-	-	-
21	2927E Parczew – Wardzyń – utwardzenie gryсами na odcinku 2338m	Po 2013 r.	145,00	145,00	-	-	-	-	-	-
22	2926E Wola Rakowa – Palczew - utwardzenie gryсами na odcinku 4782m	Po 2013 r.	325,00	325,00	-	-	-	-	-	-
23	2912E Wola Rakowa – Romanów - utwardzenie gryсами na odcinku 2912m	Po 2013 r.	180,00	180,00	-	-	-	-	-	-
24	2912E Wola Rakowa – Stróża - utwardzenie gryсами na odcinku 1261m	Po 2013 r.	105,00	105,00	-	-	-	-	-	-

25	1164E Wiskitno - Wola Rakowa - utwardzenie grysami na odcinku 2095m	Po 2013 r.	150,00	150,00	-	-	-	-	-	-	-
26	2920E Stefanów – Kalino – wykonanie nakładki asfaltowej na odcinku 300m	Po 2013 r.	105,00	105,00	-	-	-	-	-	-	-
27	2920E Stefanów – Kalino – utwardzenie grysami na odcinku 800m	Po 2013 r.	58,00	58,00	-	-	-	-	-	-	-
28	1512E Parczew – Wola Kutowa – Modlica - utwardzenie grysami na odcinku 835m	Po 2013 r.	60,00	60,00	-	-	-	-	-	-	-
29	2925E – Kurowice – Zamość – przebudowa drogi na odcinku 700m	Po 2013 r.	-	250,00	250,00	-	-	-	-	-	-
30	2925E Kurowice – Zamość - utwardzenie grysami na odcinku 3356m	Po 2013 r.	-	228,00	228,00	-	-	-	-	-	-
31	2911E – Witkowice – Galków - przebudowa wraz z poszerzeniem na długości 6400m	Po 2013 r.	6 720,00	504,00	504,00	-	5 712,00	-	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
32	2914E Galków Duży – Żakowice - przebudowa wraz z poszerzeniem na długości 5000m	Po 2013 r.	5 250,00	393,75	393,75	-	4 462,50	-	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
33	2915E Galków Duży – Borowa – Karpin - przebudowa wraz z poszerzeniem na długości 9200m	Po 2013 r.	9 660,00	724,50	724,50	-	8 211,00	-	-	-	Fundusz strukturalny EFRR

34	2915E – budowa jednostronnego chodnika szer. 1,50m na długości 8000m	Po 2013 r.	1 500,00	112,50	112,50	112,50	-	1 275,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
35	2918E – ul. 11 Listopada w Koluszkach na długości 1800m	Po 2013 r.	1 890,00	141,75	141,75	141,75	-	1 606,50	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
36	1150E – budowa kładki dla pieszych przy moście w Skoszewach	Po 2013 r.	200,00	100,00	100,00	100,00	-	-	-	-	-
37	1148E – Łódź – Kalonka – wykonanie nakładki i poszerzenie na długości 1727m	Po 2013 r.	1 036,20	77,60	77,60	77,60	-	881,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
38	1151E – Nowosolna – Wiączyń – wykonanie nakładki na długości 2000m w Wiączyńiu	Po 2013 r.	600,00	300,00	300,00	300,00	-	-	-	-	-
39	1186E - Wilanów – Janów – przebudowa drogiw Bukowcu na długości 800m	Po 2013 r.	650,00	325,00	325,00	325,00	-	-	-	-	-
40	1151E – Nowosolna – Wiączyń – wykonanie nakładki na długości 1000m	Po 2013 r.	300,00	150,00	150,00	150,00	-	-	-	-	-
41	1150E – Nowosolna – Skoszewy – wykonanie nakładki na długości 300m	Po 2013 r.	90,00	45,00	45,00	45,00	-	-	-	-	-
42	2913E – Wiączyń – Jordanów – wykonanie nakładki asfaltowej na długości 1316m	Po 2013 r.	329,00	164,50	164,50	164,50	-	-	-	-	-

43	2941E Starowa Góra – Konstantyna – Grodziski – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Starowej Górze, Konstantynie i Grodzisku na odcinku 5316m	Po 2013 r.	5 316,00	250,00	5 066,00	-	-	-	-	-
44	1195E Łódź – Ruda – Rzgów - przebudowa drogi wraz z poszerzeniem, budową chodnika i ścieżki rowerowej na długości 3502m	Po 2013 r.	2 100,00	100,00	2 000,00	-	-	-	-	-
45	2922E – Stefanów – Kalino – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Kalinie na długości 4352m	2011	4 116,80		4 116,80	-	-	-	-	-
46	3303E Wola Żaradzińska – Prawda – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Prawdzie na odcinku 2105m	2012	4 210,00	-	631,50	-	3 578,50	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
47	2916E Łódź – Gadka Stara – Gospodarz – Prawda – Tuszyń – przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Starej Gadce i Prawdzie na odcinku 8112m	2013	7 300,80	-	1 095,12	-	6 205,68	-	-	Fundusz strukturalny EFRR

48	2909E Rzgów – Kalino – Romanów -przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową chodnika w Rzgowie, Kalinku i Romanowie na odcinku 6697m	2013	6 027,30	-	904,10	-	5 123,20	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
49	1512E Dr Nr 1 – Zofiówka – wykonanie nakładki wraz z poszerzeniami utwardzeniem poboczy w Modlicy na odcinku 2,2km	2007-2009	1 540,00	-	231	-	1 309,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
50	2900E Tuszyn-Czarnocin – ułożenie nakładki na odcinku 2,2 km	Po 2013 r.	800,00	-	800,00	-	-	-	-	-
51	2904E Tuszyn-Czyżem-in-przebudowa drpgi od ul. Szpitalnej do granicy gminy na odcinku 3,2km	2008-2009	1 240,00	-	186,00	-	1 054,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
52	2928E Zofiówka-Tuszyn-przebudowa istn. Nawierzchni w Zofiówce na odcinku od ul. Rzecznej do ul. Źródlanej o długości 1,8km	2007-2008	480,00	-	72,00	-	408,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
53	2929E Tuszyn-Garbów-przebudowa drogi w Szczukwinie od posesji nr 36 do skrzyżowania z ul. Aleksandrówek w Garbowie o dł. 1.1km oraz na odcinku od skrzyżowania z drogą Garbów-Szczukwin do posesji nr 36 o dł. 1,4km	2007	850,00	292,00	558	-	-	-	-	-

54	2929E – budowa chodnika w ul. Starościńskiej w Tuszynie z rowem krytym na długości 692,5m	2007	293,90	216,35	77,55	-	-	-	-	-
55	2929E Garbów-Szczukwin- wykonanie nakładki na odcinku 2,5km	2007-2008	915,00	260,00	655,00	-	-	-	-	-
56	2929E – przebudowa drogi na odcinku między Szczukwinem a Głuchowem o długości 1,1km	Po 2013 r.	1 000,00	150,00	850,00	-	-	-	-	-
57	2930E Głuchów-Lubanów przebudowa drogi na długości 6,33km	Po 2013 r.	2 100,00	157,50	157,50	-	1 785,00	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
58	2931E Górki Duże- Jutroszew przebudowa drogi na długości 1,539 km od skrzyżowania z drogą w Jutroszewie do granicy gminy Tuszyn	2008	811,23	255,00	556,23	-	-	-	-	-
59	2932E Makoszyn-Srock przebudowa drogi na odcinku od drogi powiatowej nr 2930E do granicy gminy Tuszyn na długości 1,7km	2011	450,00	-	450,00	-	-	-	-	-
60	3313E przebudowa ul. Polska Wola w Górkach Dużych na długości 2,2km	2011	4 730,00	-	709,50	-	4 020,50	-	-	Fundusz strukturalny EFRR
61	2901E –przebudowa ul. 3 maja w Tuszynie Lesie na odcinku o,6km od ul. Prusa do ul. Poniatowskiego	2012	660,00	-	660,00	-	-	-	-	-

62	2904E przebudowa ul. Króla Wł. Jagiełły na odcinku 0.6km od ul. Rzgowskiej do dr. Nr 1	2012	1 350,00	-	1 350,00	-	-	-	-	-
63	2904 przebudowa ul. Ks. Ściegiennego wraz z istn. Przepustem ramowym na odcinku od ul. Starościńskiej do ul. Poprzecznej o długości 912m	2012	1 200,00	-	1 200,00	-	-	-	-	-
64	2907E przebudowa ul. Poprzecznej w Tuszynie na odcinku 160m od ul. Rzgowskiej do drogi Nr 1	Po 2013 r.	380,00	200,00	180,00	-	-	-	-	-
65	2908E przebudowa ul. Łowickiej w Tuszynie na odcinku 224m	Po 2013 r.	600,00	200,00	400,00	-	-	-	-	-
RAZEM:		-	88 500,03	9 448,95	28878,40	-	-	50 172,68	-	-

II.8 – SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego jest Zarząd Powiatu, z którym współpracuje Zespół Koordynacyjny ds. Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego powołany Uchwałą Nr 389/2008 Zarządu Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 14 lutego 2008 r. Wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego będzie następowało na trzech płaszczyznach:

- ✓ płaszczyźnie merytorycznej,
- ✓ płaszczyźnie organizacyjnej,
- ✓ płaszczyźnie społecznej.

Płaszczyzna merytoryczna wdrożenia Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje:

- ✓ Przyjęcie Planu Rozwoju Lokalnego Uchwałą Rady Powiatu.
- ✓ Realizację Planu Rozwoju Lokalnego, poprzez rozpisanie zadań realizacyjnych w formie projektów, służących osiągnięciu założonych celów strategicznych w wybranej dziedzinie.

Płaszczyzna organizacyjna wdrożenia Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje:

Organizacja na poziomie Powiatu to przede wszystkim koordynacja realizacji zapisów Planu Rozwoju Lokalnego:

Starostwo Powiatowe oraz pozostałe **jednostki organizacyjne Powiatu** – do ich zadań należeć będzie:

- ✓ bieżące koordynowanie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego
- ✓ pozyskiwanie środków na realizację zadań zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego,
- ✓ monitoring procesu wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego,
- ✓ współpraca z partnerami lokalnymi i zewnętrznymi,
- ✓ przedkładanie sprawozdań z realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Zespołowi ds. Rozwoju Lokalnego.

Rada Powiatu – dokonywanie corocznych przeglądów realizacji planu.

Płaszczyzna społeczna wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje:

- ✓ Stałe upowszechnianie zapisów Planu Rozwoju Lokalnego
- ✓ Promocję (*public relation*) Planu Rozwoju Lokalnego

Przez *public relation* Planu Rozwoju Lokalnego rozumie się wszelki zespół celowo zorganizowanych działań zapewniających informowanie o pracach nad PRL oraz uzupełnianie tych działań promocją PRL i jego reklamą. Przekaz informacji do otoczenia ma być profesjonalny, bezpośredni lub za pośrednictwem lokalnych liderów (radnych).

II.9 – SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

II.9.1 – System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Odpowiedzialność za monitorowanie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego powierzona jest Radzie Powiatu Łódzkiego Wschodniego oraz Zespołowi Koordynacyjnemu ds. Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego powołanego Uchwałą Nr 389/2008 Zarządu Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 14 lutego 2008 r. W pracach związanych z monitorowaniem Planu Rozwoju Lokalnego mogą brać udział również niezależni eksperci oraz przedstawiciele samorządów z terenu Powiatu Łódzkiego Wschodniego. Przedmiotem prac Zespołu Koordynacyjnego ds. Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego w zakresie aktualizacji założeń do Planu rozwoju Lokalnego powinna być w szczególności zgodność PRL z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego, Programami Operacyjnymi i zapisami w dokumencie podstawowym tj. Strategii Powiatu Łódzkiego Wschodniego, a także dbałość o spójność PRL z założeniami i kierunkami określonymi w innych dokumentach strategicznych UE, krajowych, wojewódzkich i gminnych. Plan Rozwoju Lokalnego na wniosek Zespołu Koordynacyjnego ds. Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego oraz Rady Powiatu może być uzupełniany o kolejne zadania, które wynikają bezpośrednio ze zmian w dokumentach ramowych i strategicznych oraz programach operacyjnych.

II.9.2 – Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Zespół Koordynacyjny ds. Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego przedkładać będzie raport z przebiegu realizacji zadań umieszczonych w PRL, co najmniej raz w roku na ręce Przewodniczącego Rady Powiatu.

II.9.3 – Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem otwartym i może być uzupełniany poprzez wpis nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych w okresie projektowania budżetu. Postulaty do PRL oraz wnioski składać mogą radni, stowarzyszenia i grupy mieszkańców.

II.9.4 – Działania informacyjne i promocja Planu Rozwoju Lokalnego

Upowszechnianie zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego zasadniczo odbywać się będzie w oparciu o trzy formy komunikacji:

- ✓ Internet
- ✓ Prasa lokalna, regionalna i centralna
- ✓ Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Rozwoju Lokalnego. W witrynie internetowej Powiatu Łódzkiego Wschodniego zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Rozwoju Lokalnego z zamieszczonymi dokumentami w plikach pdf. Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego, a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna, regionalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji o istnieniu Planu Rozwoju Lokalnego oraz sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując jednocześnie potencjalnych beneficjentów i wykonawców PRL do głównego źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców oraz inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego. Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego.